

P.Z.E. br. 249

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/177

URBROJ: 65-18-08

Zagreb, 7. lipnja 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. lipnja 2018. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Mariju Pletikosu i Margaretu Maderić, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević, pomoćnicu ministrice za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 249

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/97
Urbroj: 50301-25/27-18-7

Zagreb, 7. lipnja 2018.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 07-06-2018		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
022-03/17-01/177	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
50-18-07	1	01

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić, državne tajnice u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te dr. sc. Maju Vučinić-Knežević, pomoćnicu ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.

PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE

Zagreb, lipanj 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju sadržaj, uvjeti i način obavljanja djelatnosti psihoterapije, standard obrazovanja, osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta (u daljnjem tekstu: Komora), dužnosti i stručni nadzor nad radom psihoterapeuta te nad provođenjem djelatnosti psihoterapije.

Članak 2.

Ovim se Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.) u dijelu psihoterapeutskih usluga koje se pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *psihoterapija* je tretman problema emocionalne prirode psihološkim putem u kojem educirana osoba namjerno uspostavlja profesionalan terapijski odnos i koristi stručne postupke u svrhu uklanjanja, modificiranja ili ublažavanja intenziteta postojećih psihičkih simptoma/poteškoća, u svrhu promjene poremećenih shema ponašanja i poticanje pozitivnog razvoja ličnosti djeteta, adolescenta i odrasle osobe te obuhvaća:

- psihoterapiju koja podrazumijeva uspostavljanje terapijskog odnosa s ciljem postizanja pozitivnih promjena u smislu mijenjanja obrasca ponašanja i reagiranja uspostavljajući vezu s nesvjesnim motivima, mislima i osjećajima

- savjetovanje koje podrazumijeva uspostavljanje terapijskog odnosa koji ima za cilj proradu aktualnih poteškoća s ciljem pronalaženja najboljeg rješenja u skladu s potrebama osobe u savjetovanju a pri tome se ne radi na proradi nesvjesnih motivacija aktualnih emocionalnih poteškoća

2. *djelatnost psihoterapije* je sustav pojedinačno ili skupno usmjerenih stručnih postupaka, mjera i sredstava utemeljen na načelima i spoznajama psihoterapeutske znanosti i prakse. Djelatnost psihoterapije može obavljati psihoterapeut i savjetodavni terapeut

3. *psihoterapeut* je stručnjak koji provodi psihoterapiju i udovoljava uvjetima propisanim člankom 5. stavkom 2. ovoga Zakona

4. *savjetodavni terapeut* je stručnjak koji provodi savjetovanje, suportivnu terapiju te savjetodavni individualni ili grupni rad po principima psihoterapije i udovoljava uvjetima propisanim člankom 5. stavkom 3. ovoga Zakona

5. *psihoterapijski vježbenik* je osoba koja se osposobljava za psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta i udovoljava uvjetima propisanim člankom 5. stavkom 4. ovoga Zakona

II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE

Članak 5.

(1) Djelatnost psihoterapije obavlja psihoterapeut i savjetodavni terapeut.

(2) Psihoterapeut može biti osoba koja:

- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj
- ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje četiri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju, a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac
- ima državljanstvo Republike Hrvatske odnosno države potpisnice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije ili državljanstvo treće države
- ma znanje hrvatskog jezika u govoru i pismu
- je upisana u Imenik Komore
- ima odobrenje za samostalan rad (dopusnica).

(3) Savjetodavni terapeut može biti osoba koja:

- ima završen preddiplomski stručni ili sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada, edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije, logopedije, obrazovanja, i sestrinstva u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj
- ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje tri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju, a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac
- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga stavka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije
- ima državljanstvo Republike Hrvatske odnosno države potpisnice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije ili državljanstvo treće države
- ima znanje hrvatskog jezika u govoru i pismu
- je upisana u Imenik Komore

- ima odobrenje za samostalan rad (dopusnica).

(4) Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima mora imati posebno dodatno obrazovanje o primjeni odgovarajućih terapijskih tehnika u zavisnosti od faze razvoja djeteta i djetetovih problema kao i odnosa s roditeljima i okolinom.

(5) Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju prethodno prikupljene liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije za provođenje tretmana.

(6) Djelatnost psihoterapije ne može obavljati osoba koja je pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv spolne slobode i kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta.

(7) Psihoterapijski vježbenik može biti osoba koja ispunjava uvjete iz stavka 2. podstavka 1. ili stavka 3. podstavka 1. ovoga članka i osposobljava se za psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta, a sadržaj vježbeničkog staža općim aktima propisuje Komora. Vježbenički staž traje godinu dana.

(8) Iznimno od odredbe stavka 2. podstavka 4. i stavka 3. podstavka 3. ovoga članka državljani trećih država mogu obavljati djelatnost psihoterapije u Republici Hrvatskoj prema propisima koji uređuju rad stranaca u Republici Hrvatskoj.

(9) Ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka utvrđuje Komora u postupku davanja odobrenja za samostalan rad sukladno članku 14. ovoga Zakona.

(10) Državljanin država članica Europske unije i Švicarske Konfederacije i državljani trećih država moraju poznavati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom usluge psihoterapije, odnosno razinu Zajedničkog europskog referentnog okvira C1.

(11) Vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 6.

(1) Psihoterapeut i savjetodavni terapeut mogu obavljati svoju djelatnost u privatnoj praksi ili po osnovi ugovora s drugim pravnim ili fizičkim osobama ovlaštenim za obavljanje djelatnosti psihoterapije.

(2) Djelatnost psihoterapije u privatnoj praksi može zajednički obavljati više psihoterapeuta ili savjetodavnih terapeuta (grupna privatna psihoterapeutska praksa).

Članak 7.

(1) Psihoterapeut u smislu članka 2. ovoga Zakona, sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru, može trajno obavljati psihoterapeutsku djelatnost u Republici Hrvatskoj ako se upiše u odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj.

(2) Psihoterapeut u smislu članka 2. ovoga Zakona, sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru, može obavljati djelatnost psihoterapije i na privremenoj ili povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj, bez obveze registracije sjedišta i upisa psihoterapeutske djelatnosti u odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o uslugama.

(3) Psihoterapeut iz stavka 2. ovoga članka dužan je putem elektroničke pošte obavijestiti Jedinственu kontaktnu točku za usluge ili ministarstvo nadležno za psihoterapeutsku djelatnost o namjeri pružanja usluga na privremenoj ili povremenoj osnovi.

Članak 8.

(1) Psihoterapeut i savjetodavni terapeut mogu obavljati privatnu psihoterapeutsku praksu pod sljedećim uvjetima:

- da ima odgovarajuću dopusnicu
- da raspolaže odgovarajućim prostorom i opremom
- da ima poslovnu sposobnost

(2) Zahtjev za obavljanje privatne psihoterapeutske prakse podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za početak rada privatne prakse nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Adresa sjedišta prakse obvezno se elektroničkim putem prijavljuje Komori radi upisa u Imenik psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika. Psihoterapeut i savjetodavni terapeut dužni su obavijestiti Komoru o svakoj promjeni sjedišta u roku od osam dana.

(4) Psihoterapeut mora na ulazu u prostor gdje obavlja djelatnost jasno istaknuti da obavlja psihoterapijsku praksu, a savjetodavni terapeut mora jasno istaknuti da obavlja savjetovanje.

(5) U slučaju da klijent zbog fizičkih i/ili psihičkih teškoća nije u mogućnosti doći u sjedište prakse te ako psihoterapeut ili savjetodavni terapeut ima ugovor o suradnji s pojedincem ili drugim pravnim subjektom, psihoterapeut i savjetodavni terapeut mogu svoju djelatnost obavljati izvan svog poslovnog prostora ili pri kućnoj posjeti osobi kojoj se pruža psihoterapijska pomoć. Odluku o obavljanju djelatnosti izvan svog poslovnog prostora psihoterapeut i savjetodavni terapeut donose vlastitom stručnom procjenom, sukladno profesionalnim i etičkim standardima struke.

(6) Način oglašavanja i način isticanja naziva privatne prakse te uvjete u pogledu potrebnog prostora i opreme za rad propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pravilnikom.

Članak 9.

(1) Više psihoterapeuta ili savjetodavnih terapeuta koji obavljaju grupnu privatnu praksu međusobna prava i obveze dužni su urediti u pisanom obliku.

(2) Psihoterapeuti ili savjetodavni terapeuti koji obavljaju grupnu privatnu psihoterapeutsku praksu moraju ispunjavati uvjete iz članka 5. stavka 2. ili 3. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za obavljanje grupne psihoterapijske prakse podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za rad nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Podnošenje zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka se ne naplaćuje.

Članak 10.

(1) Za obavljanje psihoterapijske djelatnosti može se osnovati trgovačko društvo ili obrt.

(2) Psihoterapijsku djelatnost u trgovačkom društvu ili obrtu obavljaju psihoterapeut ili savjetodavni terapeut koji ispunjavaju uvjete iz članka 5. ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za obavljanje psihoterapijske prakse u trgovačkom društvu ili obrtu podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za rad nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 11.

Trgovačko društvo ili obrt koji obavlja djelatnost psihoterapije se upisuje u sudski registar trgovačkih društava ili obrta.

Članak 12.

(1) Zahtjeve iz članka 8. stavka 2., članka 9. stavka 3. i članka 10. stavka 3. ovoga Zakona može se podnijeti i u elektroničkom obliku, putem Jedinствене kontaktne točke za usluge, sukladno zakonu kojim se uređuje pružanje usluga.

(2) Temeljem odobrenog zahtjeva za obavljanje psihoterapijske prakse iz članka 8. stavka 2., članka 9. stavka 3. ili članka 10. stavka 3. ovoga Zakona Komora vrši upis u odgovarajući Upisnik.

(3) Protiv rješenja iz članka 8. stavka 2., članka 9. stavka 3. i članka 10. stavka 3. ovoga Zakona žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 13.

(1) Osoba koja udovoljava uvjetima za obavljanje psihoterapijske djelatnosti ovlaštena je iza svog imena i naziva osnovne struke navesti naziv psihoterapeut ili savjetodavni terapeut uz oznaku psihoterapijskog pravca.

(2) Psihoterapijske pravce koji nisu utemeljeni na programima priznatih psihoterapijskih pravaca iz Republike Hrvatske, drugih država članica Europske unije odnosno trećih država, odobrava Izvršni odbor Komore na temelju posebnih uvjeta koje svojom odlukom propisuje Skupština Komore.

III. IZDAVANJE DOPUSNICE

Članak 14.

(1) Dopusnica je javna isprava kojim se dokazuje stručna osposobljenost za samostalno obavljanje djelatnosti psihoterapije.

(2) Dopusnicu izdaje Komora u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva.

(3) Rješenje o izdavanju i ukidanju dopusnice donosi Komora.

(4) Izdavanje dopusnice se ne naplaćuje.

(5) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 15.

(1) Dopusnica se može steći na temelju završenoga osposobljavanja u ustanovi koja provodi izobrazbu iz psihoterapije prema odobrenju Komore.

(2) Dopusnica se izdaje na neograničeno vrijeme uz uvjet trajnog usavršavanja.

(3) Sustav bodovanja stručnog usavršavanja psihoterapeuta i savjetodavnog terapeuta svojom odlukom određuje Komora.

Članak 16.

Komora može psihoterapeuta i savjetodavnom terapeutu ukinuti dopusnicu ako:

- povrijedi odredbe ovoga Zakona i odredbe Kodeksa psihoterapeutske etike
- obavlja djelatnost psihoterapije nestručno uslijed neznanja i nehaja
- u obavljanju djelatnosti psihoterapije počini kazneno djelo za koje mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora
- ako se trajno ne usavršava sukladno članku 15. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona.

Članak 17.

(1) Psihoterapeuti, savjetodavni terapeuti i psihoterapijski vježbenici vode psihoterapijsku dokumentaciju.

(2) Način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi svojim pravilnikom.

Članak 18.

Psihoterapeuti, savjetodavni terapeuti i psihoterapijski vježbenici upisuju se u Imenik psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika.

IV. PRESTANAK PRAVA ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE

Članak 19.

(1) Psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu pravo na obavljanje psihoterapijske djelatnosti prestaje ako:

- umre
- izgubi poslovnu sposobnost
- postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje psihoterapijske djelatnosti
- mu je izrečena sigurnosna mjera zabrane obavljanja određene dužnosti ili djelatnosti
- mu je odlukom nadležnog tijela Komore izrečena disciplinska mjera privremenog ili trajnog ukidanja odobrenja za samostalan rad (dopusnice)
- se odrekne prava na obavljanje psihoterapijske djelatnosti
- je odlukom disciplinskog tijela Komore proglašen nedostojnim za obavljanje psihoterapijske djelatnosti
- u ostalim slučajevima predviđenim aktima Komore.

(2) Psihoterapeut i savjetodavni terapeut ne smiju obavljati psihoterapijsku djelatnost od dana dostavljanja izvršne odluke Komore o prestanku prava na obavljanje psihoterapijske djelatnosti zbog razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka.

(3) O prestanku obavljanja djelatnosti Komora donosi rješenje.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

V. KOMORA

Članak 20.

(1) Psihoterapeuti i savjetodavni terapeuti, državljani Republike Hrvatske, drugih država Europskog gospodarskog prostora i trećih država, a koji psihoterapijsku djelatnost žele obavljati na području Republike Hrvatske, mogu se učlaniti u Komoru. Članstvo u Komori je dobrovoljno.

(2) Psihoterapijskim vježbenicima izdaje se rješenje kojim se odobrava vježbenički rad. Psihoterapijski vježbenici mogu se učlaniti u Komoru.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.

Članak 21.

(1) Komora je samostalna strukovna organizacija sa svojstvom pravne osobe koja ima javne ovlasti.

(2) Komora čuva ugled i prava psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta, provodi stručni nadzor nad radom psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta, promiče, zastupa i usklađuje zajedničke interese psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta pred državnim i drugim tijelima u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te pruža svojim članovima stručnu pomoć i zaštitu.

(3) Sjedište Komore je u Zagrebu.

(4) Komora se upisuje u sudski registar.

Članak 22.

Osnivači Komore su Republika Hrvatska i Savez psihoterapijskih udruga Hrvatske (SPUH), a prava i dužnosti osnivača u ime Republike Hrvatske obavlja ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

Članak 23.

Komora ima sljedeće javne ovlasti:

- vodi Imenik psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika
- vodi Upisnik psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta koji obavljaju grupnu privatnu praksu
- vodi Upisnik trgovačkih društava i obrta koja obavljaju psihoterapijsku djelatnost
- izdaje odobrenje za samostalan rad (dopusnicu)
- izdaje odobrenje za početak rada privatne prakse
- izdaje odobrenje za vježbenički rad
- obavlja stručni nadzor nad radom psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika.

Članak 24.

Osim javnih ovlasti iz članka 23. ovoga Zakona, Komora obavlja i sljedeće poslove:

- vodi Imenik supervizora za psihoterapeute i savjetodavne terapeute te Imenik mentora/supervizora za psihoterapijske vježbenike na temelju dostavljenih potvrda o završenom edukacijskom programu iz pojedinog psihoterapijskog pravca
- donosi Kodeks psihoterapijske etike
- organizira, nadzire i vrednuje stručno usavršavanje psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta
- izrađuje plan stručnog usavršavanja za tekuću godinu
- vodi evidenciju dostavljenih potvrda o završenom edukacijskom programu
- vodi popis psihoterapijskih pravaca i programa izobrazbe
- daje prijedloge i stručna mišljenja kod pripreme propisa koji imaju utjecaj na razvoj psihoterapijske djelatnosti
- prati, proučava i stručno nadzire obavljanje psihoterapijske djelatnosti
- surađuje s drugim strukovnim udrugama, stručnim i znanstvenim institucijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu
- utvrđuje disciplinske mjere za lakše i teže povrede radnih dužnosti
- provodi disciplinski postupak i izriče mjere za disciplinske povrede
- zastupa članove Komore u zaštiti njihovih profesionalnih interesa

- surađuje s nadležnim inspekcijama
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 25.

(1) Za ostvarivanje svojih ciljeva i izvršavanje zadaća Komora stječe sredstva od upisnine, članarine i iz drugih prihoda ostvarenih djelatnošću Komore, na način da je plaćanje naknada Komori dobrovoljno u smislu članstva u istoj.

(2) Psihoterapeuti koji se dobrovoljno odluče biti članovi Komore obvezni su uredno plaćati članarinu i podmirivati druge obveze prema Komori. Visina upisnine, članarine i stručnog ispita utvrđuje se odlukom Skupštine Komore, uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi.

(3) Iz državnog proračuna Republike Hrvatske osiguravaju se sredstva za osnivanje Komore sukladno članku 22. ovoga Zakona.

Članak 26.

(1) Tijela Komore jesu Skupština, Upravni odbor, Izvršni odbor, Predsjednik i druga tijela utvrđena Statutom Komore.

(2) Ustroj, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore detaljnije se uređuju Statutom Komore i drugim općim aktima Komore.

Članak 27.

(1) Skupština Komore je najviše tijelo Komore koje odlučuje u skladu s ovlaštenjima danim ovim Zakonom i Statutom Komore.

(2) Skupštinu Komore čine svi članovi Komore, a vodi je Predsjednik Komore.

Članak 28.

(1) Sjednica Skupštine može biti redovita ili izvanredna.

(2) Redovitu sjednicu Skupštine Komore saziva predsjednik Komore najmanje jednom godišnje.

(3) Predsjednik Komore može sazvati izvanrednu sjednicu Skupštine Komore u svako doba ako to zbog rješavanja određenih pitanja pisano zatraži Upravni odbor Komore ili najmanje jedna trećina članova Komore, uz navođenje predmeta rasprave.

(4) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka predsjednik Komore dužan je sazvati izvanrednu sjednicu Skupštine Komore te predložiti dnevni red koji se dostavlja uz poziv, najkasnije u roku od 21 dana od primitka zahtjeva za sazivanje sjednice Skupštine Komore.

Članak 29.

(1) Skupština Komore donosi:

- Statut Komore i druge opće akte određene ovim Zakonom i Statutom Komore
- program rada Komore i prihvaća izvješće o izvršenju tog programa
- godišnji proračun prihoda i rashoda Komore i prihvaća izvješće o izvršenju tog proračuna
- poslovnik o radu Skupštine Komore i drugih tijela Komore
- strateške odluke važne za rad Komore
- druge akte određene ovim Zakonom ili Statutom Komore.

(2) Skupština Komore odlučuje o:

- visini upisnine, članarine i naknade za usluge Komore
- raspisivanju izbora te provodi imenovanja i razrješenja u skladu s ovim Zakonom, Statutom Komore te drugim općim aktima Komore
- međusobnim odnosima i suradnji s drugim komorama i udrugama radi provedbe programa od zajedničkog interesa i
- drugim pitanjima određenim ovim Zakonom ili Statutom Komore.

(3) Skupština Komore obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i Statutom Komore.

Članak 30.

Skupština Komore odlučuje većinom od ukupnog broja prisutnih članova Skupštine i članova Skupštine koji su glasali elektroničkim putem.

Članak 31.

(1) Upravni odbor Komore izvršno je tijelo koje vodi poslovanje Komore i nadležan je za izvršenje programa rada Komore i donesenih odluka.

(2) Upravni odbor Komore ima 11 članova, a bira ih Skupština na način da predsjednik i zamjenik predsjednika Hrvatske komore psihoterapeuta te predstavnici osnivača ulaze u sastav Upravnog odbora po položaju, a ostalih sedam članova bira Skupština između preostalih članova Skupštine. Predsjednik Hrvatske komore psihoterapeuta (u daljnjem tekstu: predsjednik Komore) po položaju je predsjednik Upravnog odbora.

(3) Predsjednik Komore predsjedava sjednicom i rukovodi radom Upravnog odbora.

(4) Zadaće Upravnog odbora Komore su da:

- provodi odluke i zaključke Skupštine Komore
- utvrđuje prijedlog Statuta Komore i drugih općih akata koje donosi Skupština Komore
- predlaže odluke, zaključke i stajališta te daje mišljenja o pitanjima o kojima Skupština Komore raspravlja
- utvrđuje i usklađuje interese članova Komore pri oblikovanju mjera ekonomske politike i izrade zakona i podzakonskih propisa

- procjenjuje učinak važećih propisa i tijelima državne uprave predlaže nove mjere za jačanje djelatnosti psihoterapije
- osniva i imenuje članove radnih skupina, povjerenstava, stručnih savjeta, ekspertnih radnih skupina za pojedina područja s obvezujućim stručnim mišljenjima
- rješava sva pitanja koja nisu stavljena u djelokrug kojem drugom tijelu Komore.

(5) Upravni odbor obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i Statutom Komore.

Članak 32.

(1) Izvršni odbor čine predsjednik Komore, zamjenik, tajnik, blagajnik, referent za upise u imenike i upisnike Komore te još jedan član.

(2) Izvršnim odborom predsjedava predsjednik Komore.

Članak 33.

Izvršni odbor Komore:

1. vodi Imenik psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika
2. vodi Upisnik psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta koji obavljaju grupnu privatnu praksu
3. vodi Upisnik trgovačkih društava i obrta koja obavljaju psihoterapijsku djelatnost
4. izdaje odobrenja za samostalan rad (dopusnicu) te odobrenja za vježbenički rad
5. izdaje rješenje o odobrenju za početak rada
6. odlučuje o privremenoj obustavi rada psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta
7. vodi Imenik supervizora za psihoterapeute i savjetodavne terapeute te Imenik mentora/supervizora za psihoterapijske vježbenike na temelju dostavljenih potvrda o završenom edukacijskom programu iz pojedinog psihoterapijskog pravca
8. vodi popis psihoterapijskih pravaca i programa izobrazbe
9. obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, Statutom i drugim općim aktima Komore.

Članak 34.

(1) Sjednice Izvršnog odbora saziva predsjednik Komore.

(2) Za donošenje pravovaljanih zaključaka potrebna je prisutnost većine članova Izvršnog odbora. Zaključci se donose većinom glasova svih članova.

(3) O svojim zaključcima i svojem radu Izvršni odbor izvješćuje Upravni odbor Komore na njegovoj prvoj redovitoj sjednici.

(4) Za svoj rad Izvršni odbor odgovara Upravnom odboru Komore.

Članak 35.

(1) Predsjednika Komore iz reda svojih članova bira Skupština Komore

(2) Skupština Komore iz reda svojih članova bira i zamjenika predsjednika Komore koji zamjenjuje predsjednika Komore u slučaju njegove spriječenosti.

(3) Predsjednik i zamjenik predsjednika Komore biraju se na mandat od četiri godine i mogu biti ponovno birani na još jedan mandat.

(4) Predsjednik Komore predstavlja i zastupa Komoru, odgovara za zakonitost njezina rada te obavlja druge poslove određene ovim Zakonom i Statutom Komore.

(5) Predsjednik Komore može samostalno odlučivati o sklapanju pravnih poslova čija vrijednost ne prelazi iznos određen Statutom Komore.

(6) Predsjednik Komore odlučuje o sklapanju ugovora o radu te o pravima i obvezama iz radnih odnosa ako Statutom Komore nije drukčije određeno.

(7) Predsjednik Komore obavlja svoju funkciju na temelju ugovora o radu ili bez zasnivanja radnog odnosa.

(8) Predsjednik Komore odgovara za svoj rad Skupštini Komore.

VI. STRUČNI NADZOR

Članak 36.

(1) Stručni nadzor nad radom psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta provodi Komora.

(2) Stručni nadzor obuhvaća ocjenu stručnosti i etičnosti obavljanja psihoterapijske djelatnosti te kakvoće i opsega izvršenih usluga.

(3) Komora je dužna obaviti stručni nadzor po službenoj dužnosti kao i na prijedlog fizičke ili pravne osobe, kad za to postoje opravdani razlozi.

(4) Način, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pravilnikom.

Članak 37.

(1) Na temelju izvješća o provedenom stručnom nadzoru nad radom psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta Komora može odlukom u skladu sa svojim propisima:

- zabraniti obavljanje onih poslova u kojima su uočeni nedostaci dok se ti nedostaci ne otklone

- privremeno ili trajno ukinuti dopusnicu za obavljanje djelatnosti psihoterapije
- odrediti obvezu dodatnoga stručnog usavršavanja za psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta kod kojega je ustanovljena nedostatna stručna osposobljenost.

(2) Protiv odluka donesenih na temelju ovoga članka žalba nije dopuštena, već se protiv njih može pokrenuti upravni spor.

VII. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA

Članak 38.

(1) Upravni nadzor nad zakonitošću rada Komore u obavljanju njezinih javnih ovlasti provodi ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi.

(2) U provođenju nadzora iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke.

(3) Izvješća i podatke iz stavka 2. ovoga članka Komora je obvezna dostaviti ministarstvu u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih ih nije u mogućnosti dostaviti.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 39.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja za obavljanje psihoterapijske djelatnosti zaposli ili sklopi ugovor o djelu s osobom koja ne ispunjava uvjete propisane člankom 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja psihoterapijsku djelatnost ako ne ispunjava uvjete propisane člankom 5. ovoga Zakona.

Članak 40.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj psihoterapeut i savjetodavni terapeut ako ne ispunjavaju uvjete propisane Kodeksom psihoterapijske etike utvrđenim člankom 24. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 41.

(1) Ministarstvo nadležno za socijalnu politiku i Savez psihoterapijskih udruga Hrvatske osnovat će Komoru u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Statut i opće akte iz članka 29. stavka 1. podstavka 1. Komora je obvezna donijeti u roku od šest mjeseci od dana osnivanja.

(3) Propise iz članka 5. stavka 11., članka 8. stavka 6., članka 17. stavka 2. i članka 36. stavka 4. ovoga Zakona za čije je donošenje ovlašten ministar nadležan za poslove socijalne skrbi donijet će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 42.

(1) Osobe koje u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj obavljaju psihoterapijsku djelatnost dužne su u roku od godine dana od osnivanja Komore podnijeti zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti psihoterapije.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka izdat će se dopusnica sukladno uvjetima koji su propisani člankom 5. ovoga Zakona.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka koje ne podnesu zahtjev za izdavanje dopusnice u roku iz stavka 1. ovoga članka, odnosno kojima se rješenjem odbije zahtjev za izdavanje dopusnice, od dana izvršnosti rješenja ne mogu obavljati djelatnost psihoterapije sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Za razliku od 17 europskih zemalja koje su zakonski regulirale psihoterapiju (zakon imaju: Njemačka, Francuska, Malta, Italija, Nizozemska, Austrija, Finska, Švedska i Švicarska, a zakonskom regulativom djelatnost psihoterapije parcijalno imaju riješeno: Velika Britanija, Španjolska, Latvija, Poljska, Bugarska, Mađarska, Belgija i Island), u Republici Hrvatskoj se Zakon o djelatnosti psihoterapije „donosi“ već dugi niz godina. Posljedica nepostojanja propisa koji bi regulirao djelatnosti psihoterapije je nemogućnost kontrole usluga koje se pružaju na tržištu, pa usluge psihoterapije nude i neke nekvalificirane osobe kroz različite usluge, poduzeća ili individualno, bez odgovarajuće edukacije.

Otpor donošenju propisa koji bi regulirao djelatnost psihoterapije je najvjerojatnije potreba educiranosti psihoterapeuta prema visokim profesionalnim standardima koje propisuje Europsko udruženje za psihoterapiju. Naime, nakon završenog visokog obrazovanja potrebna je višegodišnja teorijska i praktična edukacija za psihoterapeuta koja podrazumijeva rad na sebi u grupnom okruženju u trajanju od više stotina sati, te barem sto sati individualne psihoterapije kod nekog od starijih, licenciranih kolega.

Psihoterapija je u ovom trenutku regulirana samo Pravilnikom o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (Narodne novine, br. 100/11, 133/11, 54/12, 49/13 i 139/14), kao subspecijalizacija iz psihijatrije i trenutno ne postoji poseban propis koji bi određivao uvjete i način obavljanja djelatnosti psihoterapije, uvjete i vrstu stručnjaka koji se mogu baviti psihoterapijom te odgovornost osoba koje se bave psihoterapijom.

Međutim, u Republici Hrvatskoj je sve veći broj stručnjaka educiran za pružanje psihoterapijskog tretmana, a položaj psihoterapeutske profesije još uvijek nije uređen zakonskim okvirima.

Prema podacima Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske broj educiranih stručnjaka koji nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, a koji u svom radu koriste neku od psihoterapijskih metoda odnosno tehnika je bitno veći od broja liječnika-specijalista psihijatrije koji u svome radu koriste psihoterapiju kao metodu liječenja, odnosno njihov omjer je 80% prema 20%.

Prema podacima Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske danas postoji više od 200 registriranih psihoterapeuta od kojih više od 80 certificiranih psihoterapeuta prema propisima EAP-a (Europsko udruženje za psihoterapiju) i koji posjeduju ECP (Europski certifikat iz psihoterapije) te još nekoliko desetaka osoba koje posjeduju ECP pojedine škole, a ne Europskog udruženja za psihoterapiju (EAP).

Savez psihoterapijskih udruga Hrvatske (SPUH) ima više od 1830 psihoterapijskih praktičara, ali samo 558 od njih su psihoterapeuti, aktivni članovi psihoterapijskih organizacija u okviru SPUH-a koji su prihvatili Etički kodeks SPUH-a.

Prema podacima Hrvatske liječničke komore postoji 37 subspecijalista psihoterapije u Hrvatskoj. No u medicinskim ustanovama za osobe s mentalnim bolestima provodi se mnogo

više tretmana koji se nazivaju psihoterapija (psihijatar s dodatnim obrazovanjem u psihodinamičkoj psihoterapiji).

Najveći problem je pitanje tko je kvalificiran za pristup edukaciji iz psihoterapije, te tko ispunjava uvjeta koje propisuje Europa i EAP.

Predloženim Zakonom uredili bi se poslovi psihoterapije kao samostalne djelatnosti na način da ove poslove mogu obavljati i osobe koje nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja pod propisanim uvjetima, a za koju je potrebno osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta. Osim navedenoga propisat će se sadržaj, područje primjene, uvjeti i način obavljanja djelatnosti psihoterapije, standard obrazovanja, izdavanje dopusnica za rad (licenciranje), organiziranje trajne edukacije, rješavanje etičkih i deontoloških pitanja, dužnosti, stručni nadzor nad radom psihoterapeuta te nad provođenjem djelatnosti psihoterapije.

Radi usklađivanja s Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu održan je sastanak s predstavnicima Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta te su uvažene njihove primjedbe i prijedlozi dati na Prijedloga zakona o djelatnosti psihoterapije koji je usklađen s Nacionalnim programom reformi 2018.

Također je, u dogovoru s Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta, a slijedom zahtjeva Europske komisije te dogovora s Ministarstvom rada i mirovinskoga sustava, Europskoj komisiji dostavljen popunjen upitnik s podacima o razmjernosti i opravdanosti regulacije i pojedinih uvjeta u odnosu na načela slobode pristupa tržištu usluga tj. administrativnog pojednostavljenja, na koje je Europska komisija dala svoje komentare.

Nadalje, predloženi Zakona o djelatnosti psihoterapije usklađen je i s pravnom stečevinom Europske unije, kao i s preporukama Europske komisije za sprječavanje uvođenja prepreka profesionalnim uslugama koje bi predstavljale nova neporezna davanja i ograničenja tržišne konkurencije.

Zbog dostavljenih primjedbi Ministarstva zdravstva održana su dva sastanka s predstavnicima ovoga tijela na kojima su usuglašene sporne odredbe ovoga Zakona.

Donošenje ovoga Zakona koji će biti usklađen s europskim standardima, jamčit će kvalitetnu razinu usluge ove profesije kojoj je glavni cilj pružiti pomoć ljudima da unaprijede kvalitetu življenja poticanjem pozitivnog razvoja osobnosti.

Građani će biti informirani o tome što jest znanstveno utemeljena psihoterapijska praksa, kako bi imali mogućnost izbora te kako bi bili zaštićeni od zlouporabe.

II. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim člankom definirana su područja koja uređuje Zakon o djelatnosti psihoterapije te obveza osnivanja Hrvatske komore psihoterapeuta.

Članak 2.

Ovim člankom propisano je da se ovim Zakonom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27.12.2006.) u dijelu psihoterapeutskih usluga izvan zdravstvenog sustava.

Članak 3.

Ovim člankom definira se rodna ravnopravnost.

Članak 4.

Ovim člankom definirani su pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Članak 5.

Ovim člankom propisani su uvjeti koji moraju biti ispunjeni za obavljanje djelatnosti psihoterapije te tko može biti psihoterapeut, savjetodavni terapeut i psihoterapijski vježbenik te je dano ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da pravilnikom propiše vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima.

Članci od 6. do 11.

Ovim člancima propisuje se način obavljanja djelatnosti psihoterapije.

Članak 12.

Ovim člankom propisana je mogućnost podnošenja zahtjeva za obavljanje djelatnosti psihoterapije u elektroničkom obliku te odredba o pravnom lijeku u slučaju odbijenog zahtjeva za obavljanje djelatnosti psihoterapije.

Članak 13.

Ovim člankom propisano je tko je ovlašten za upotrebu naziva psihoterapeut ili savjetodavni terapeut te je Hrvatskoj komori psihoterapeuta dano ovlaštenje za donošenje odluke o odobravanju psihoterapijskih pravaca koji nisu utemeljeni na programima priznatih psihoterapijskih pravaca iz Republike Hrvatske, drugih država članica Europske unije odnosno trećih država.

Članak 14.

Ovim člankom propisano je što je dopusnica i tko ju izdaje, tko donosi rješenje o izdavanju i ukidanju dopusnice te odredbe o pravnom lijeku.

Članak 15.

Ovim člankom propisan je da se dopusnica izdaje na neograničeno vrijeme uz uvjet predočenja dokaza o stručnom usavršavanju tijekom kalendarske godine Hrvatskoj komori psihoterapeuta te da sustav bodovanja stručnog usavršavanja psihoterapeuta, savjetodavnog terapeuta i psihoterapijskog vježbenika svojom odlukom određuje Hrvatska komora psihoterapeuta.

Članak 16.

Ovim člankom propisano je u kojim slučajevima Hrvatska komora psihoterapeuta može psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu ukinuti dopusnicu.

Članak 17.

Ovim člankom propisana je obveza vođenja psihoterapijske dokumentacije te je dano ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da propiše način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije.

Članak 18.

Ovim člankom propisan je obveza psihoterapeuta, savjetodavnog terapeuta i psihoterapijskog vježbenika u Imenik psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika.

Članak 19.

Ovim člankom propisuje se kada psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu prestaje pravo na obavljanje psihoterapijske djelatnosti, rok od kada psihoterapeut i savjetodavni terapeut ne smiju obavljati psihoterapijsku djelatnost te odredbe o pravom lijeku.

Članak 20.

Ovim člankom propisano je tko se može učlaniti se u Hrvatsku komoru psihoterapeuta. Propisano je i da se psihoterapijskim vježbenicima izdaje rješenje kojim se odobrava vježbenički rad te odredbe o pravnom lijeku.

Članak 21.

Ovim člankom propisana je djelatnost Hrvatske komore psihoterapeuta, sjedište, grb, znak, pečat i žig te obveza upisa u odgovarajući registar.

Članak 22.

Ovim člankom propisano je tko su osnivači Komore.

Članak 23.

Ovim člankom propisane su javne ovlasti koje ima Hrvatska komora psihoterapeuta.

Članak 24.

Ovim člankom propisani su ostali poslovi koje obavlja Hrvatska komora psihoterapeuta.

Članak 25.

Ovim člankom propisano je financiranje osnivanja Hrvatske komore psihoterapeuta, financiranje rada Hrvatske komore psihoterapeuta.

Članak 26.

Ovim člankom propisana su tijela Hrvatske komore psihoterapeuta te njena obveza da ustroj, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Hrvatske komore psihoterapeuta uredi Statutom i drugim općim aktima Hrvatske komore psihoterapeuta.

Članak 27.

Ovim člankom propisana je da je Skupština Hrvatske komore psihoterapeuta najviše tijelo Hrvatske komore psihoterapeuta te da ju čine svi članovi Komore, a vodi je Predsjednik Komore.

Članak 28.

Ovim člankom propisan je saziv i održavanje sjednica Skupštine.

Članak 29.

Ovim člankom propisana je ovlast Skupštine za donošenje Statuta i drugih akata te koje poslove obavlja Skupština.

Članak 30.

Ovim člankom propisan je način odlučivanja Skupštine.

Članak 31.

Ovim člankom propisan je sastav, nadležnost i zadaće Upravnog odbora Hrvatske komore psihoterapeuta.

Članci 32., 33. i 34.

Ovim člancima je propisan sastav i nadležnost Izvršnog odbor Hrvatske komore psihoterapeuta te saziv sjednica i način odlučivanja.

Članak 35.

Ovim člankom propisan je način izbora, trajanje mandata i ovlasti predsjednika Komore.

Članak 36.

Ovim člankom propisano je tko provodi stručni nadzor nad radom psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta, što obuhvaća stručni nadzor te je dano ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da pravilnikom propiše način, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora.

Članak 37.

Ovim člankom propisane su mjere koje Hrvatska komora psihoterapeuta može poduzeti temeljem izvješća o stručnom nadzoru te odredbe o pravnom lijeku.

Članak 38.

Ovim člankom propisano je tko obavlja nadzor nad zakonitošću rada Hrvatske komore psihoterapeuta.

Članci 39. i 40.

Ovim člancima propisane su prekršajne odredbe.

Članak 41.

Ovim člankom propisani su rok za osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta, rok za donošenje Statuta Hrvatske komore psihoterapeuta, rok za donošenje općih akata Hrvatske komore psihoterapeuta te rok za donošenje propisa za čije je donošenje ovlašten ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Članak 42.

Ovim člankom propisana je obveza usklađivanja s odredbama ovoga Zakona osobama koje u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj obavljaju psihoterapijsku djelatnost te obveza podnošenja zahtjeva za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti psihoterapije.

Članak 43.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu Zakona.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva za provođenje ovoga Zakona osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske na razdjelu 102 - Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za 2018. godinu i projekcijama za 2019. i 2020. godinu na aktivnosti A792007 – Administracija i upravljanje, na računu 3239 (Ostale usluge), na izvoru financiranja 11.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije prihvaćen je na 7. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 26. siječnja 2018. godine, nakon što je razmotren na sjednicama radnih tijela, te na sjednici Hrvatskoga sabora. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućeni predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona razmotreni su i uzeti u obzir prilikom njegove izrade. U odnosu na Prijedlog zakona koji je prihvaćen u Hrvatskome saboru, Konačni prijedlog zakona sadrži određene izmjene i dopune.

Kako bi se dodatno poboljšao tekst Prijedloga zakona, Vlada Republike Hrvatske, odnosno Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku je radi dorade pojedinih odredaba koje je bilo potrebno nomotehnički doraditi prihvatilo primjedbe Odbora za zakonodavstvo:

- u članku 4. stavku 1. Prijedloga zakona riječ: „izrazi“ zamijenjena je riječima: „pojmovi koji“
- u članku 12. stavku 1. brisane su riječi: „uz dostupnost“
- u članku 24. stavku 2. riječ: „obvezujućem“ zamijenjena je riječju: „prethodnim“
- u članku 28. stavku 1. zamijenjena su mjesta podstavka 5. i 6.
- članak 35. premješten je iza članka 21. te je postao članak 22.

Nadalje, prihvaćena je primjedba Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku kojom je uočeno da je člankom 32. bilo propisano da o stručnom radu stručnjaka, odnosno psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta, odlučuje Izvršni odbor Hrvatske komore psihoterapeuta, smatrajući to nelogičnim zbog toga što izvršni odbor čine zaposlenici Komore (zamjenik, tajnik, blagajnik, referent) koji za to nisu stručno osposobljeni. Stoga je iz navedenog članka izbrisana točka 6., a točke 7. i 8. postale su točke 6. i 7.

Prihvaćen je prijedlog Hrvatskog društva za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju Hrvatskog liječničkog zbora, te je članak 4. točka 1. dopunjena dobnim skupinama na koje se odnosi i pojašnjeno je koje poslove obavlja psihoterapeut, a koje savjetodavni terapeut.

Nadalje, u članku 5. dodana su četiri nova stavka (stavci 4., 5. i 6.) kojima su propisani dodatni uvjeti za psihoterapeuta odnosno savjetodavnog terapeuta koji radi s djecom i adolescentima te novi stavak 11. kojim je dato ovlaštenje ministru nadležnom za poslove socijalne skrbi da donese pravilnik iz stavka 4. ovoga članka o vrsti potrebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima.

Prihvaćen je prijedlog da se propedeutika psihoterapije veže samo uz savjetodavnog terapeuta, a ne psihoterapeuta te je podstavak 3. stavka 2. članka 5. prebačen u stavak 3. istog članka.

Članak 8. stavak 1. je brisan sukladno prijedlogu Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta jer ograničenje na broj ureda/praksi (tzv. one office rule) predstavlja ograničenje pravu poslovnog nastana, kao i slobodi prekograničnog pružanja usluga, te je kao takva suprotna Direktivi o uslugama.

Također radi praćenja trajnog usavršavanje navodimo da je u članku 16. stavku 1. dodan podstavak 4. kojim je propisana mogućnost da Komora može psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu ukinuti dopusnicu ako se trajno ne usavršava sukladno članku 15. stavcima 2. i 3.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

U raspravi o Prijedlogu zakona, na sjednici Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku, istaknuti su prijedlozi za poboljšanje i unaprjeđenje teksta Prijedloga zakona, međutim isti nisu prihvaćeni jer iz sljedećih razloga.

Prijedlog da se izmjeni članak 5. Prijedloga zakona jer smatraju nelogičnim da netko tko je završio medicinski fakultet u trajanju od šest godina i pet godina specijalizacije iz psihijatrije ne može biti psihoterapeut nije prihvaćen jer službeni status subspecijaliste iz psihoterapije putem programa Ministarstva zdravstva ne ispunjava uvjete koje postavljaju europski standardi psihoterapijske prakse. Nažalost, u programu Ministarstva zdravstva nije uvjetovano i završavanje izobrazbe jednog od psihoterapijskih pravaca te time subspecijalista koji nije završio izobrazbu iz jednog od psihoterapijskih pravaca ne bi mogao automatizmom dobiti zvanje psihoterapeuta sukladno ovom Zakonu. Za zvanje psihoterapeut potreban je trening u trajanju od minimalno četiri godine, temeljita vlastita psihoterapija i supervizirani psihoterapijski rad.

Nadalje, navodi se da dio članova Odbora smatra da članstvo ne bi trebalo biti obvezno dok se drugi nisu složili s time. Također je skrenuta pozornost da se dopusnice izdaju na neodređeno vrijeme uz uvjet trajnog usavršavanja (članak 15. stavak 2.) te se postavlja pitanje kako će se pratiti trajno usavršavanje.

U vezi s tim navodimo da je Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, koje je nadležno za provođenje procesa liberalizacije tržišta usluge te ga provodi sukladno Direktivi 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu, u svojim primjedbama na dostavljeni tekst Prijedloga zakona, navelo da bi, sukladno članku 11. Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu, ograničenje odobrenja (dopusnice) značilo administrativne troškove prilikom svakog postupka ishoda novog odobrenja (dopusnice) te je temeljem ove primjedbe propisano da dopusnica ima neograničeno trajanje uz uvjet trajnog usavršavanja.

Vezano uz dilemu kako će se pratiti trajno usavršavanje navodimo da je člankom 15. stavkom 3. Konačnog prijedloga zakona propisano da Hrvatska komora psihoterapeuta svojom odlukom određuje sustav bodovanja stručnog usavršavanja psihoterapeuta i

savjetodavnog terapeuta. Ujedno je, u članku 16. stavku 1. dodan četvrti podstavak kojim je propisana mogućnost da Komora može psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu ukinuti dopusnicu ako se trajno ne usavršava sukladno članku 15. stavku 2. i 3.

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku skrenuo je pozornost na potrebu zakonskog definiranja pojmova, tehnika i metoda koje se koriste u području djelatnosti psihoterapije, razlučivanje pojma psihoterapeuta i savjetodavnog terapeuta te smatraju da treba biti razvidno što mogu raditi liječnici psihoterapeuti, a što nezdravstveni radnici terapeutu te s tim u vezi otkloniti nejasnoće pri korištenju termina „pacijent“ i „klijent“.

U vezi s tim navodimo da su člankom 4. Konačnog prijedloga zakona definirani pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, uključujući i pojam „psihoterapeut“ i „savjetodavni terapeut“. Nadalje, u cijelom tekstu Konačnog prijedloga zakona ne spominju se pojmovi „pacijent“ i „klijent“, a s obzirom da je, primjerice, propisivanje i izdavanje lijekova u Republici Hrvatskoj regulirano Pravilnikom o mjerilima za razvrstavanje lijekova te o propisivanju i izdavanju lijekova na recept (Narodne novine, br. 86/13, 90/13, 102/14, 107/15, 72/16) koji proizlazi iz Zakona o lijekovima (Narodne novine, br. 76/13 i 90/14), odnosno da je zdravstvena djelatnost uvjetovana drugim propisima, a ne ovim Zakonom, te da je u članku 2. ovoga Zakona propisano da se ovdje radi o uslugama koje se pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava, mišljenja smo da nema dileme koje poslove može obavljati psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut po ovom propisu u odnosu na psihijatra sa subspecijalizacijom iz psihoterapije. Kako bismo dodatno pojasnili pojmove koji se koriste u ovom Zakonu, u članku 4. stavku 1. točki 1. dodane su još dva podstavka kojima se pojašnjava što se podrazumijeva pod pojmom „psihoterapije“ po ovom Zakonu.

- PRILOZI**
- **Izvešće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću**
 - **Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**
 - **Usporedni prikaz podudaranja odredbi propisa Europske unije s
prijedlogom propisa**

OBRAZAC

IZVJEŠĆA O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

Naslov dokumenta	KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE
Stvaratelj dokumenta, tijelo koje provodi savjetovanje	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU
Svrha dokumenta	Javnost i zainteresirana javnost u postupku savjetovanja o Konačnom prijedlogu zakona o djelatnosti psihoterapije mogu sudjelovati davanjem mišljenja, primjedbi i prijedloga u pisanom obliku na Konačni prijedlog zakona. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja dostavljaju se u razdoblju od 24. travnja 2018. do 15. svibnja 2018. Tijekom naprijed navedenog razdoblja Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije biti će dostavljen nadležnim i drugim središnjim tijelima državne uprave radi davanja mišljenja. Nakon što se razmotre sva prispjela mišljenja, prijedlozi i primjedbe Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije tekst će se uskladiti s dobivenim primjedbama i prijedlozima te uputiti u daljnji postupak njegova donošenja.
Datum dokumenta	21. svibnja 2018.
Verzija dokumenta	I
Vrsta dokumenta	Zakon
Naziv nacrt zakona, drugog propisa ili akta	Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije
Jedinstvena oznaka iz Plana donošenja zakona, drugih propisa i akata objavljenog na internetskim stranicama Vlade	
Naziv tijela nadležnog za izradu nacrt	Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
Koji su predstavnici zainteresirane javnosti bili uključeni u postupak izrade odnosno u rad stručne radne skupine za izradu nacrt	Predstavnici Ministarstva zdravlja, Doma zdravlja Centar, Poliklinike za zaštitu djece Grada Zagreba, Specijalističke ordinacije za psihijatriju, Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske, Klinike za psihijatriju Vrapče i Hrvatskog društva za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju
Je li nacrt bio objavljen na internetskim stranicama ili na drugi odgovarajući način?	Da, Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije objavljen je na poveznici: https://esavjetovanja.gov.hr/Econ/MainScreen?EntityId=7306 , a o tome je objavljena obavijest na web stranici Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u rubrici VIJESTI, te u rubrici SAVJETOVANJA S JAVNOŠĆU, podrubrici JAVNE RASPRAVE U TIJEKU.
Ako jest, kada je nacrt objavljen, na kojoj internetskoj stranici i koliko je vremena ostavljeno za savjetovanje?	Javno savjetovanje otvoreno je u razdoblju od 24. travnja 2018. do 15. svibnja 2018. godine.
Ako nije, zašto?	

Koji su predstavnici zainteresirane javnosti dostavili svoja očitovanja?

Sanja Hajdinjak, Tara Pavić, mag. psych., Ozren Milisavljević, Matija Popović, Josipa Mihić, prof. soc. ped., edukantica iz gestalt terapije, Tamara Prevendar, psihologinja edukantica IGW Zagreb i kandidatkinja za doktorat iz psihoterapije Sveučilišta Sigmund Freud u Beču, Marko Škopac, Goran Arbanas, dr. med., psihijatar i seksualni terapeut, HATC-NLPt, mr. Melita Reiner, specijalistica kliničke psihologije, psihoterapeutkinja (ECP), Vedran Korušić, ECP psihodramski psihoterapeut, Centar za psihodramu dječji integrativni psihoterapeut, Udruženje za dječju integrativnu psihoterapiju (UPSI), Boris Duras, edukant u zadnjoj godini za Gestalt terapeuta, Lahorka Jurčić, dipl. psiholog i geštalt psihoterapeut (DGPIH, EAGT) iz Rijeke, Barbara Tomašić, mag.psych., diplomirani gestalt terapeut, Miranda Novak, prof. psih., diplomirana gestalt terapeutica, Jelena Zelenbrz Kvasnička, prof.psih. (Filozofski fakultet u Zagrebu), diplomirani gestalt terapeut, Ivica Kranjčić, Ivanka Pejić, Katarina Špiljak, Branka Jakelić, magistra pedagogije i sociologije, psihoterapeutkinja, Biserka Tomljenović, Marija Soldo, Petra Siladi, Nina Vračević Eškinja, magistra pedagogije i geštalt psihoterapeutkinja, Vedrana Kurjan Manestar, mag. pedagogije, HLZ predsjednica Hrvatskog društva za kliničku psihijatriju HLZ prof. dr. sc. Slađana Štrkalj Ivezic, Marija Špaleta, Kristina Bačkonja, Goran Leskovac, Ivana Orešković, dipl. oec., edukantica TA, Ljupko Kontešić, Alan Žepec, Kristina Mlinarić, Lana Vincelj Bele magistra psihologije i edukantica Realitetne terapije, prof. dr. sc. Rozana Petani psihoterapeutkinja Odjel za pedagogiju Sveučilišta u Zadru Studentsko savjetovalište Sveučilišta u Zadru, Irena Jurjević, predsjednica udruge Humani studio, magistra pedagogije i sociologije, psihoterapeutkinja, Irena Kevo mr. sc. oecc., edukant iz Gestalt terapije, dr.sc. Ivana Jugović prof.psih., edukantica završne godine Gestalt psihoterapije, Marijana Pasarić, Ivana Jurić dipl. psiholog i dječji integrativni psihoterapeut, dr. sc. Zlatko Stanec dr. med. dent. edukant 4. godine Gestalt psihoterapije, Ana Morić, Jasenka Pregrad psiholog, psihoterapeut, supervizor, Valentina Bilić, Ivana Oštarijaš prof. soc. ped., edukantica iz geštalt psihoterapije, Marko Keba, Jakov Burić, magistar psihologije, Dijana Vrsaljko, prof pedagogije, psihoterapeut, Mihela Pašalić, Dinko Štajduhar, spec. psihijatar, subspec psihijatrije ovisnosti, sistemski terapeut Odjel za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Dragana Miletić, diplomirana socijalna radnica, diplomirani geštalt terapeut, Igor Anić, edukant Gestalt terapije, Hrvatska udruga za terapiju igrom Tatjana Gjurković, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (CTA), privremeni učitelj i supervizor transakcijske analize (PTSTA), registrirana terapeutkinja igrom (RPT), predsjednica Hrvatske udruge za terapiju igrom Tea

Knežević, mag. psihologije, registrirana terapeutkinja igrom (RTP), praktičarka transakcijske analize, Asja Dubravčić, mag. educ. rehab, mag. logo., praktičarka terapije igrom Šarlota Šajina, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom, Dora Srdelić Ljubičić, prof. psihologije, klinička psihologinja, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom, Jelena Krmpotić, Josip Bošnjaković, dr. sc. Tanja Leniček dr. med., Doc.dr.sc. Bruna Profaca, klinička psihologinja Sena Puhovski, prof., klinička psihologinja i psihoterapeutkinja Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, Institut za psihoterapiju i savjetovanje djece, mladih i obitelji, Institut D.O.M. Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja, mr. sc. Vanda Kos Jerković, dipl. def. soc. ped. certificirani psihoterapeut plesom i pokretom, spec. transakcijske analize smjer edukacijski, Sekcija mladih psihijatra i specijalizirana psihijatrije Hrvatske Hrvatskog psihijatrijskog društva, Udruga za dječju integrativnu psihoterapiju UPSi Ljubica Duspara, prof. psihologije, integrativni dječji psihoterapeut, predsjednica UPSi, Tomislav Vurušić, Ines Čavar, prof. psihologije, Lučana Blažić, odgojiteljica predškolske djece i edukantica Psihoterapije pokretom i plesom, Hrvatska liječnička komora, Antonija Kovač, dipl. oecc, edukant Psihoterapije pokretom i plesom, Danko Butorac, psiholog, psihoterapeut (ECP) član skupštine EAP, Hrvoje Pranjić-Anušić, Lidija Butković-Anđelić, dr. med. spec. psihijatrije, psihoterapeut ECP Predsjednica Udruge za kibernetiku psihoterapije i organizacije (UKPO) Rijeka, Tanja Dejanović Šagadin, prof. psih. i gestalt psihoterapeut, Aleksandar Jelovac, Goranka Rosanda Furlan, prof. hrv. jez. i knjiž., prof tal. jez. i knjiž., završena četverogodišnja edukacija transakcijske analize, dvije godine u superviziji, u pripremi za CTA ispit, certificirana voditeljica terapijskih pasa, u edukaciji za terapeuta Animal Assisted Psychotherapy (AAP), predsjednica Udruge za pet therapy Indeficienter Pula, Danijela Jandrić, diplomirana psihologinja, II stupanj KBT-a, Ivan Salečić, profesor psihologije, Nikoleta Poljak, mag. andragogije, Alena Orović, edukantica Psihoterapije pokretom i plesom, Ana-Marija Vidjak, Specijalizant Transakcijske analize, Udruga Transakcijske analize, Hrvatska psihološka komora, Grozdana Biočić-Zrilić, klinički psiholog, geštalt psihoterapeut, učitelj geštalt psihoterapije, doc.dr.sc. ALAN MEDIĆ, dr.med., geštalt psihoterapeut i učitelj geštalt psihoterapije, Pragma, Berislav Bulat, Ana Čović, prof.klinički psiholog, gestalt psihoterapeut, Jelena Vrsaljko, dipl. soc. radnik, psihoterapeut (CTA), učitelj i supervizor psihoterapije iz područja transakcijske analize (PTSTA), EAPTI PSIHKA d.o.o. - Europski psihoterapijski trening Institut – Centar za psihoterapiju, edukaciju i savjetovanje, Zadar, Jelena Mladenčić, edukantica iz psihoanalitičke psihoterapije, Martina Detelić

ANALIZA DOSTAVLJENIH PRIMJEDBI	Tijekom savjetovanja zaprimljeno je ukupno 111 komentara na Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije. Od ovih 111 komentara prihvaćeno je osam prijedloga, djelomično su prihvaćena tri prijedloga, a ostali prijedlozi su odbijeni.
Primjedbe koje su prihvaćene	
Primjedbe koje nisu prihvaćene i obrazloženje razloga za neprihvatanje	U prilogu dostavljamo izvješće o provedenom savjetovanju s obrazloženjem prihvaćenih/neprihvaćenih primjedbi
Troškovi provedenog savjetovanja	Nema troškova

Izvješće o provedenom savjetovanju - Nacrt Konačnog prijedloga Zakona o djelatnosti psihoterapije

Korisnik	Isječak	Komentar	Status odgovora	Odgovor
Jelena Mladenić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Zakon o djelatnosti psihoterapije je nužan, međutim, smatram kako je za navedeno nadležno jedino Ministarstvo zdravlja jer je psihoterapija liječenje.</p> <p>Mišljenja sam kako je važna dugotrajna edukacija, rad na sebi i kontinuirana supervizija kako bi provodili psihoterapiju. Kontinuirana supervizija našeg rada nije uvijek osigurana i moguća što je ovim zakonom važno regulirati.</p> <p>Jelena Mladenić, edukantica iz psihoanalitičke psihoterapije</p>	Odbijen	Još 1990. godine Deklaracijom o psihoterapiji donesenoj u Strasbourgu psihoterapija je etablirana kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe Sukladno dogovoru s Ministarstvom zdravlja, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava.
Bruna Profaca	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>iznosim komentar u svoje ime i u ime kolegice kliničke psihologinje i psihoterapeutkinje Sene Puhovski.</p> <p>Pozdravljamo zakonsku regulativu u djelatnosti psihoterapije.</p> <p>Ovim putem izražavamo neslaganje sa člankom 5. vezano za obavljanje djelatnosti psihoterapije u radu s djecom i adolescentima. Sporan je stavak 5. članka 5. koji glasi: "Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju prethodno prikupljene</p>	Odbijen	Naime, odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička

liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije za provođenje tretmana."

Smatramo da navedeni stavak treba izbrisati, a razlozi su slijedeći:

1. Indikacije za psihoterapiju ne postavljaju samo liječnici već i drugi stručnjaci mentalnog zdravlja (poput npr. zdravstvenih i kliničkih psihologa) koji su dio procesa dijagnostike i liječenja u svakoj zdravstvenoj ustanovi što je predviđeno i novim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

2. Psihoterapeut i savjetodavni terapeut koji radi s djecom tijekom svoje edukacije je stekao kompetencije za procjenu indikacija za uključivanje djeteta u psihoterapiju, a također i za procjenu indikacija za uključivanje djeteta u širu (najčešće) multidisciplinarnu obradu i tretman, ukoliko je to potrebno. Psihoterapeute na takvo postupanje obvezuje Etički kodeks i pravila struke. Smatramo da se zbog specifičnosti rada s djecom i adolescentima u kriterije rada dječjih psihoterapeuta mora ugraditi princip multidisciplinarnosti kao i intersektorske suradnje, pogotovo kada su u pitanju postupanja usmjerana u zaštitu djece od raznih obika nasilja.

3. Mali broj stručnjaka u našoj zemlji koji rade s djecom otežava rano otkrivanje poteškoća kod djece ili poteškoća u roditeljskom odnosu s djecom te je stoga pozitivno svako traženje pomoći roditelja kod nekog od psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta. Svakodnevna praksa u zdravstvenom sustavu RH pokazuje da se na termin kod zdravstvenih djelatnika koji se bave ovom problematikom čeka mjesecima. Uvjetovanje početka psihoterapijskog postupka ovakvim čekanjem kršenje je prava djeteta.

4. Indikacija dječjeg psihijatra je prihvatljiva za psihijatrijsko liječenje, ali ne mora biti i za niz poteškoća koje se javljaju tijekom odrastanja, bilo zbog djetetovih karakteristika ili izloženosti stresnim i traumatskim događajima koje ne zadovoljavaju kriterije razvojne psihopatologije, ali jesu indikacija za psihoterapiju.

5. Ovim člankom se narušava pravo roditelja da potraže pomoć direktno od dječjeg psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta te se time umanjuje njihova odgovornost za razvoj djeteta. Dobivanje pomoći na vrijeme je u najboljem interesu djeteta prema Konvenciji o pravima djece.

6. Ukoliko ovakav kriterij ne postoji za odrasle koji se uključuju u psihoterapiju, smatramo nepotrebnim da postoji za djecu iako pozdravljamo brigu za eventualne zloupotrebe za koje smo uvjerene da se mogu regulirati na druge načine koji nisu u suprotnosti s najboljim interesom djeteta i njegovim pravom na adekvatnu skrb. Podržavamo svaki napor u dodatnoj zaštiti djece i adolescenata od manipulacije i zlouporabe, kao i od nesavjesnog postupanja, no smatramo da to treba biti ugrađeno u kriterije izobrazbe i nadzora rada dječjih psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta, koja bi trebala uključivati i superviziju.

7. Također podržavamo prijedlog HUTI da se djeca i adolescenti zaštite kroz etički kodeks psihoterapeuta koji će sadržavati specifičnosti vezane za rad sa ovom dobnom skupinom, a koji je predviđen ovim Zakonom.

Navedene primjedbe temeljimo na višegodišnjem specifičnom iskustvu i stručnim kompetencijama u radu s djecom i obiteljima u Poliklinici za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba, ustanovi koja je po pitanjima multidisciplinarnosti u dijagnostičkom i tretmanskome radu s djecom primjer dobre prakse i kod nas i u Europi.

Smatramo da su navedeni razlozi dovoljni za izbacivanje ovog stavka iz Zakona jer nije u najboljem interesu djeteta, a kojeg smo dužni osigurati iz zakonske pozicije kao i one etičke i stručne. Upućujemo na članak 24. Konvencije o pravima djeteta na koji se pozivamo kada tvrdimo da se ovom odredbom krše prava djeteta na „uživanje najviše moguće razine zdravlja i na olakšice glede ozdravljenja i oporavka“

Doc.dr.sc. Bruna Profaca, klinička psihologinja

Sena Puhovski, prof., klinička psihologinja i psihoterapeutkinja

terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije

		Poliklinika za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba		nekoj tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.
Hrvatska psihološka komora	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	<p>Psiholozima koji obavljaju psihološku djelatnost u interesu je da se područje psihoterapije zakonski regulira budući da su psiholozi često i psihoterapeuti, te u praksi obavljaju i djelatnost psihoterapije, a kompetencije stečene kroz edukaciju iz psihoterapije svakodnevno koriste u obavljanju psihološke djelatnosti. Psiholog može, koristeći znanja stečena kroz psihoterapijske edukacije, unaprijediti psihološku djelatnost u raznim područjima, primarno u području psihološkog savjetovanja i psiholoških tretmana, a ne samo kroz psihoterapijsku djelatnost. Psiholozi također pružaju usluge individualne i grupne psihoterapije u okviru zdravstvenog sustava, te u okviru psiholoških privatnih praksi ako su ispunili pretpostavke definirane Pravilnikom o stručnom usavršavanju HPK.</p> <p>Zakon o psihološkoj djelatnosti (Narodne novine, broj 47/03) donesen je 2003. godine, a iste je godine osnovana Hrvatska psihološka komora. Za psihologe u RH članstvo u Komori je obligatorno, a odobrenje za samostalni rad izdaje Hrvatska psihološka komora. Člankom 7. Zakona o psihološkoj djelatnosti propisano je sljedeće: "Za obavljanje psihološke djelatnosti koja nije obuhvaćena dodiplomskim obrazovanjem i obuhvaća stručno zahtjevnije oblike rada u područjima kliničke, zdravstvene, penološke, forenzičke, vojne, pedagoške i školske psihologije, te psihologije rada, športa, socijalne skrbi, profesionalne orijentacije i medicine rada, psiholog uz osnovnu mora steći i posebnu dopusnicu. Posebna dopusnica može se steći na temelju završenoga odgovarajućeg osposobljavanja u ustanovi s odgovarajućim programom. Uvjete i kriterije za stjecanje i obnavljanje osnovne i posebne dopusnice te poslove za koje je potrebna posebna dopusnica propisuje Komora."</p> <p>Edukacija iz područja psihoterapije je dio poslijediplomskog stručnog usavršavanja psihologa kojeg HPK boduje prema Pravilniku o stručnom usavršavanju. Za psihologe koji imaju osnovnu dopusnicu za samostalni rad, posebnu dopusnicu za rad u području psihoterapije HPK regulira u prijedlogu novog Zakona o psihološkoj djelatnosti kroz posebnu dopusnicu koji je predan u MDOMSP krajem prošle godine, kakve već imaju psiholozi u medicini rada, psihologiji sporta, palijativnoj skrbi i klinički psiholozi kroz status kliničkih psihologa. Psiholozi su se obavezni stalno usavršavati i stjecati znanja u skladu sa suvremenim standardima struke, pa je i izdavanje licence bez propisane obveze obnavljanja prema jasno utvrđenim kriterijima u suprotnosti s već postojećim zakonskim propisima i općim aktima HPK.</p> <p>Prema nacrtu konačnog prijedloga Zakona o djelatnosti psihoterapije psiholozi koji imaju privatnu psihološku praksu bili bi primorani otvarati drugu praksu kako bi se mogli baviti psihoterapijom. Budući da se radi o djelatnostima koje se snažno prožimaju, takvu obvezu smatramo dodatnim administrativnim opterećenjem psihologa.</p> <p>Hrvatska psihološka komora nije sudjelovala u donošenju nacrta prijedloga niti je kao nadležno tijelo bila obaviještena o inicijativi i prijedlozima ovog zakonskog akta, te ne podržava da se psihoterapija i način obavljanja iste zakonski institucionalizira kao zasebna djelatnost, za koju vrijede drugačija regulacijska pravila</p>	Odbijen	Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije ne regulira psihološku djelatnost niti ne ograničava psiholozima s dodatnom edukacijom iz psihoterapije da i nadalje obavljaju psihološku djelatnost. Njihov je izbor da li će se registrirati kao psihoterapeuti ili će nastaviti rad obavljanjem psihološke djelatnosti pod za to propisanim uvjetima

		<p>izvan pravila obavljanja psihološke djelatnosti.</p> <p>Potpuno nepotrebnim i neprimjerenim smatramo da se ovim zakonskim prijedlogom predlaže osnivanje zasebnog regulatornog tijela, odnosno Komore psihoterapeuta. Dobrovoljno članstvo u Komori koja bi provodila regulaciju rada psihoterapeuta je u suprotnosti s europskim, kontinentalnim zakonodavstvom prema kojem svaki pripadnik struke obavezno mora biti član strukovne komore. Osnivanjem zasebne Komore psihoterapeuta otvaraju se i druga pitanja, primjerice pitanje ingerencija i načina postupanja, provođenja disciplinskih postupaka kao i koordinacije rada Komora. Kada je u pitanju javni interes, odnosno osiguranje potreba i interesa klijenata, građana, onda je potrebno putem mehanizama regulacije urediti obavljanje profesionalne djelatnosti na korist javnog interesa. Glavni je razlog potrebe za regulacijom pružanja profesionalnih usluga, u ovom slučaju psihoterapije, u nesavršenosti tržišta kao mehanizma regulacije. Korisnici profesionalnih usluga, građani odnosno klijenti i pacijenti, nalaze se u nepovoljnijem položaju od kupaca proizvoda, drugih dobara i usluga jer oni ne mogu sami ocijeniti kvalitetu usluga, pogotovo kada se one jednokratno pružaju (savjetovanje) ili su one visokostručne (psihoterapija). Liječnici i psiholozi, kao i neke druge struke, obavljanjem svoje djelatnosti ostvaruju i utječu na ključne društvene vrijednosti, poput zdravlja, života, sigurnosti, te su u svom postupanju obavezni poštivati visoke etičke i strukovne standarde svojih profesija na korist javnog interesa, odnosno građana.</p> <p>Prepustiti tržištu da zakonitostima ponude i potražnje definira pružanje usluga dovelo bi do povećanja broja nekvalitetnih usluga i ugrozilo društvene vrijednosti, kao što su zdravlje i sigurnost. Sadašnja situacija u kojoj nije regulirano pružanje psihoterapijskih usluga dovodi do negativnih posljedica i za građane (troškovi i štetni učinci) i za društvo u cjelini i to područje treba svakako regulirati. Međutim, nerealno je očekivati da će se osnivanjem Komore psihoterapeuta koja počiva na načelima dobrovoljnog članstva uvesti regulacija tržišta i spriječiti nekvalitetno pružanje usluga građanima. Sadašnja razina organizacijske kulture kao i nedostatna tradicija djelovanja Komora u Republici Hrvatskoj, osim liječničke i odvjetničke struke koje u tome imaju dugu tradiciju, već rezultira teškoćama u radu postojećih strukovnih Komora, neusklađenostima u njihovom djelovanju i mogućnostima obavljanja poslova iz javnih ovlasti. Liberalizacija neuređenog tržišta i pružatelja psihoterapijskih usluga ne štiti interese građana i stoga predloženi nacrt Zakona o psihoterapiji ne može regulirati to područje u RH.</p> <p>Hrvatska psihološka komora podržava da se obavljanje psihoterapije regulira, i podržava donošenja standarda i smjernica u obavljanju psihoterapijske djelatnosti, no ne na ovakav način. Radi navedenog HPK je i predložila izmjene u novom Zakonu o psihološkoj djelatnosti koji je u izradi prema kojem je psihoterapija jedno od područja psihološke djelatnosti.</p>		
Udruga Transakcijske analize	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>Predlažemo izmjenu, odnosno dodati u članku 5. pod točkom (2):</p> <p>ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Također, predlažemo da u članku 5. pod točkom (5) stoji:</p> <p>(5) Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost sa tim da redovno obavještava Komoru psihoterapeuta o svom radu.</p> <p>Djeca su osjetljiva skupina i svakako bi trebalo raditi sa njima posebno pažljivo. Ipak, i u radu sa djecom postoje</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala

ponašanja i situacije za koje nije potrebno postavljati prethodnu liječničku dijagnostiku i postavljanje indikacije za provođenje psihoterapijskog tretmana. Stoga smatramo da bi psihoterapeuti koji rade sa djecom trebali informirati Komoru psihoterapeuta o svom radu kako bi se registrirale potencijalne neregularnosti u radu no da njihov rad sa djecom ne treba uvjetovati isključivo sa prethodnom liječničkom dijagnostikom.

Tatjana Petrović,
psiholog i praktikant transakcijske analize
Potpredsjednica UTA (Udruga Transakcijske Analize)

djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

HLZ	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Psihijatri i psihoterapeuti -specijalisti za uže područje psihijatrije tijekom svoje izobrazbe za specijalistu psihijatra koja uključuje teoriju, osobno iskustvo i superviziju psihoterapije su prema hrvatskim zakonima osposobljeni za provođenje suportivne psihodinamske psihoterapije. Ovu vrstu psihoterapije provode psihijatri i subspecijalisti psihijatri iz područja psihoterapije kontinuirano, to je usluga koja se naplaćuje prema propisima HZZO-a. Stoga je potrebno u članak 5 vezano za uvjete za psihoterapeuta i savjetodavnog terapeuta dodati: i/ili ima izobrazbu za psihoterapeuta prema propisima Republike Hrvatske.</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje četiri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju, a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac i/ili ima izobrazbu za provođenje psihoterapije prema propisima Republike Hrvatske <p>(3) Savjetodavni terapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje tri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju, a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac i/ili ima izobrazbu za provođenje psihoterapije prema propisima Republike Hrvatske. <p>Ova predložena promjena je u skladu s Člankom 13 u kojem se navodi u stavki 2 slijedeće:</p> <p>(2) Psihoterapijske pravce koji nisu utemeljeni na programima priznatih psihoterapijskih pravaca iz Republike Hrvatske, drugih država članica Europske unije odnosno trećih država, odobrava Izvršni odbor Komore na temelju posebnih uvjeta koje svojom odlukom propisuje Skupština Komore.</p> <p>Supportivna psihodinamska psihoterapije koju provode psihijatri u subspecijalisti psihoterapije je utemeljenja na priznatom pravcu u RH.</p> <p>U dijelu V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM</p> <p>Navodi se da 17 država EU imaju zakon o psihoterapijskoj djelatnosti, točno je da zakon imaju tek 4 EU zemlje.</p> <p>Predsjednica Hrvatskog društva za kliničku psihijatriju HLZ Prof dr sc Slađana Štrkalj Ivezić</p>	<p>Djelomično prihvaćen</p> <p>Na traženje Ministarstva zdravstva, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava. Nadalje, člankom 5. stavkom 2. propisano je da psihoterapeut može biti osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine... Znači, nema zapreke da psihijatar ili psihoterapeut po ovom Zakonu obavlja djelatnost psihoterapije kao samostalne djelatnosti (izvan djelatnosti zdravstva) ukoliko osim bazičnog zvanja udovoljava i drugim propisanim</p>
-----	--	--	--

			uvjetima. U vezi s primjedbom koja se odnosi na Obrazloženje navodimo da Zakon imaju: Njemačka, Francuska, Malta, Italija, Nizozemska, Austrija, Finska, Švedska i Švicarska, a zakonskom regulativom djelatnost psihoterapije parcijalno imaju riješeno: Velika Britanija, Španjolska, Latvija, Poljska, Bugarska, Mađarska, Belgija i Island.
Ana-Marija Vidjak	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	U potpunosti podržavam prijedlog (kao i argumente) Hrvatske udruge za terapiju igrom (HUTI). Osim navedenog, U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) predlažem dodatak koji bi glasio: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. Ana-Marija Vidjak, Specijalizant Transakcijske analize, Udruga Transakcijske analize	Odbijen Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje

				<p>psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Josip Bošnjaković	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	<p>Podržavamo donošenje Zakona o psihoterapiji, no zagovaramo uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Na stranici Europskog udruženja psihoterapeuta navodi se Deklaracija o psihoterapiji iz Strassbourga (21.10.1990.) gdje među ostalim u petoj (5.) točki stoji sljedeće: Pristup psihoterapijskoj edukaciji imaju kandidati</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske</p>

nakon završenog obrazovanja ili završenog studija, posebno studija iz humanističkih i društvenih znanosti. Smatramo nepotrebnim uvjetovati pristup školovanju za psihoterapeuta sveučilišnim obrazovanjem na ograničavajući (medicina, psihologija, socijalni rad i edukacijska rehabilitacija, socijalna pedagogija i logopedija) način.

Nije svaki psiholog, socijalni radnik, socijalni pedagog, logoped ili edukacijski rehabilitator psihoterapeut niti je svaki liječnik psihijatar i psihoterapeut. Svima je potrebno dodatno educiranje upravo iz područja psihoterapije, kako bi na kraju mogli nositi to časno zvanje. Upravo zbog toga smatramo da je moguće i teozima, kao i ostalima, pod gore navedenim uvjetima, obavljati djelatnost psihoterapije. Nije li nam u Hrvatskoj, gdje su mnogi ljudi opterećeni različitim (duševnim, psihičkim, tjelesnim, poslijeratnim, ekonomskim i dr.) poteškoćama, potrebno što više kvalitetnih psihoterapeuta, koji bi imali završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije? Stoga podržavamo i druge kolege koji su svoje komentare u ovome smjeru stavili na e-savjetovanje.

Za primjer kako i na Katoličkim bogoslovnim fakultetima u Republici Hrvatskoj se studiraju predmeti vezani za psihologiju navodimo sljedeće:

KBF Zagreb – Uvod u psihologiju, Opća psihologija, Razvojna psihologija, Psihologija religioznosti, Socijalna psihologija, Socijalna psihologija i grupni rad, Pastoralna konzultacija, Osnove savjetovanja i vođenja grupe, Opća psihopatologija;

KBF Đakovo – Uvod u psihologiju, Razvojna psihologija, Pastoralna psihologija, Psihologija religioznosti, Osnove pružanja psihološke pomoći i podrške;

KBF Split – Opća psihologija, Psihologija religije, Razvojna psihologija, Aktivno slušanje u savjetodavnoj praksi – Psihološko-pastoralni vid.

dr. sc. Josip Bošnjaković, teolog, psiholog, psihoterapeut (CTA – Certified Transactional Analyst); u SPUH-ovom registru psihoterapeuta

mr.sc. don Boris Vidović, filozof, teolog, psiholog, logoterapeut

spec. theol Nataša Barolin Belić, gestalt psihoterapeut, EAGT, seksualni terapeut, ECP

mag. theol Sandro Belić, apsolvant gestalt psihoterapije pred završnim ispitom

spec. theol Maja Jakšić, specijalist pastorala kriznih situacija, realitetni psihoterapeut, ECP

fra Krunoslav Kolarić, teolog, gešalt psihoterapeut (EAGT)

Tomislav Vurušić, dipl. teolog, završena četverogodišnja edukacija iz transakcijske analize, dvije godine u superviziji, u pripremi za CTA ispit; trenutno u SPUH-ovom registru psihoterapeuta

doc. dr. sc. Antun Volenik, filozof, teolog, četvrta godina edukacije iz integrativne psihoterapije

dr. sc. Sanda Smoljo Dobrovoljski, teolog, klinički psiholog, edukant iz grupne analitičke psihoterapije

mr. sc. Đuliano Trdić, dr. med., teolog, klinički psiholog, specijalizant psihijatrije

Mrvoje Dragun, teolog, specijalizant 3. godine realitetne psihoterapije

unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za

HATC-NLPt	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	Kao predstavnica psihoterapijske metode NLPt i voditeljica edukacijskog Centra željela bih podržati Zakon o psihoterapiji i naglasiti da bi u članku 5. pod točkom (2) trebalo dodati: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije mr Melita Reiner, specijalistica kliničke psihologije, psihoterapeutkinja (ECP)	Odbijen	sadašnju varijantu. Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih
-----------	--	--	---------	---

				stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Marko Škopac	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak : "- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije."</p> <p>Obrazloženje: Europska psihoterapijska asocijacija (EAP) ne radi ovakvu distinkciju između zanimanja nego psihoterapiju smataju neovisnim zanimanjem, u Deklaraciji o psihoterapiji iz 1990. god., na koju se pozivate u kao vodilju u pisanju ovog Zakona, u točki 5., koja se odnosi na pristup edukaciji za psihoterapeuta navedeno je: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences."</p> <p>Također, treba podsjetiti da veliki broj psihoterapeuta nije iz navedenih struka u članku 5. stavak 2., a nositelji su Europskog certifikata iz psihoterapije od EAP-a, ukoliko se ova odredba ne dopuni navedenim podstavkom, dovodite do kontradiktorne situacije da ista osoba može imati Europski certifikat iz psihoterapije a neće moći biti po domaćem zakonu psihoterapeut već samo savjetodani terapeut, na taj način i "poništavate" već stečene certifikate od EAP-a, a sam EAP vam je dao podršku za donošenje Zakona. Osim toga, ovaj podstavak je bio već naveden u prvom prijedlogu Zakona.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima</p>

				<p> mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Goran Arbanas	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>U čl. 4. ovog prijedloga zakona stoji da je psihoterapija tretman. Budući da tretman zapravo znači liječenje onda postavljam pitanje nije li to u suprotnosti s kaznim zakonom koji u čl. 184. Kaže da kad se netko tko nema propisanu stručnu spremu bavi liječenjem, to je nadri liječništvo, koje je kazneno djelo.</p> <p>U čl. 5. ovog prijedloga zakon kaže se da i osobe koje nemaju završen odgovarajući preddiplomski i diplomski studij mogu biti savjetodavni terapeuti ako završe studij propedeutike psihoterapije i izobrazbu iz psihoterapije. Budući da izobrazbu iz psihoterapije provode stručna društva, a stručna društva su udruge građana, to znači da u konkretnom slučaju edukaciju za psihoterapeuta provodi udruge građana. To je presedan, jer je za bilo koju drugu prekvalifikaciju potrebno završavanje odgovarajuće škole/veleučilišta/sveučilišta. Ako se želite prekvalificirati za kuhara, npr., ne možete završiti edukaciju pri stručnom društvu hrvatskih kuhara, već morate završiti ŠKOLU za kuhara. Na ovaj način mi uvodimo da se psihoterapeutom može postati na račun edukacije udruge građana.</p> <p>I konačno, u čl. 13. ovog prijedloga kaže se da osoba koja udovoljava uvjetima ovlaštena je staviti naziv psihoterapeut iza svog imena i naziva osnovne struke, ali se nigdje ne propisuje da MORA staviti naziv osnovne struke, što znači da i može to propustiti. Moje je pitanje je li to pošteno prema klijentima/pacijentima da ne znaju liječi li ih liječnik-psihoterapeut, psiholog-psihoterapeut ili možda inženjer rudarstva – psihoterapeut? Nemaju li potencijalni klijenti/pacijenti pravo znati tko ih liječi?</p>	Odbijen	<p>Riječ tretman ovdje se koristi kao psihoterapijski tretman i ne može se prevoditi kao liječenje budući da je tekst Zakona potrebno sagledati cjelovito. Naime, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan</p>

				<p>zdravstvenog sustava. Za provođenje bilo kojeg programa edukacije temeljem koje se stječe certifikat potrebno je odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja koji provjerava stručnost predavača i sadržaj programa tako da ukoliko je udruga građana udovoljila propisanim uvjetima, nema razloga da ne provodi izobrazbu za koju ima odobrenje.</p>
Branka Jakelić	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Usporedbom studija pedagogije sa studijima socijalnog rada, logopedije, rehabilitacije i socijalne pedagogije evidentno je da navedeni programi studija kao ni studij pedagogije ne sadrže sve predmete koji su predviđeni u programu propedeutike psihoterapije. Međutim, svi navedeni studiji kao i studij pedagogije obuhvaćaju u svojim programima neke dijelove koji su predviđeni i programom propedeutike. Npr. na studiju logopedije postoji samo kolegij Psihologija u jednom semestru; na studiju socijalnog rada ima samo tri kolegija koja su srodna kolegijima iz studija propedeutike i to Uvod u psihologiju, Socijalna psihologija i Socijalna psihijatrija. Na studiju pedagogije postoje sljedeći kolegiji iz navedenog područja: Opća psihologija, Razvojna psihologija, Socijalna patologija, Psihologija učenja, Psihologija adolescencije, Edukacijska psihologija i slično. Zbog svega navedenog smatram da nije jasno zašto bi, primjerice jedan logoped bio oslobođen polaganja programa propedeutike, a pedagog ne. Studij pedagogije ne može se uspoređivati s ostalim društvenim i humanističkim znanostima kao što su, primjerice pravo, ekonomija, filozofija, povijest, lingvistika i drugi, jer se na studiju pedagogije stječu određene kompetencije koje nam omogućavaju da se na njih nadograđuje edukacija iz psihoterapije.</p> <p>Pedagozi koji su već završili edukaciju iz psihoterapije priznate od strane europskih asocijacija za psihoterapiju imaju zvanje psihoterapeuta, a na ovaj način nacionalna organizacija im to ne bi priznavala što je kontradiktorno.</p> <p>Stoga predlažem da se u drugu točku članka 5. doda i završeni studij pedagogije:</p>	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.

		<p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj. <p>Srdačan pozdrav,</p> <p>Irena Jurjević, magistra pedagogije i sociologije, psihoterapeutkinja</p>		
Josipa Mihić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Podržavam Zakon o psihoterapiji ali i predlažem bitnu izmjenu u ovom članku (čl.5). Pod točkom 2 trebalo bi stajati: Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. <p>doc.dr.sc. Josipa Mihić, prof.soc.ped., edukantica iz gestalt terapije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji</p>

				<p>ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Matija Popović	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti</p>

				<p>ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ozren Milisavljević	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU	Prijedlog ovakve definicije prethodnog sveučilišnog obrazovanja nije u skladu s opisom psihoterapije kao zasebne samostalne djelatnosti koji je dala Europska komisija kroz sustav ESCO* (Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja) gdje je eksplicitno naveden slijedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.' Tekst je dostupan na:	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim

POLITIKU	<p>http://data.europa.eu/esco/occupation/af69484e-b43f-4685-b22d-f3418df45c4d</p> <p>Vodeći se ovim stavom Europske komisije smatramo potrebnim izbaciti iz popisa obaveznog prethodnog sveučilišnog obrazovanja studije medicine i psihologije, a samim time dolazi u pitanje svrha eksplicitnog navođenja i ostalih navedenih sveučilišnih studija kao obaveznih.</p> <p>Ako je gore u tekstu jasno izražen stav Europske komisije da je psihoterapija djelatnost nezavisna od psihologije, psihijatrije i savjetovanja, onda je vjerojatno nezavisna i od socijalnog rada ili logopedije te nije jasno koja je bila namjera predlagatelja Zakona ovim ograničavanjem na isključivo ovih 6 sveučilišnih studija koji zapravo nemaju nikakvu zajedničku poveznicu. Također nije jasno zašto predlagatelj Zakona ide direktno protiv stava i definicije Europe komisije?</p>	<p>zemljama.</p> <p>Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje</p>
----------	---	--

				djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Tara Pavić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	Podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, no zagovaram uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. Tara Pavić, mag.psych.	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je

				uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Tamara Prevendar	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>također podržavam donošenje Zakona o djelatnosti psihoterapije.</p> <p>Kao što su kolege već ranije naveli, i u skladu sa zakonskom praksom npr. Austrije, predlažem da se u tekst zakona vrati mogućnost obavljanja djelatnosti psihoterapije i drugim strukama uz završen odgovarajući studij propedeutike psihoterapije. Kao dodatak na komentar dr. Arbanasa u vezi provedbe edukacije iz psihoterapije, činjenica jest da su do sada (ili još uvijek) psihoterapijske udruge organizirale edukacije iz različitih pravaca psihoterapije (pa neke i pokušale uvesti propedeutiku u svoje uvjete za stjecanje certifikata). No, i to se mijenja pa se zadnjih godina diferenciraju različite "škole" i osnivaju drugi oblici organizacije edukacije (npr. tvrtke), ulažu se napor za dobivanje akreditacije za trening centar od EAP-a (tzv. EAPTİ) itd. Kao primjer, u Sloveniji je studij propedeutike u trajanju od tri godine organizirala i izvodila slovenska krovna udruga već 1999 prema standardima propisanim od EAP-a, što je bila prethodnica današnjeg Fakulteta za psihoterapijsku znanost Sveučilišta Sigmund Freud u Ljubljani na kojem se studira psihoterapija.</p> <p>Vjerujem da će donošenje ovog Zakona potaknuti fakultete koji su ranijih godina raspravljali o mogućnosti organiziranja dodatnih sadržaja za stručnjake ne-pomagačkih struka preko svojih sveučilišnih nastavnika, a koji su i sami certificirani psihoterapeuti.</p> <p>Tamara Prevendar, psihologinja edukantica IGW Zagreb i kandidatkinja za doktorat iz psihoterapije Sveučilišta Sigmund Freud u Beču</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost

				<p>psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Sanja Hajdinjak	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, no zagovaram uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. Sanja Hajdinjak</p>		<p>Odbijen</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona</p>

				bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Kristina Mlinarić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>U potpunosti podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, uz apel da se uvede promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom:</p> <p>-ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike.</p> <p>Na taj način reguliralo bi se i omogućilo svim stručnjacima humanističkog fakultetskog obrazovanja da upišu studij psihoterapije i postanu eksperti za ovo područje. Smatram da je psihoterapijska djelatnost neophodna u</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna

današnjem društvu te da stručnjaci humanističkog usmjerenja uz obavezno završen studij psihoterapije i dodatnu propedeutiku itekako mogu svojom elokventnošću doprinjeti zaštiti mentalnog zdravlja te zaslužuju biti dijelom ovog tima.

Taj stav zauzela je i Europska komisija kroz sustav ESCO* (Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja) gdje je eksplicitno naveden slijedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'

Kristina Mlinarić

zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije

Alan Žepić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>podržavam donošenje Zakona od djelatnosti psihoterapije u skladu s europskim normama, stavovima EAP-a i Strasburškom deklaracijom. Strasburška deklaracija je temeljni dokument na kojemu se zasniva djelatnost Europskoga udruženja za psihoterapiju radi etabliranja psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe.</p> <p>Predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1.</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni tekstem</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>te da se uz to doda sljedeći podstavak</p> <p>'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p> <p>Na ovaj način Zakon ne bi bio u direktnoj koliziji s definicijom Europske komisije danom u ESCO sustavu gdje se izriekom navodi: "Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling."</p> <p>Također bi bio u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences." kao što je to navelo već nekoliko kolega u svojim komentarima.</p> <p>U predgovoru verzije Zakona koja je bila na prvom čitanju u Hrvatskom saboru navedeno je:</p> <p>„Predloženim Zakonom o djelatnosti psihoterapije (u daljnjem tekstu: Zakon) uredili bi se poslovi psihoterapije kao samostalne djelatnosti na način da ove poslove mogu obavljati i osobe koje nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja pod propisanim uvjetima, a za koju je potrebno osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta.“</p> <p>Ako je intencija da se definira psihoterapija kao samostalna djelatnost nezavisna od psihijatrije, psihologije i savjetovanja kao što navodi Europska komisija i predgovor Zakona, smatramo nepotrebnim uvjetovati pristup školovanju za psihoterapeuta prethodnim sveučilišnim obrazovanjem na ovako ograničavajući način.</p> <p>Primjerenije bi bilo preciznije definirati koju kvalitetu školovanja moraju imati institucije koje to školovanje provode tj. da budu isključivo one čiji program je akreditiran i priznat od strane Europske asocijacije za psihoterapiju po trajanju i programu</p> <p>Smatramo da bi predložena definicija prethodnog školovanja i istovremena mogućnost studija propedeutike bili optimalno rješenje, a Zakon ne bi bio van duha Strasburške deklaracije i u koliziji sa stavovima Europske komisije.</p>	Odbijen	<p>odlučila za sadašnju varijantu.</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama.</p> <p>Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja.</p> <p>Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa.</p> <p>Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge</p>
------------	---	--	---------	---

				različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Ljupko Kontešić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>Predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1. 'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni tekstem :</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>Smatram da bi predložena definicija prethodnog školovanja i istovremena mogućnost studija propedeutike bili optimalno rješenje, a Zakon ne bi bio van duha Strasburške deklaracije i u koliziji sa stavovima Europske komisije koja jasno definira:</p> <p>'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'</p> <p>Tekst je dostupan na:</p> <p>http://data.europa.eu/esco/occupation/af69484e-b43f-4685-b22d-f3418df45c4d</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa.</p>

				<p>Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ivana Orešković	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU</p>	<p>Podržavam Zakon o psihoterapiji i njegovu svrhu. No smatram da je potrebno dodati neke izmjene: U Članku 5. pod točkom (2) dodati: Psihoterapeut može biti osoba koja: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije</p> <p>Ivana Orešković, dipl.oec., edukantica TA</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao</p>

				<p>zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Goran Leskovac	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU</p>	<p>Također bih podržao donošenje Zakona u skladu s europskim normama, stavovima EAP-a i Strasburškom deklaracijom, ali predlažem da se podstavak 1., stavka 2, članka 5.</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni sa slijedećim:</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na</p>

'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'

te također da se doda podstavak:

'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'

Ovako Zakon ne bi bio u direktnom sukobu s definicijom Europske komisije danom u ESCO sustavu gdje se navodi: "Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling."

Isto tako, bi bio u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se u točki 5. navodi:

"Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences." kao što je to navelo već nekoliko kolega u svojim komentarima.

U predgovoru verzije Zakona sa prvog čitanja u Hrvatskom saboru navedeno je:

„Predloženim Zakonom o djelatnosti psihoterapije (u daljnjem tekstu: Zakon) uredili bi se poslovi psihoterapije kao samostalne djelatnosti na način da ove poslove mogu obavljati i osobe koje nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja pod propisanim uvjetima, a za koju je potrebno osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta.“

Ako je namjera da se definira psihoterapija kao samostalna djelatnost nezavisna od psihijatrije, psihologije i savjetovanja kao što navodi Europska komisija i predgovor Zakona, smatram da je nepotrebno uvjetovati pristup školovanju za psihoterapeuta prethodnim sveučilišnim obrazovanjem na ograničavajući način. Primjerenije bi bilo preciznije definirati koju kvalitetu školovanja moraju imati institucije koje to školovanje provode tj. da budu isključivo one čiji program je akreditiran i priznat od strane Europske asocijacije za psihoterapiju po trajanju i programu

Kako Zakon ne bi bio van duha Strasburške deklaracije te u koliziji sa stavovima Europske komisije, predložena definicija prethodnog školovanja i istovremena mogućnost studija propedeutike bili bi optimalno rješenje

istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju

<p>Kristina Bačkonja</p>	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Podržavam Zakon no predlažem da se u čl. 5 pod točkom 2 uvrsti: "...ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije".</p>	<p>Odbijen</p>	<p>varijantu.</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela</p>
--------------------------	--	--	----------------	--

				o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Marija Špaleta	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>svakako podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji i uređenje ovog područja rada u RH, no predlažem da se unese promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom:</p> <p>"ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike"</p> <p>Na taj način bi se humanističkim strukama sa završenom edukacijom neke od psihoterapijskih škola te propedeutikom omogućilo da se bave psihoterapijom. Isto tako i Europska komisija razlikuje psihoterapiju od psihologije odnosno psihijatrije, kao posebnu djelatnost. Tako putem sustava ESCO* (Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja) navodi: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'</p> <p>Preuzeto sa: https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation?uri=http%3A%2F%2Fdata.europa.eu%2Fesco%2Foccupation%2Fa69484e-b43f-4685-b22d-f3418df45c4d&conceptLanguage=en&full=true</p> <p>Marija Špaleta</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost</p>

				<p>odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Vedrana Kurjan Manestar	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>Također podržavam napore za donošenjem Zakona o psihoterapiji, uz primjedbu da se uvede promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike.</p> <p>Time bi se omogućilo omogućilo svim stručnjacima sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem upis u edukacije iz psihoterapije i dobivanje legalne zaštite i kontrole svojeg rada. Smatram da visokoobrazovani stručnjaci uz obavezno završenu edukaciju iz psihoterapije i dodatnu propedeutiku u područjima koja im nedostaju u preddiplomskom i diplomskom studiju, mogu biti kvalificirani za obavljanje djelatnosti psihoterapije.</p> <p>Takav stav iznosi i Europska komisija koja navodi slijedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'</p> <p>Uvođenjem navedenih promjena u članak 5 pod točkom 2, predloženi Zakon bio bi u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences."</p> <p>S poštovanjem, Vedrana Kurjan Manestar mag. pedagogije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne</p>

				profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Nina Vračević Eškinja	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	Poštovani, Smatram da je cilj modernog i naprednog društva poticati cjeloživotno učenje i obrazovanje. Ujedno je to i smisao napretka društva u cjelini, pravo na obrazovanje jedno je od temeljnih ljudskih prava. Studij pedagogije ne daje dovoljna znanja da bi se osoba bavila psihoterapijom, no jednako tako niti studij logopedije ili edukacijske rehabilitacije. No zato petogodišnja edukacija iz psihoterapije (priznata škola u RH i EU) nakon završetka ovih studija itekako pruža dovoljna znanja i iskustva za bavljenje ovom profesijom. Pedagogija nije ništa manje adekvatna podloga od spomenutih studija. Uz edukaciju iz psihoterapije imamo i obavezne supervizije te smo svakako morali proći praksu na raznim odjelima psihijatrije. Iza našeg znanja i diploma stoje priznati psihoterapeuti u Hrvatskoj i šire. Neki od nas dodatno se usavršavaju na raznim poslijediplomskim studijima te svoja znanja produbljujemo sudjelujući na seminarima, kongresima itd. Smatram da je diskriminacija	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.

		<p>pedagogije kao podloge za psihoterapiju neutemeljena. Time se ne potiče cjeloživotno učenje i obrazovanje za osobe ove profesije koje žele učiti i obrazovati se za psihoterapeute i na taj način stvara se nemogućnost razvoja profesionalnih identiteta u tom smjeru. Nema razloga da se studiju pedagogije uskrati ta mogućnost. Treba uvrstiti u zakon pedagogiju pored ostalih spomenutih društveno humanističkih djelatnosti jer joj je tamo i mjesto.</p> <p>Nina Vračević Eškinja, magistra pedagogije i geštalt psihoterapeutkinja</p>		
Marija Soldo	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani, također podržavam Zakon o psihoterapiji. No smatram da se trebaju dodati neke izmjene: U Članku 5. pod točkom (2) dodati: Psihoterapeut može biti osoba koja: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a</p>

				Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Valentina Bilić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	<p>Usporedbom studija pedagogije sa studijima socijalnog rada, logopedije, rehabilitacije i socijalne pedagogije evidentno je da navedeni programi studija kao ni studij pedagogije ne sadrže sve predmete koji su predviđeni u programu propedeutike psihoterapije. Međutim, svi navedeni studiji kao i studij pedagogije obuhvaćaju u svojim programima neke dijelove koji su predviđeni i programom propedeutike. Npr. na studiju logopedije postoji samo kolegij Psihologija u jednom semestru; na studiju socijalnog rada ima samo tri kolegija koja su srodna kolegijima iz studija propedeutike i to Uvod u psihologiju, Socijalna psihologija i Socijalna psihijatrija. Na studiju pedagogije postoje sljedeći kolegiji iz navedenog područja: Opća psihologija, Razvojna psihologija, Socijalna patologija, Psihologija učenja, Psihologija adolescencije, Edukacijska psihologija i slično. Zbog svega navedenog smatram da nije jasno zašto bi, primjerice jedan logoped bio oslobođen polaganja programa propedeutike, a pedagog ne. Studij pedagogije ne može se uspoređivati s ostalim društvenim i humanističkim znanostima kao što su, primjerice pravo, ekonomija, filozofija, povijest, lingvistika i drugi, jer se na studiju pedagogije stječu određene kompetencije koje nam omogućavaju da se na njih nadograđuje edukacija iz psihoterapije.</p> <p>Pedagozi koji su već završili edukaciju iz psihoterapije priznatu od strane europskih asocijacija za psihoterapiju imaju zvanje psihoterapeuta, a na ovaj način nacionalna organizacija im to ne bi priznavala što je kontradiktorno.</p> <p>Stoga predlažem da se u drugu točku članka 5. doda i završeni studij pedagogije:</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, PEDAGOGIJE i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna 	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.

		stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj.		
Marko Keba	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Podržavam donošenje Zakona od djelatnosti psihoterapije i predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1. 'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni tekstem</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>te da se uz to doda slijedeći podstavak</p> <p>'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih</p>

				<p>stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
PETRA SILADI	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani,</p> <p>smatram da se članku 5. pod točkom 2. mora dodati slijedeći sadržaj:</p> <p>-ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike. Takav sadržaj Zakona omogućio bi svima koji su završili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij upis u edukacije iz psihoterapije a ujedno bi imali pravo na zaštitu svog rada. Ne vidim razlog da netko tko je završio edukaciju iz psihoterapije i dodatnu propedeutiku u područjima koja mu nedostaju u preddiplomskom i diplomskom studiju, ne bi mogao biti stručan za obavljanje djelatnosti psihoterapije.</p> <p>Nikako se ne slažem sa prijedlogom Zakona da se svi koji su završili druge fakultete i položili propedeutiku zovu psihoterapijski savjetnici. Jer kada bi to bilo tako i samoj propedeutici bi se izgubio smisao.</p> <p>S poštovanjem</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima</p>

				<p>mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ivana Oštarijaš	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani, slažem se da je Zakon o djelatnosti psihoterapije potreban, no pod uvjetom da je pravedan i nediskriminirajuć. Spornim smatram Članak 5., stavak 1., i 2. Predlažem da stavak 1. podrazumijeva samo psihoterapeuta kao stručnjaka koji obavlja psihoterapijsku djelatnost. Diskriminirajuće je da netko tko nema završen jedan od 6 navedenih sveučilišnih studija, a završio je edukaciju iz psihoterapije i propedeutiku dobiva naziv savjetodavni terapeut. Propedeutika time gubi na smislu, a zakon šalje opasnu poruku da samo stručnjaci određenih fakulteta imaju dovoljno kompetencija i znanja za obavljanje psihoterapijske djelatnosti i samim time nazivati se psihoterapeutima. Dakle, u Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak sljedeći tekst: 'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p> <p>Ivana Oštarijaš, prof.soc.ped., edukantica iz gešalt psihoterapije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i</p>

				<p>nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Hrvatska udruga za terapiju igrom	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>slažemo se sa stvaranjem zakonske regulative koja definira i regulira djelatnost psihoeterapije. Podržavamo prijedlog zakona uz izražavanje neslaganja sa člankom 5. koji se odnosi na obavljanje djelatnosti psihoterapije u radu s djecom i adolescentima. Sporan je stavak 5. članka 5. predložen od strane Društva za dječju i adolescentnu psihijatriju.</p> <p>Smatramo neprihvatljivim da psihoterapeut i savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima smije obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije od strane liječnika.</p> <p>To bi značilo da se roditelju djeteta i/ili adolescenta oduzima mogućnost da dijete uključi u tretman bez prethodnog pregleda liječnika koji procjenjuje i donosi odluku treba li djetetu tretman ili ne. Roditelji se obraćaju</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu</p>

liječnicima i imaju medicinsku dokumentaciju najčešće kada je problem kod djeteta već jako manifestan tj. kada je djetetu značajno otežano svakodnevno funkcioniranje. U praksi se svakodnevno susrećemo s tim da je mnogim roditeljima izuzetno teško potražiti pomoć iz brojnih razloga (stid, nedovoljna senzibiliziranost, nedostupnost stručnjaka, ...) i da to često čine kad je problem već kulminirao. Svakodnevno radimo na tome da senzibiliziramo roditelje da pomoć traže na vrijeme i da je u redu tražiti pomoć za sebe i svoje dijete. Smatramo da bi ovime prevencija i rana intervencija izostala ili bi bila u znatno manjem obimu.

Čekati da dijete ima "očituju" simptomatologiju kada bi ga liječnik uputio na psihoterapiju je nedopustivo, obzirom da je najbolje intervenirati kad je problem u nastajanju ili kratko traje.

Pitamo se i da li je etično uskratiti roditelju pravo da sam traži pomoć terapeuta direktno. Time se roditeljima ukida mogućnost donošenja odluka za dobrobit vlastitog djeteta za koje su sami odgovorni i uskraćuje im se mogućnost traženja stručne pomoći terapeuta kad im je ona potrebna. Uvijek ostaje mogućnost da terapeut, čiju je roditelj pomoć zatražio, procjenjuje treba li dijete pregled liječnika ili nekog drugog stručnjaka. Na to je terapeut ionako obavezan kroz Etički kodeks i pravila struke.

Ovaj članak bi, ukoliko bude prihvaćen, doista mogao donijeti puno novih izazovnih trenutaka u prepoznavanju kada i na koji način se uključuje dijete u terapiju. (Liječnici znaju biti drugačijeg viđenja glede potrebe za terapijom.)

Mnogo se problema ovime može otvoriti. U stavku 5. članka 5. nije navedeno koja liječnička dokumentacija se mora prikupiti i koji liječnici ju mogu indicirati. Pitamo se radi li se o dječjim i adolescentnim psihijatrima ili to mogu učiniti pedijatri i liječnici obiteljske medicine. Mnogi će roditelji odustati jer neće htjeti o problemima razgovarati sa liječnicima niti dijete izlagati pregledima i procjenama (što zbog čekanja što zbog nepovjerenja u sustav, stavova prema psihijatrima i sl.).

Ukoliko se traži Zakonom da dijete bude pregledano isključivo od strane dječjeg i adolescentnog psihijatra to je izrazito zabrinjavajuće s obzirom na ionako premali broj stručnjaka ovog profila u Hrvatskoj koji djeluju u svega nekoliko gradova. Time se izravno uskraćuje pružanje pomoći djeci i obiteljima.

Ako bi Zakon odobravao da tu odluku donosi liječnik opće prakse ili neke druge specijalizacije, tada je problem što su za odluku o potrebi za tretmanom potrebna vrlo specifična znanja i vještine za koje se pitamo imaju li stručnjaci ovog profila. I dalje ostaje otvoreno pitanje, imaju li ti stručnjaci vremenski kapacitet primanja potrebitih roditelja i djecu.

Smatramo da nije uvijek nužno dijete izlagati procjeni i pregledima više različitih stručnjaka, pri čemu se često dogodi da dijete bude pregledano i procijenjeno, ali na kraju ipak ne dobije ono što mu treba.

Često djeca imaju neke teškoće koje ne zadovoljavaju kriterije za bilo koju dijagnozu već se radi o blažim teškoćama koje dijete može lako prevladati uz podršku terapeuta i roditelja koji je savjetovan.

Zašto se onda i za tretman odraslih-roditelja ne predloži ovakav članak? Hoće li se tko pitati postoji li indikacija da se roditelji uključe u terapiju? Roditelji su oni koji svojim ponašanjem, razmišljanjem, vrijednostima, stavovima, emocijama direktno utječu na razvoj djeteta u svim aspektima pa bi o tome trebalo promišljati jer se uključivanjem roditelja u savjetovanje ili psihoterapiju (in)direktno utječe i na dijete.

Roditelji imaju odgovornost i prava. Često ih društvo podržava u neadekvatnom postupanju prema svojoj djeci, a ovime bi im se oduzelo pravo da traže pomoć bez liječničke dokumentacije.

Time se i psiholozima, socijalnim radnicima, socijalnim pedagogima, logopedima, edukacijskim rehabilitatorima (koji su ujedno i psihoterapeuti) oduzima mogućnost da odlučuju o potrebi tretmana za dijete. Odnosno dijete se prema ovom prijedlogu neće moći uključiti u tretman ako npr. školski psiholog procijeni da mu je isti potreban ukoliko nije pregledano od strane liječnika.

Isto tako primjerice socijalni radnik u CZSS neće moći dijete uputiti na terapiju. Apsurdno je da o terapiji

na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati

		<p>odlučuje netko tko ju ne radi.</p> <p>Zar ne bi terapeuti nakon završenih fakulteta i psihoterapijskih pravaca te zadovoljenih visokih standarda koja propisuju europska i svjetska udruženja za psihoterapiju (minimalno 2000 sati edukacija i ostalih sati profesionalnog razvoja), trebali biti dovoljno odgovorni, kompetentni i etični da procjene da li djetetu treba terapija, kakva i jesu li oni ti koji će sa djetetom raditi. Pitamo se ad li se ovdje o nepovjerenju u terapeute koji rade sa djecom i adolescentima?</p> <p>Stoga tražimo da se ovaj članak ukloni iz konačnog prijedloga zakona ili da se ukloni riječ „isključivo“.</p> <p>Koliko nam je poznato takva praksa ne postoji u zemljama Europske unije.</p> <p>Smatramo nepotrebnim isključivati one koji terapiju rade i koji su u direktnom kontaktu s djetetom iz odlučivanja o tome treba li djetetu terapija ili ne. Isto tako ovime se druge struke stavljaju u podređeni položaj u odnosu na liječnike što je kontradiktorno jer se zakonom omogućuje i drugima izuzev liječnika da se bave psihoterapijom. Pitamo se da li je ovakva odredba u najboljem interesu djeteta.</p> <p>Nemamo ništa protiv da djeca i adolescenti budu dodatno zaštićeni (od mogućih svjesnih i nesvjesnih manipulacija), ali mislimo da ovo nije dobar put ka tome.</p> <p>Mišljenja smo da terapeuti koji rade s djecom i adolescentima trebaju biti dodatno educirani za takav oblik rada, a osim toga i da se trebaju držati najviših etičkih principa (te kontinuirano biti u superviziji, osobnoj terapiji i edukaciji). Za terapeute koji rade sa djecom i adolescentima time su kriteriji stroži i zahtjevniji. Na mnogo načina, psihoterapija djece i obitelji zahtijeva najviši etički standard zbog posebnosti djece, njihove vulnerabilnosti i kompleksnosti koja proizlazi iz rada sa više članova obitelji. Poštivanje etičkih principa i zakonskog okvira odgovornost je svakog terapeuta koji ju preuzima radeći sa djecom, adolescentima i njihovim roditeljima.</p> <p>Mišljenja smo da rad sa djecom zahtijeva, kad god je to moguće, i rad sa njihovim roditeljima. Razlog dolaska može biti i u teškoćama roditelja i okoline da odgovore na potrebe djeteta i pruže mu potrebnu zaštitu ili podršku u razvoju. Stoga je na nama da prepoznamo što je u najboljem interesu djeteta, da li je to uključivanje roditelja u tretman, ili djeteta i roditelja.</p> <p>Zaključno, ne smije se čekati da problemi postanu veliki, da simptomatologija ulazi u patologiju. Pitanje je koliko loše dijete i obitelj trebaju biti da liječnik indicira terapiju.</p> <p>Također treba napomenuti da razumijevanje socijalnog, kognitivnog i emocionalnog razvoja djeteta nije isključivo u domeni medicine.</p> <p>Važno je da roditelji imaju slobodu zatražiti pomoć za sebe i svoje dijete kad oni procijene da im je potrebna. Etički principi su većinom pisani za odrasle klijente i kao takve ih je ponekad teško primijeniti na djecu i obitelji pa predlažemo da se djeca i adolescenti zaštite kroz etički kodeks psihoterapeuta koji će sadržavati specifičnosti vezane za rad sa ovom dobnom skupinom, a isti je predviđen ovim Zakonom.</p> <p>Tatjana Gjurković, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (CTA), privremeni učitelj i supervizor transakcijske analize (PTSTA), registrirana terapeutkinja igrom (RPT), predsjednica Hrvatske udruge za terapiju igrom Tea Knežević, mag. psihologije, registrirana terapeutkinja igrom (RPT), praktičarka transakcijske analize Asja Dubravčić, mag. educ. rehab, mag. logo., praktičarka terapije igrom Šarlota Šajina, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom Dora Srdelić Ljubičić, prof., klinička psihologinja, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom i ostali članovi Hrvatske udruge za terapiju igrom</p>	<p>budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
Martina Detelić	MINISTARSTVO ZA	Poštovani, predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1.	Odbijen Djelatnost psihoterapije

<p>DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>"- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj"</p> <p>zamijeni tekstem</p> <p>"- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi."</p> <p>te da se uz to doda sljedeći podstavak u Članak 5., stavak 2.</p> <p>"- psihoterapeut može biti i osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije."</p> <p>Na ovaj način Zakon ne bi bio u direktnoj koliziji s definicijom Europske komisije danom u ESCO (Europske vještine, kompetencije, kvalifikacije i zanimanja) sustavu gdje se izrijekom navodi: „Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.“ i bio u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: „Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences.“ Također, na ovaj način bi se spriječilo 'retrogradno' djelovanje Zakona i omogućilo osobama s EAP priznatim psihoterapijskim obrazovanjem i višegodišnjim iskustvom u praktičnom radu, da nastave psihoterapijski rad bez obzira što kao prethodno školovanje nisu završile jedan od 6 strogo propisanih fakulteta.</p>	<p>različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri</p>
--	--	--

				propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu
<p>EAPTI PSIHIKA d.o.o. - Europski psihoterapijski trening Institut – Centar za psihoterapiju, edukaciju i savjetovanje, Zadar</p>	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU</p>	<p>Ispred europski priznatog edukacijskog Instituta geštalt terapije u Hrvatskoj koji je 2017. godine od EAP i EAGT koje su krovne europske institucije za psihoterapiju i za geštalt terapiju, dobio europsko priznanje, ovim putem izjavljujemo da podržavamo ideju donošenja Zakona o djelatnosti psihoterapije ali dajemo komentar na prijedlog NACRTA KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE i to kako slijedi:</p> <p>Predloženi Nacrt konačnog prijedloga zakona o djelatnosti psihoterapije u svojoj ukupnosti i općenito predstavlja značajan otklon od višegodišnjih napora i intencija inicijatora donošenja tog zakona, od realnih potreba praktičara i korisnika usluga psihoterapijske djelatnosti, a u odnosu na prvotni prijedlog zakona iz rujna 2017. godine predstavlja odstupanje od proklamiranih načela, vrijednosti i stečevina dobre europske prakse i to u više ključnih odredbi.</p> <p>Ovaj prijedlog je dijelom protivan Ustavu Republike Hrvatske te uopće ne vodi računa o zatečenom stanju, o stečenim pravima osoba (i poduzetnika) koji se bave psihoterapijskom djelatnošću, kao niti o pravima klijenata te je u ključnim odredbama proturječan i diskriminatoran.</p> <p>To se prvenstveno odnosi na izmjene koje su učinjene u pogledu članka 5 nacrta zakona koji sada neopravdano ograničava pristup djelatnosti psihoterapije u svojstvu psihoterapeuta svim visoko obrazovanim stručnjacima osim osobama sa završenim studijima u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije.</p> <p>U obrazloženju samog nacrta nisu dati niti obrazloženi razlozi koji su doveli do ovakve izmjene, odnosno neopravdane restrikcije, a privilegiranje izdvojenih struka može se smatrati diskriminacijom i arbitrarnim postupanjem predlagatelja jer obrazloženju potpuno nedostaju razlozi o tome zašto upravo ove struke mogu biti privilegirane pred ostalima, odnosno što je to njima i u kojem obimu toliko zajedničko te što je to u odnosu na sve druge toliko različito da bi - uvažavajući svrhu, ciljeve i suvremeni pogled na psihoterapiju, te ostale zakonom tražene uvjete upravo njima moglo dati ekskluzivitet kao strukama podobnim za položaj psihoterapeuta.</p> <p>Naime, predloženi nacrt u svojem je sadržaju i obrazloženju kontradiktoran i time što u članku 5 daje apsolutni autoritet Europskoj asocijaciji za psihoterapiju jer za stjecanje statusa psihoterapeuta izrijeком zahtijeva završetak stručnog dijela izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje četiri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje ta asocijacija priznaje, dok istovremeno protivno poznatom stavu te iste Europske asocijacije izraženom u Strasburškoj deklaraciji o psihoterapiji iz 1990. godine i praksi te iste asocijacije koja je i do sada stručnjacima različitih područja iz Hrvatske, odnosno osobama različitim bazičnim visokoškolske edukacije, priznala status psihoterapeuta, uskraćuje pravo na status psihoterapeuta.</p> <p>Naime navedenom je deklaracijom propisano između ostalog (donosi se izvorni tekst na engleskom jeziku):</p>	<p>Odbijen</p>	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti</p>

„In accordance with the aims of the World Health Organisation (WHO), the non-discrimination accord valid within the framework of the European Union (EU) and intended for the European Economic Area (EEA), and the principle of freedom of movement of persons and services, the undersigned agree on the following points:

1. Psychotherapy is an independent scientific discipline, the practice of which represents an independent and free profession.

5. Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences Dakle, osim što je uvodno u samoj deklaraciji utvrđeno da se ista donosi poštujući ciljeve Svjetske zdravstvene organizacije, da se temelji na principima slobode kretanja osoba i usluga, deklaracija izriekom psihoterapiju definira kao nezavisnu znanstvenu disciplinu čija djelatnost predstavlja nezavisnu i slobodnu profesiju, a pristup edukaciji (obrazovanju) jamči se osobama s različitim prethodnim (bazičnim) kvalifikacijama, a posebice humanističkim i društvenim znanostima.

Dakle, upravo Europska asocijacija za psihoterapiju zagovara maksimalnu inkluzivnost svih profesija, a posebice navodi profesije humanističke i društvene orijentacije, te je jasno da je uvođenje ekskluzivnog prava na zvanje psihoterapeuta točno određenim strukama u potpunoj suprotnosti sa stavom i praksom Europske asocijacije za psihoterapiju.

Doista je iznenađujuće da predlagatelj zakona, koji je privilegirani činjenicom da se u Republici Hrvatskoj ova djelatnost po prvi put zakonski uređuje nakon gotovo 30 godina razvoja iste djelatnosti u Europi sukladno Deklaraciji iz 1990.godine, u kojem periodu je ne samo potvrđena, nego i dokazana važnost i korist otvorenosti edukacije i pristup statusu psihoterapeuta stručnjacima iz najšireg spektra društvenih i humanističkih (ali i drugih, u novije vrijeme čak i tehničkih) struka za samu djelatnost psihoterapije, za praktičare i korisnike usluga, odnosno klijente. Obzirom na navedeno, a imajući na umu izraženu restriktivnost predloženog zakona, za očekivati je da bi, suprotno intencijama, u slučaju usvajanja ovakvog prijedloga zapravo došlo do zaostajanja, ako ne i nazadovanja razvoja ove djelatnosti, a svakako bitnog ograničavanja i umanjivanja dosega i izuzetnih potencijala psihoterapijske djelatnosti.

Daljnja diskriminacija vidljiva je u činjenici što se kao uvjet za stjecanje statusa savjetodavnog terapeuta samo za osobe koje ne ispunjavaju uvjete iz podstavka 1. članka 5. stavka 3. koje imaju završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području, zahtijeva završen studij propedeutike psihoterapije.

Naime, jedino opravdanje za ovakvo reguliranje bila bi okolnost da sve ostale osobe iz predmetnog članka 5 kroz svoju prethodnu redovnu (institucionalnu) edukaciju imaju završen cjelokupni program studija propedeutike, a posve je notorno da to nije slučaj.

U tom slučaju, kako bi se osigurala jednakost pred zakonom, eventualno bi bilo nužno propisati da osobe iz članka 3. podstavka 3. nacrt, moraju imati položen onaj broj i vrstu ispita koje ima završen onaj od stručnjaka poimenično navedenih u članku 5. nacrt koji u programu svojeg redovnog obrazovanja ima najmanje predmeta iz programa propedeutike psihoterapije. jer sve drugo predstavlja daljnju diskriminaciju.

Obrazloženje ove izmjene u odnosu na prvi prijedlog zakona nije posebno obrazložen već se u obrazloženju samo konstatira kako je: „Prihvaćen je prijedlog da se propedeutika psihoterapije veže samo uz savjetodavnog

psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu. Ujedno navodimo da je presudno u donošenju odluke pri propisivanju prethodnog obrazovanja za obavljanje djelatnosti psihoterapije bila činjenica da je stručnjak u svom obrazovanju stekao osnovna znanja u radu s ljudima (tzv. „pomagačke struke“). Nadalje, odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu

terapeuta, a ne psihoterapeuta te je podstavak 3. stavka 2. članka 5. prebačen u stavak 3. istog članka." Opravdanje i argumentacija za navedeno međutim nije dana.

Smatramo da je izmjena, odnosno dopuna unesena kao stavak 5 članka 5 nacrtu potpuno nejasna, u kontradikciji s definicijama pojmova psihoterapije iz članka 4 Nacrta i ponovno diskriminatorna i to, što je ovdje posebno problematično, u odnosu na djecu i adolescente kao potencijalne klijente.

Naime, ova odredba propisivala bi da psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju prethodno prikupljene liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije za provođenje tretmana. Kao prvo, nejasno je i neregulirano, na temelju kakve liječničke dijagnostičke dokumentacije psihoterapeuti i savjetodavni psihoterapeuti mogli raditi, jer nije jasno da li se pod liječničkom dokumentacijom ovdje misli na psihijatrijsku obradu djeteta, nije propisano po kojem medicinskom ili dijagnostičkom kriteriju (DSM 6, MKB?) kriteriju bi određeno dijete ili adolescent bio „kvalificirani klijent“ za psihoterapiju, a ono što je u ovoj odredbi posebno neprihvatljivo jest to da bi djeci i adolescentima koji iz liječničke dijagnostičke obrade izlaze „bez dijagnoze“, pristup psihoterapiji bio potpuno onemogućen što je doista iz perspektive potreba te zaštite prava i interesa djece i adolescenata, potpuno neprihvatljivo i u sukobu sa idejom o psihoterapijskom radu sa zdravim ljudima.

Nadalje, ovime se potpuno oduzima pravo roditeljima, školskim i predškolskim stručnim službama da autonomno, kod djece koja evidentno ne ulaze u populaciju kojoj je potrebna liječnička dijagnostika, potraže usluge psihoterapije.

Naime, djeca i adolescenti se upravo zbog svoje dobi i biološke uvjetovanosti, razvojno i uslijed najrazličitijih životnih okolnosti (promjene mjesta boravka, rođenja brata ili sestre, promijenjenih obiteljskih okolnosti, razvod braka roditelja, gubici, traume, problemi s koncentracijom, problemi s učenjem, odnosa među vršnjacima i sl) često nalaze u potrebi za tretiranjem problematike emocionalne ili ponašajne prirode koji međutim ni po čemu nisu patološki u svojoj naravi, niti spadaju u zdravstvene probleme koji bi zahtijevali medicinsku obradu i dijagnozu. Postavljanje medicinske dijagnostičke obrade kao uvjet za pristup psihoterapiji sigurno će jedan veći dio roditelja odvratiti od traženja stručne pomoći, dijete će nepotrebno izložiti čekanju, dodatnom stresu ili traumi provođenja te obrade u ustanovama koje same po sebi nerijetko nemaju minimalne uvjete za rad s djecom, sama medicinska obrada će biti onemogućena uslijed kroničnog manjka specijalista dječje i adolescentne psihijatrije u R. Hrvatskoj što će u konačnici rezultirati nedostupnošću psihoterapije djeci i adolescentima sa svim posljedicama koje to može izazvati. A upravo zakon treba omogućiti dostupnost psihoterapijske pomoći djeci i roditeljima kao prevencija mentalnog zdravlja cijelokupne hrvatske populacije. Ovakvim bi se načinom otežao pristup pomoći za najosjetljiviju kategoriju stanovništva (pogotovo u manjim sredinama, a manje su u ovom smislu sve osim Zagreba i Rijeke). Čini se da predlagatelj ovih spornih članaka nije upoznat koliko se čeka pregled i dijagnostika za dijete (u većini hrvatskih bolnica). A dok se čeka navedena usluga, problematika kod djece se razvija rapidno zbog utjecaja vršnjaka, škole, loših ocjena, niskog samopoštovanja, neznanja kod roditelja i slično. Čini se da predlagatelj Zakona u ovom dijelu apsolutno ne poštuje i pokazuje krajnje nepovjerenje prema stručnjacima koji svoju praksu dugogodišnje obavljaju na ovom području krajnje odgovorno, etično i educirano, i u suradnji sa stručnjacima psihijatrija, u uvjetima kakvi dolikuju djeci i njihovim roditeljima.

Stavkom 10 istoga članka propisalo bi se da vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovog članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo. Ova odredba je neodređena i nedorečena, nema uporišta u ovlastima ovih ministara i ministarstava sukladno važećem Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave, te nije jasan kriterij po kojem je navedena ovlast dana upravo ovim ministrima, a ne primjerice ministru znanosti i obrazovanja.

Također je nejasno što će biti s diplomama educiranih stručnjaka za rad s djecom i mladima, koji imaju europske diplome za isto. U državi kronično nedostaje stručnjaka za rad s djecom i mladima, i u situaciji u kojoj smo neki

svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati

		<p>pomak ipak postigli, sada će tim ljudima biti upitan budući rad, a samim tim ovaj Zakon opet ograničava pristup potrebitima psihoterapijskoj pomoći.</p> <p>Nadalje, posebno je sporna odredba članka 42 Zakona koje osobama koje u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona u Republici Hrvatskoj obavljaju psihoterapijsku djelatnost nameće obavezu da u roku od godine dana od osnivanja Komore podnesu zahtjev za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a izdavanje same dopusnice se uvjetuje ispunjavanjem uvjeta iz članka 5 Zakona, te se nadalje propisuje da osobe koje ne podnesu zahtjev za izdavanje dopusnice u tom roku, odnosno osobe kojima se rješenjem odbije zahtjev za izdavanje dopusnice, od dana izvršnosti rješenja ne mogu obavljati djelatnost psihoterapije sukladno odredbama ovoga Zakona.</p> <p>Ovakvo reguliranje predstavlja grubo zadiranje u stečena prava osoba koje se godinama bave djelatnošću psihoterapije, od kojih neke imaju certifikat Europske asocijacije za psihoterapiju a koje bi sada u slučaju da ne ispunjavaju uvjete iz članka 5 gube pravo na obavljanje svoje djelatnosti.</p> <p>Ovakvo propisivanje također je u suprotnosti sa dijelom obrazloženja samog zakona u kojem se navodi kako u Republici Hrvatskoj postoji sve veći broj stručnjaka educiran za pružanje psihoterapijskog tretmana, čime se dakle konstatira da u Hrvatskoj već sada u trenutku donošenja zakona postoji velik broj stručnjaka za pružanje usluga psihoterapije, ali se dio tih isti stručnjaka dovodi u poziciju da bi donošenjem ovog zakona bili onemogućeni u obavljanju svojeg psihoterapeutskog posla.</p> <p>Nadalje, iz sadržaja obrazloženja predlagatelja proizlazi da je prema podacima Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske broj educiranih stručnjaka koji nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja, a koji u svom radu koriste neku od psihoterapijskih metoda odnosno tehnika bitno veći od broja liječnika-specijalista psihijatrije koji u svome radu koriste psihoterapiju kao metodu liječenja, i to u omjeru 80% prema 20%, te da prema podacima Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske danas postoji više od 200 registriranih psihoterapeuta od kojih više od 80 certificiranih psihoterapeuta prema propisima EAP-a (Europsko udruženje za psihoterapiju) i koji posjeduju ECP (Europski certifikat iz psihoterapije) te još nekoliko desetaka osoba koje posjeduju ECP pojedine škole, te da prema podacima Saveza psihoterapijskih udruga Hrvatske (SPUH) ima više od 1830 psihoterapijskih praktičara, od kojih su 558 psihoterapeuti, od kojih će veliki broj biti također onemogućen u obavljanju svojeg posla, što će predstavljati izravno kršenje ustavnih prava na rad i slobodni izbor poziva i zaposlenja iz članka 55 Ustava Republike Hrvatske.</p> <p>Nadalje, kako dio tih stručnjaka posao psihoterapeuta već sad obavlja kao svoju poduzetničku djelatnost ovakvim bi reguliranjem bila povrijeđena odredba članka 49. stavak 2 Ustava Republike Hrvatske koja jamči svim poduzetnicima jednak pravni položaj na tržištu.</p> <p>Sve navedeno u svojoj suštini i pravnim učincima predstavlja i retroaktivnu primjenu propisa što je izriekom zabranjeno odredbom članka 90. stavka 4 Ustava Republike Hrvatske.</p> <p>Zaključno, osim gore navedenih zakonski utemeljenih prigovora, ovim putem iz humanistički orijentirane perspektive psihoterapije želimo izraziti svoju duboku vjeru u čovjeka, dijalog i susret i konstatirati sa žaljenjem da ovaj prijedlog Zakona u spornim navedenim odredbama i načinu na koji se predlaže, ne priznajući zatečeno i otklanjajući se od suvremenih europskih smjernica, ne njeguje navedene vrijednosti.</p>	<p>prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
Tomislav Vurušić	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE	Poštovani, pozdravljam donošenje Zakona o psihoterapiji no uz uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili	Odbijen Djelatnost psihoterapije različito je definirana u

I SOCJALNU POLITIKU	<p>integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p>	<p>različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za</p>
	<p>Naime izvještaj zemalja članica EU iz 2015. pod nazivom: "Overview of the regulatory framework in the health services sector – psychologists and related professions: Report based on information transmitted by Member States" kaže slijedeće: "...In other countries that distinctly regulate professional activities in psychotherapy, specialised training in psychotherapy may be open to the holders of qualifications not only in psychology but also in related professions, e.g., holders of qualifications in medicine, psychiatry, psychoanalysis, nursing, or pedagogy, or as independent education and training (this is the case in Austria, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Italy, Sweden and Switzerland)." Kada govorimo o primjerima regulative u Njemačkoj i Austriji situacija je slijedeća: Njemačka ima specifične zakone vezano uz psihoterapiju i kod njih stoji slijedeće: naziv psihoterapeuta mogu nositi psiholozi i liječnici koji su dodatno educirani za to. Njemačka ima još dodatno Heilpraktikergesetz (zakon o praktičarima zdravlja - takve profesije kod nas nema) prema kojem i ostale humanističko-društvene profesije mogu prakticirati psihoterapiju ali imaju drugačiji naziv (Heilpraktiker für Psychotherapie). Dok za dječjeg i adolescentnog psihoterapeuta u Njemačkoj mogu se educirati psiholozi, pedagozi, socijalni pedagozi, glazbeni terapeuti, socijalni radnici, učitelji te dobiti naziv dječji i adolescentni psihoterapeut. Što se tiče Austrije zakon dozvoljava da edukaciju iz psihoterapije mogu pohađati iz ovih struka: medicina, pedagogija, filozofija, psihologija, publicistika, komunikacijske znanosti, teologija, učiteljski. Ali prije započinjanja te edukacije svi moraju završiti propedeutiku bez obzira na prethodno zvanje.</p>	
	<p>Deklaracija o psihoterapiji iz Strassbourga (21.10.1990.) u petoj (5.) točki piše sljedeće: "Pristup psihoterapijskoj edukaciji imaju kandidati nakon završenog obrazovanja ili završenog studija, posebno studija iz humanističkih i društvenih znanosti."</p>	
	<p>Lijep pozdrav, Tomislav Vurušić, dipl. teolog, završena četverogodišnja edukacija iz transakcijske analize, u superviziji 2 godine te u pripremi za CTA (Certified Transactional Analyst) ispit, u SPUH-ovom registru psihoterapeuta</p>	

				obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Tanja Leniček	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovani,</p> <p>podržavam donošenje Zakona od djelatnosti psihoterapije u skladu s europskim normama, stavovima EAP-a i Strasburškom deklaracijom. Strasburška deklaracija je temeljni dokument na kojemu se zasniva djelatnost Europskoga udruženja za psihoterapiju radi etabliranja psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe.</p> <p>Predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1.</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni tekстом</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>te da se uz to doda slijedeći podstavak</p> <p>'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p> <p>Na ovaj način Zakon ne bi bio u direktnoj koliziji s definicijom Europske komisije danom u ESCO sustavu gdje se izrijekom navodi: "Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling." Također bi bio u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences." kao što je to navelo već nekoliko kolega u svojim komentarima.</p> <p>U predgovoru verzije Zakona koja je bila na prvom čitanju u Hrvatskom saboru navedeno je:</p> <p>„Predloženim Zakonom o djelatnosti psihoterapije (u daljnjem tekstu: Zakon) uredili bi se poslovi psihoterapije kao samostalne djelatnosti na način da ove poslove mogu obavljati i osobe koje nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja pod propisanim uvjetima, a za koju je potrebno osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta.“</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika</p>

		<p>Ako je intencija da se definira psihoterapija kao samostalna djelatnost nezavisna od psihijatrije, psihologije i savjetovanja kao što navodi Europska komisija i predgovor Zakona, smatramo nepotrebnim uvjetovati pristup školovanju za psihoterapeuta prethodnim sveučilišnim obrazovanjem na ovako ograničavajući način. Primjerenije bi bilo preciznije definirati koju kvalitetu školovanja moraju imati institucije koje to školovanje provode tj. da budu isključivo one čiji program je akreditiran i priznat od strane Europske asocijacije za psihoterapiju po trajanju i programu</p> <p>Smatramo da bi predložena definicija prethodnog školovanja i istovremena mogućnost studija propedeutike bili optimalno rješenje, a Zakon ne bi bio van duha Strasburške deklaracije i u koliziji sa stavovima Europske komisije.</p> <p>Dr. sc. Tanja Leniček, dr.med.</p>	<p>Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
<p>Grozdana Biočić-Zrilić, klinički psiholog, geštalt psihoterapeut, učitelj geštalt psihoterapije</p>	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU</p>	<p>Prvo želim reći da podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji budući da smatram kako je u ovo vrlo osjetljivo područje rada s ljudima potrebno uvesti red koji do sada nije postojao. Smatram da bi svim osobama sa završenim humanističkim i društvenim studijima trebalo omogućiti stjecanje zvanja psihoterapeuta nakon što zadovolje uvjete propisane, kako našim, tako i međunarodnim kriterijima. U svojem dugogodišnjem radu kao psiholog u Centru za socijalnu skrb i kao psihoterapeut susrela sam se s različitim teškoćama ljudi kojima sam nastojala pomoći pri čemu sam se rukovala svojim stručnim znanjima i vještinama kao i osobnim iskustvom filtriranim supervizijom. Osim navedenog u radu me najviše pokretala moja potreba da pomognem ljudima i senzibilitet za prepoznavanje i razrješavanje unutrašnjih i vanjskih konflikata kod ljudi s kojima sam radila. Takve sam osobine često znala viđati kod kolega drugih struka i bila bi prava šteta da se ti njihovi potencijali ne iskoriste, naravno ukoliko zadovolje sve uvjete da se bave psihoterapijom. Svoje klijente nikada nisam smatrala bolesnicima, a ukoliko bi uočila simptome koji bi na to ukazivali, upućivala bi ih kod stručnjaka koji su za to educirani, na što me obvezuje moja etika i za što sam osposobljena svojim obrazovanjem. Mentalno zdravlje u ovom zahtjevnom vremenu u kojem živimo trebalo bi biti prioritet svima u ovoj zemlji, a kako bi se isto realiziralo potrebno je mobilizirati što veći broj stručnjaka vodeći se pri tom prvenstveno osobnosti istih u pogledu njihovog senzibiliteta za takvu vrstu rada s ljudima, a ne bazičnim obrazovanjem jer kao što znamo iz iskustva postoje dobri i loši psiholozi, liječnici, socijalni radnici, pedagozi, socijalni pedagozi...i drugi. Uostalom tko bi meni mogao zabraniti da postanem npr. biolog.....nitko ukoliko zadovoljim uvjete da bi to postala....bez obzira na moje dosadašnje zanimanje.</p> <p>Želim reći također kako se ne slažem s navodom prijedloga da djeca i adolescenti mogu biti uključeni u psihoterapijski tretman samo nakon preporuke liječnika iz razloga što je, na sreću, najveći broj problema djece uvjetovan razvojnim teškoćama, te pubertetskim i adolescentnim krizama za koje najčešće, opet kažem srećom, nije potreban pregled pa ni tretman psihijatra. Odgovorno tvrdim da me moje obrazovanje pripremi za navedene procjene. U svom radu u Centru za socijalnu skrb često puta sam morala donositi procjene za djecu i odrasle, za dobrobit djece donositi važne odluke u čemu ne rijetko nisam dobivala podršku onih koji sada smatraju da samo oni to mogu učiniti. Dakle, djecu ni adolescente nije potrebno izlagati liječničkim pregledima i dugim listama čekanja za mnoge njihove tegobe koje smo i do sada rješavali i mi ostali stručnjaci po školama, centrima, savjetovaništima i dr. sličnim ustanovama.</p> <p>Bez obzira na rezultat ove rasprave i dalje ću raditi sve za svoje klijente, gledati u njima ljude s teškoćama i</p>	<p>Odbijen</p> <p>Naime, odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik</p>

		<p>zajedno s njima iskoristiti i aktivirati njihove potencijale kako bi se bolje osjećali u svojoj koži i okolini u kojoj žive.</p> <p>S poštovanjem Grozdana Biočić-Zrilić</p>		<p>obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
<p>Institut za psihoterapiju i savjetovanje djece, mladih i obitelji, Institut D.O.M.</p>	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Piše: Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja Institut za psihoterapiju i savjetovanje djece, mladih i obitelj Poliklinika Kocijan Hercigonja</p> <p>Primjedbe na zakon o psihoterapiji</p> <p>Zakon je neophodan, ali se postavlja pitanje da li su osobe koje se nazivaju psihoterapeuti i educirane za psihoterapiju prema europskim standardima pravca kojemu pripadaju i da li zadovoljavaju i druge neophodne kriterije: vrsta završenog fakulteta, osobna terapija, klinička praksa, supervizija i konačno da li osobe kao strukture mogu raditi psihoterapiju ili kroz psihoterapiju završavaju svoje osobne nedevedršene poslove i time štete klijentu.</p>	<p>Primljeno na znanje</p>	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da</p>

Analiza brojnih komentara u najvećem dijelu se svodi, sa kojom završenom edukacijom (fakultetom) se može upisati psihoterapija. Iz načina komentara vidljivo je da su isti vrlo osobni (logopedija, pedagogija i sl.). Potpuno se različito nabrajaju zemlje u kojima postoje zakon o psihoterapiji, koji ne odgovaraju realitetu, te su predlagatelji zakona trebali napraviti popis zemalja u kojima je psihoterapija zakonski regulirana i koji su kriteriji morali biti zadovoljeni. Jedino se jedan komentara odnosio na Austriju u kojemu se detaljno opisao zakon o psihoterapiji.

Dr. Arbanas piše da je psihoterapija lječidbena metoda, te bavljenje psihoterapijom nemedicinaru je nadriječništvo i potpada pod kazneni zakon. Prema tome, predlagatelji zakona o psihoterapiji trebali su prvo učiniti popis i kriterije zakona o psihoterapiji u Europi, a sukladno Strasbourškoj deklaraciji.

Odrasla osoba ima pravo otići na psihoterapiju psihoterapeutu kojeg odabere, što ne mora uvijek biti psihoterapija nego može izabrati egzorcistu, hodžu ... ,to je njezin/njegov odabir, ali je odgovornost psihoterapeuta i države da takve stvari spriječi i mora regulirati zakon, te koje su kaznene odgovornosti. Prema tome, generalno zakon o psihoterapiji treba da reguliraju prava i odgovornosti terapeuta u najboljem interesu klijenta, da se vrlo jasno reguliraju zakonski normativi i posljedice ukoliko ih se neko ne pridržava.

Poseban problem predstavljaju djeca i adolescenti, s obzirom da najčešće roditelji ili škola odnosno okruženje odličuju da li će dijete ići na psihoterapiju kao i odabir terapeuta. S obzirom da se vrlo često ispod nejasno definirane kliničke slike kriju različiti psihološki, biološki, socijalni problemi, pitanje je da li treba dijete prije uključivanja u psihoterapiju uključiti u dijagnostički proces koje će potvrditi ili eliminirati potrebu psihoterapije ili neke druge terapije. Postoji nekoliko komentara na tu temu koji ukazuju na realitet u Hrvatskoj gdje nemamo dovoljno dječjih i adolescentnih psihijataru koji bi mogli provesti navedeni dijagnostički proces, odnosno neke kolege smatraju da isti nije potreban, na pr. problemi vezano uz razvod roditelja i sl.

Prema obiteljskom zakonu koji se temelji na Konvenciji o pravima djece vrlo jasno je definirano da se prije svega treba voditi računa o najboljem interesu djeteta, mada nije najjasnije obkašnjeno šta je to najbolji interes djeteta, ali je naglašena potreba multidisciplinarnog pristupa.

Kada su u pitanju djeca i adolescenti onda integrativni psihoterapijski pristup koji uključuje različite psihoterapijske tehnike, koje su u zavisnosti od problema, uzrasta djeteta i modificiraju od seanse do seanse, a obavezno uključuje i roditelje i nastavnike i djetetovo okruženje. U svakom slučaju liječnik mora biti dio multidisciplinarnog tima dječji psihijatar, školski liječnik, uz ostale profesionalce psiholog, socijalni radnik, defektolog koji će temeljem multidisciplinarnog obrade i opservacije procijeniti vrstu tretmana, obrade i sl. Dakle pristup djeci i adolescentima mora biti integrativni jer jino ona omogućava praćenje i modifikaciju tretmana od seanse do seanse, a uključuje od dinamskih, kognitivno-bihevijoralnih, obiteljskih i drugih terapijskih modaliteta. Zakon o psihoterapiji mora uključiti i psihoterapiju djece i adolecenta uz superviziju multidisciplinarnog tima koji odlučuje o vrsti tretmana i obarde.

Prof.dr.sc. Dubravka Kocijan Hercigonja

dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u

			ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.
Vanda Kos Jerković	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU	<p>Podržavam donošenje Zakona od djelatnosti psihoterapije u skladu s europskim normama, stavovima EAP-a i Strasburškom deklaracijom. Strasburška deklaracija je temeljni dokument na kojemu se zasniva djelatnost Europskoga udruženja za psihoterapiju radi etabliranja psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe.</p> <p>Predlažem da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1.</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeni tekstem</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>te da se uz to doda slijedeći podstavak</p> <p>'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p> <p>Na ovaj način Zakon ne bi bio u direktnoj koliziji s definicijom Europske komisije danom u ESCO sustavu gdje se izrijekom navodi: "Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling."</p> <p>Također bi bio u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences." kao što je to navelo već nekoliko kolega u svojim komentarima.</p> <p>Jedan od važnih argumenata za donošenje Zakona bio je odnos psihoterapijskog obrazovanja zdravstvenih djelatnika 20% u odnosu na psihoterapijsko obrazovanje nezdravstvenih djelatnika (socijalnih pedagoga, socijalnih radnika, teologa i dr.). Dakle to je značajan broj ljudi koji već dugi niz godina radi u skladu sa svojim obrazovanjem i etičkim kodeksom svoje Škole.</p> <p>Također se slažem sa kolegama i kolegicama koje ističu da je neprihvatljivim da psihoterapeut i savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima smije obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije od strane liječnika.</p> <p>To bi značilo da se roditelju djeteta i/ili adolescenta oduzima mogućnost da dijete uključi u tretman bez prethodnog pregleda liječnika koji procjenjuje i donosi odluku treba li djetetu tretman ili ne. Roditelji se obraćaju liječnicima i imaju medicinsku dokumentaciju najčešće kada je problem kod djeteta već jako manifestan tj. kada</p>	Odbijen Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući

je djetetu značajno otežano svakodnevno funkcioniranje. U praksi se svakodnevno susrećemo s tim da je mnogim roditeljima izuzetno teško potražiti pomoć iz brojnih razloga (stid, nedovoljna senzibiliziranost, nedostupnost stručnjaka, ...) i da to često čine kad je problem već kulminirao. Svakodnevno radimo na tome da senzibiliziramo roditelje da pomoć traže na vrijeme i da je u redu tražiti pomoć za sebe i svoje dijete. Smatramo da bi ovime prevencija i rana intervencija izostala ili bi bila u znatno manjem obimu.

Čekati da dijete ima "očituju" simptomatologiju kada bi ga liječnik uputio na psihoterapiju je nedopustivo, obzirom da je najbolje intervenirati kad je problem u nastajanju ili kratko traje.

Pitamo se i da li je etično uskratiti roditelju pravo da sam traži pomoć terapeuta direktno. Time se roditeljima ukida mogućnost donošenja odluka za dobrobit vlastitog djeteta za koje su sami odgovorni i uskraćuje im se mogućnost traženja stručne pomoći terapeuta kad im je ona potrebna. Uvijek ostaje mogućnost da terapeut, čiju je roditelj pomoć zatražio, procjenjuje treba li dijete pregled liječnika ili nekog drugog stručnjaka. Na to je terapeut ionako obvezan kroz Etički kodeks i pravila struke.

Ovaj članak bi, ukoliko bude prihvaćen, doista mogao donijeti puno novih izazovnih trenutaka u prepoznavanju kada i na koji način se uključuje dijete u terapiju. (Liječnici znaju biti drugačijeg viđenja glede potrebe za terapijom.)

U tom smislu važno mi je naglasiti da za jedan značajan broj djece a to su djeca s teškoćama u razvoju posebice ona s intelektualnim i višestrukim teškoćama nema adekvatne psihijatrijske podrške i psihoterapija za njih nedostaje u Hrvatskoj. Kao što Anton Došen naglašava psihoterapija s ovom populacijom također je moguća no potrebno je prilagoditi pristup. Postoji određeni broj stručnjaka (socijalnih pedagoga, socijalnih radnika, edukacijskih rehabilitatora i dr.) iz redova nezdravstvenih djelatnika sa završenim psihoterapijskim obrazovanjem koji žele i znaju kako prilagoditi pristup s ovom populacijom i omogućiti im očuvanje mentalnog zdravlja.

mr. sc. Vanda Kos Jerković, dipl. def. soc. ped. certificirani psihoterapeut plesom i pokretom, spec. transakcijske analize smjer edukacijski

brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

Nadalje, odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl.

				<p>Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
Lučana Blažić	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Također podržavam napore za donošenjem Zakona o psihoterapiji, uz primjedbu da se uvede promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike.</p> <p>Time bi se omogućilo svim stručnjacima sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem upis u edukacije iz psihoterapije i dobivanje legalne zaštite i kontrole svojeg rada. Smatram da visokoobrazovani stručnjaci uz obavezno završenu edukaciju iz psihoterapije i dodatnu propedeutiku u područjima koja im nedostaju u preddiplomskom i diplomskom studiju, mogu biti kvalificirani za obavljanje djelatnosti psihoterapije. Takav stav iznosi i Europska komisija koja navodi sljedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što</p>

Uvođenjem navedenih promjena u članak 5 pod točkom 2, predloženi Zakon bio bi u skladu sa Strazburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences."
 Kroz svoju praksu sam se susretala sa roditeljima djece koji su kroz postojeći sustav teško snalazili prilikom pronalazjenja adekvatne pomoći za svoje dijete. Prihvaćanje članka 5. vezanog za obavljanje djelatnosti psihoterapije u radu s djecom i adolescentima bi dodatno otežalo taj proces stoga se apsolutno slažem sa komentarom Doc.dr.sc. Bruna Profaca, klinička psihologinja.

S poštovanjem, Lučana Blažić, odgojiteljica predškolske djece i edukantica Psihoterapije pokretom i plesom

samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

Sekcija mladih	MINISTARSTVO ZA	Odbor sekcije mladih psihijatara i specijalizanata psihijatrije Hrvatske Hrvatskog psihijatrijskog društva vezano uz trenutno otvoreno savjetovanje na temu Nacrta Konačnog prijedloga Zakona o djelatnosti psihoterapije	Primljeno na znanje	Na traženje Ministarstva
----------------	-----------------	---	---------------------	--------------------------

<p>psihijata i specijalizanata psihijatrije Hrvatske Hrvatskog psihijatrijskog društva</p>	<p>DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU</p>	<p>iskazuje sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odbor podržava hitno zakonsko uređenje ovog iznimno važnog područja, na dobrobit edukatora/psihoterapeuta, i najvažnije, bolesnika, odnosno, korisnika usluga iz područja psihoterapije. - Izražavamo zadovoljstvo ključnim promjenama dokumenta u odnosu na prethodnu verziju, naročito u smislu usvajanja ranije iznesenih zamjerki: <ul style="list-style-type: none"> a) definiranje obavljanja djelatnosti psihoterapije - Poglavlje II, gdje smo predložili da osobe sa završenim studijem propedeutike ne ulaze u definiciju psihoterapeuta, za razliku od savjetodavnog terapeuta gdje je definicija šira – treba biti svjestan da doedukacija (studij propedeutike) stručnjaka van medicine i srodnih područja ponekad neće biti dovoljna, tj. moguće je da terapeuti ni sami neće prepoznati vlastite limite (nije primjerice slučajno da liječnici i stomatolozi imaju zajedničke predmete iako na prvi pogled potonjima anatomija, patologija ili patofiziologija cijelog organizma nije od veće važnosti za svakodnevni klinički rad), b) stavljanje dodatnog zakonskog naglaska i povećanje zaštite maloljetnih osoba u okvirima psihoterapijskog tretmana, c) jasnije definiranje ovlasti Komore i okvira njenog daljnjeg djelovanja (naročito u pogledu odobravanja psihoterapijskih pravaca, npr. psihoanalize). <p>Također, ponovno iznosimo zamjerke/napominjemo kako:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) prema našem (laičkom) tumačenju zakona, a obzirom na dobrovoljno članstvo u Komori, ostaje nejasno moraju li psihoterapeuti i drugi stručnjaci iz područja psihoterapije koji nisu članovi Komore poštovati odredbe iste te odnosi li se navedeno i na pružatelje psihoterapijskih usluga van privatnog sektora. Naime, čini nam se da bi proširenje Zakona na cijeli zdravstveni sustav (van privatnih psihoterapijskih usluga) bilo stručnije, opravdanije i pravičnije, b) terminološki, dvojimo oko prikladnosti termina „tretman“/„usluga“ (umjesto „liječenje“), kao i studij u području „obrazovanja“ i „profesija“ (u popratnom tekstu), c) definiranje sjedišta Komore u Zagrebu, što iako strateški povoljno, druge gradove stavlja u direktno nepovoljniji položaj. 	<p>zdravstva, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava. Nadalje, člankom 5. stavkom 2. propisano je da psihoterapeut može biti osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine... Znači, nema zapreke da psihijatar ili psihoterapeut po ovom Zakonu obavlja djelatnost psihoterapije kao samostalne djelatnosti (izvan djelatnosti zdravstva) ukoliko osim bazičnog zvanja udovoljava i drugim propisanim uvjetima.</p>
--	--	--	---

Ines Čavar	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>Poštovana/poštovani:</p> <p>smatram da je donošenje Zakona o psihoterapiji vrlo korisno i važno, te također da je vrlo korisno i važno da psihoterapija nije u okrilju samo medicinske struke. U tom smislu smatram da je izuzetno važno unijeti sljedeću izmjenu u tekst zakona:</p> <p>U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) DODATI:</p> <p>- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>S poštovanjem,</p> <p>Ines Čavar, prof. psihologije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom</p>
------------	--	---	---------	---

				njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
doc.dr.sc. ALAN MEDIĆ, dr.med., geštalt psihoterapeut i učitelj geštalt psihoterapije	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU	<p>1. kao liječnik i psihoterapeut, te učitelj psihoterapeut, smatram da nema objektivnih razloga za onemogućavanje osobama sa završenim društvenim i humanističkim studijima stjecanje titule psihoterapeuta sa svim pravima i obvezama koje tome pripadaju. U svojem radu kao liječnik i geštalt psihoterapeut redovno sam se susretao sa psihoterapeutima koji nisu bili iz struka koje propisuje članak 5 stavak 1 prijedloga Zakona, a koji ne samo da ovaj posao potpuno kompetentno rade već upravno zbog svojeg različitog „backgrounda“ donose i dodatnu vrijednost, perspektivu i kvalitetu u radu. Naime jedna vrlo važna osobina osim same edukacije koja mi je pružila ogromno znanje i iskustvo, jest i ono što su predstavnici članica EU iz područja psihoterapije već odavno shvatili, a to je da nisu samo liječnici ljudi koji mogu i žele i znaju stati uz čovjeka da mu budu stručna i humana podrška, već su to i kolege, ljudi, osobe iz drugih struka.</p> <p>Uzimajući u obzir dobrobit klijenata treba pretpostaviti da neće netko samo zato što je liječnik, psiholog, logoped ili socijalni radnik biti bolji ili kompetentniji psihoterapeut. Moje iskustvo boravka kao učitelja u psihoterapijskim grupama, te iskustvo boravka kao liječnika u bolnicama, te na terenima pokazalo je da samo obrazovanje ne čini dobrog psihoterapeuta, a još manje dobrog čovjeka.</p> <p>Stoga je od iznimne važnosti pružiti mogućnost kao što su to napravile druge članice EU, da kolegice i kolege drugih visokoobrazovanih struka dobiju priliku rada kao psihoterapeuti i tako stanu uz mjesto koje im pripada i koje žele, a to je mjesto uz čovjeka.</p>	Odbijen	<p>Slažemo se da samo obrazovanje ne čini dobrog psihoterapeuta, a još manje dobrog čovjeka. Međutim, djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji</p>

				<p>ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Alena Orović	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCIJALNU POLITIKU</p>	<p>Poštovani, Također podržavam napore za donošenjem Zakona o psihoterapiji, uz primjedbu da se uvede promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike. Time bi se omogućilo omogućilo svim stručnjacima sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem upis u edukacije iz psihoterapije i dobivanje legalne zaštite i kontrole svojeg rada. Smatram da visokoobrazovani stručnjaci uz obavezno završenu edukaciju iz psihoterapije i dodatnu propedeutiku u područjima koja im nedostaju u preddiplomskom i diplomskom studiju, mogu biti kvalificirani za obavljanje djelatnosti psihoterapije. Takav stav iznosi i Europska komisija koja navodi sljedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.' Uvođenjem navedenih promjena u članak 5 pod točkom 2, predloženi Zakon bio bi u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences." U potpunosti podržavam prijedlog (kao i argumente) Hrvatske udruge za terapiju igrom (HUTI). S poštovanjem, Alena Orović, edukantica Psihoterapije pokretom i plesom</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti</p>

					<p>ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Udruga za dječju integrativnu psihoterapiju UPSi	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU	Poštovani, smatramo vrlo važnim donošenje Zakona o djelatnosti psihoterapije u RH te podržavamo sva nastojanja u smjeru izrade njegove konačne verzije. Pod vidom doprinosa javnoj raspravi navodimo mišljenje članova Udruge za integrativnu dječju psihoterapiju UPSi koja se odnose na sadržaj članka 5. st. 5 koji glasi:		Odbijen	Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno

POLITIKU	<p>(5) "Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju prethodno prikupljene liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije za provođenje tretmana."</p> <p>Pozdravljamo potrebu da se psihoterapija djece i mladih odvoji u svrhu uvažavanja njezinih specifičnosti te specifičnih potreba djece i mladih, no nismo suglasni s odredbom da dijete, odnosno, mlada osoba dolazi do psihoterapijskih usluga isključivo temeljem liječničke dijagnostike.</p> <p>Mišljenja smo (koje se temelji na iskustvu rada u praksi, u okviru različitih sustava) da je ovakva odredba ograničavajuća, stigmatizirajuća, štetna po dijete i obitelj te ju je vrlo teško implementirati u postojeći kontekst psihosocijalne, odgojne, obrazovne i zdravstvene prakse.</p> <p>Članak 5 st. 4. navodi : "Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima mora imati posebno dodatno obrazovanje za rad s ovom dobnom skupinom."</p> <p>To bi trebalo omogućiti da terapeut koji radi s djecom i adolescentima ima potrebne kompetencije također i za procjenu o potrebnosti intervencije upravo po posebnom dodatnom obrazovanju koje je stekao po kroz edukaciju za psihoterapijsko zvanje.</p> <p>Vraćanje psihoterapije "u krilo" isključivo medicinske struke, dovodi u pitanje profesionalne kompetencije i utemeljenost kriterija koje je Europska asocijacija za psihoterapiju uspostavila obzirom na standarde potrebne za stjecanje psihoterapeutskog zvanja, Dakle, propituje se valjanost edukacije i stečenih diploma, priznatih od strane EAP.</p> <p>S druge strane, postavlja se pitanje koliko je cjelokupna liječnička struka educirana za dijagnostiku na ovom području te koliko bi ovo bio održiv model u našoj praksi. Za očekivati je da će se na taj način prolongirati ili da će izostati pravovremena intervencija zbog ograničenih kapaciteta sustava koji mogu obaviti dijagnostiku.</p> <p>Naravno, ukoliko psihoterapeut procijeni da je djetetu potrebna i liječnička/medicinska pomoć, radi dobrobiti djeteta uputit će ga na nju. Međutim, za većinu poteškoća s kojima se nose djeca koja su uključena u dječju psihoterapiju - nema potrebe za liječničkom pomoći (npr. rizični faktori u obitelji, potencijalne posebne potrebe radi stresa i razvojnih raskoraka,,). Postoji bojazan da bi se radi ovakve formulacije u Zakonu roditelji teže odlučivali na traženje psihoterapijske pomoći za dijete, a time bi se propustilo dragocjeno vrijeme za reagiranje kada je djetetu problematika aktualna.</p> <p>Osim toga, potreba za " isključivo liječničkom dijagnostičkom dokumentacijom" isključuje psihološku dijagnostiku za koju su psiholozi osposobljeni na svom petogodišnjem studiju (neki i uz doktorski/specijalistički studij). Razvijeni su mnogi psihološki mjerni instrumenti za psihološku dijagnostiku koji se koriste u vrlo različitim situacijama i ustanovama te smatramo nužnim to uvažiti i ne odnositi se diskriminatorno prema toj i drugim pomažućim strukama. Multidisciplinarni pristup u svakom slučaju može donijeti dobrobit za dijete koje nam je u fokusu.</p> <p>Nadalje, uvjetovanjem psihoterapijskog tretmana djece i mladih isključivo medicinskom dijagnostikom i preporukom izostaje mogućnost preventivnog djelovanja, kao i tretmana za koji je indikacija nemedicinski uzrok (kao što smo već naveli npr. krizni događaj u obitelji, razvojna kriza djeteta, posvojenje, darovita djeca s poteškoćama integracije u odgojno i obrazovno okruženje i sl.).</p> <p>Dodatni argument je diskriminacija djece u odnosu na odrasle koji psihološku i psihoterapijsku pomoć mogu dobiti neovisno o liječničkoj obradi te rizik hoće li psihoterapija uopće biti prvi izbor tretmana u odnosu na neke druge (npr. farmakoterapiju)</p> <p>Općenito, smatramo da bi se na ovako formuliranu odredbu nadovezao i problem neizgrađene i nedovoljne međuresorne suradnje, npr. zdravstvo i pružatelji psihoterapijskih i savjetodavnih usluga u zajednici (ustanove socijalne skrbi, nevladin sektor...) te nismo suglasni s time da ovako formulirani članak uđe u završnu verziju</p>	<p>liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage.</p> <p>Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl.</p> <p>Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i</p>
----------	---	---

		<p>Zakona o psihoterapiji kojeg doista smatramo potrebnim i dugo očekivanim.</p> <p>Ljubica Duspara, prof. psihologije, integrativni dječji psihoterapeut, predsjednica UPSI</p>		<p>manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
HRVATSKA LIJEČNIČKA KOMORA	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU, I. OPĆE ODREDBE	<p>Hrvatska liječnička komora nacrt prijedloga zakona smatra neprovedivim i suprotnim aktualnoj legislativi i zakonodavno-pravnim standardima iz sljedećih nepobitnih razloga:</p> <p>1. Sukladno članku 59. Ustava RH svakom se jamči pravo na zdravstvenu zaštitu u skladu sa zakonom. Člankom 17. Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno je da je liječenje jedna od mjera zdravstvene zaštite, dok je člankom 3. Zakona o liječništvu uređeno da liječenje potpada pod liječničku djelatnost i njen je sastavni dio.</p> <p>Psihoterapija je nepobitno segment liječenja u medicini i predstavlja prihvaćenu metodu liječenja u psihijatriji. Psihoterapija predstavlja posebnu djelatnost u psihijatriji i stoga je regulirana propisima o specijalističkom usavršavanju doktora medicine kao neizostavni dio liječničke djelatnosti.</p> <p>Slijedom istoga nije moguće novim zakonskim propisima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati psihoterapiju kao posebnu i izdvojenu djelatnost izvan liječničke djelatnosti, - propisati ovlaštenje obavljanja predmetne djelatnosti i drugim strukama osim liječničke struke, - utvrđivati specifične uvjete obavljanja djelatnosti koji podrazumijevaju ishოდovanja posebnih odobrenja za samostalan rad izvan postojećih odobrenja za samostalan rad koje izdaje Hrvatska liječnička komora za liječnike u RH. Naime Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o liječništvu ustrojena je i organizirana Hrvatska liječnička komora kao samostalna strukovna organizacija svih liječnika, koja među ostalim predstavlja jedino ovlašteno regulatorno i nadzorno tijelo za obavljanje liječničke profesije i djelatnosti, a shodno tome i psihoterapije kao sastavnog dijela liječničke djelatnosti . <p>Suprotno prethodno navednom ovakvim prijedlogom novog zakona posve bi se narušio uvriježeni i prihvaćeni standard reguliranja profesija, ovdje liječničke profesije, te bi se omogućio legalitet paralelnoj nadležnosti (dvaju tijela sa javnom ovlašću) u reguliranju obavljanja liječničke djelatnosti, ovdje psihoterapije.</p> <p>2. Nadalje osim ovako utvrđenih uvjeta i načina obavljanja i reguliranja predmetne djelatnosti posve neprihvatljima držimo ovdje propisane standarde temeljnog obrazovanja psihoterapeuta. Prema prijedlogu zakona psihoterapeut može biti svaka osoba koja je završila studij medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije, propedeutike te ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije. Međutim sukladno standardima obavljanja liječničke djelatnosti psihoterapija podrazumijeva egzaktno uređen i standardizirani sustav obrazovanja, te stručnog osposobljavanja kao i kontinuiteta stručnog usavršavanja. Navedeno predstavlja <i>conditio sine qua non</i> pristupu reguliranoj profesiji i temelj za provođenje svakog oblika djelatnosti liječenja ljudi. Kako predmetno nije predviđeno niti definirano u prijedlogu Zakona o</p>	Odbijen	<p>Još 1990. godine, Deklaracijom o psihoterapiji iz Strassburga, psihoterapija je definirana kao nezavisna znanstvena disciplina, a psihoterapijska praksa predstavlja zasebno i slobodno zanimanje te nema zapreke da ju obavljaju educirani stručnjaci koji nemaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja. Na traženje Ministarstva zdravstva, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju</p>

		<p>djelatnosti psihoterapije time ne postoje ni uvjeti za obavljanje psihoterapije. Isto se ne može opravdati ili zamjeniti spornim prijedlogom utvrđivanja izobrazbe iz psihoterapije u nekom neodređenom i nedefiniranom psihoterapijskom pravcu.</p> <p>O potpunoj nedosljednosti i zakonskoj neprovedivosti ovako koncipiranog pravnog akta govori i činjenica da se za obavljanje psihoterapijske djelatnosti može osnovati čak i obrt, uprkos notornoj činjenici da se niti jedan dio medicine ne vodi niti može voditi kao obrtna djelatnost.</p> <p>Hrvatska liječnička komora, koja doduše nije sudjelovala u donošenju prijedloga niti je kao nadležno tijelo bila obaviještena o inicijativi i prijedlozima ovog zakonskog akta, nije apriori protiv toga da se standardi i smjernice u obavljanju psihoterapije dodatno i jasnije urede, te u tom pravcu pozdravlja svako moguće zakonsko unaprijeđenje. Međutim istovremeno ne nalazimo opravdani razlog da se psihoterapija i način obavljanja iste zakonski institucionalizira kao zasebna izvojena djelatnost, za koju vrijede drugačija regulacijska pravila izvan pravila obavljanja liječničke djelatnosti, te da se posebice istim zakonskim prijedlogom osnivaju zasebna regulatorna tijela.</p> <p>Ovakav pristup osim što bi doveo do dodatnog neželjenog administrativnog opterećivanja sudionika u postupcima obavljanja predmetne djelatnosti, doveo bi do legaliziranja udvojenih principa obavljanja i nadziranja obavljanja navedene djelatnosti. Slijedom svega navednog, ovaj prijedlog Zakona o djelatnosti psihoterapije smatramo neodrživim.</p>		<p>kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava.</p> <p>Nadalje, člankom 5. stavkom 2. propisano je da psihoterapeut može biti osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine...</p> <p>Znači, nema zapreke da psihijatar ili psihoterapeut po ovom Zakonu obavlja djelatnost psihoterapije kao samostalne djelatnosti (izvan djelatnosti zdravstva) ukoliko osim bazičnog zvanja udovoljava i drugim propisanim uvjetima.</p>
Vedran Korušić	I. OPĆE ODREDBE, Članak 1.	<p>Psihoterapija (bez obzira radi li se o radu s djecom, adolescentima ili odraslima) odvojena je od psihijatrije i psihologije, i ovim zakonom se definira kao posebna djelatnost i profesija izvan zdravstvenog sustava.</p> <p>Kao što dječji psihoterapeuti nemaju dovoljno edukacije za rad s odraslima, tako i psihoterapeutima educiranima za rad s odraslima nedostaje teorije i prakse za rad s djecom i adolescentima. Stoga je potrebno definirati vrstu posebnog obrazovanja za psihoterapijski rad s djecom i adolescentima i jasno dati dječjoj/adolescentnoj psihoterapiji odvojen i poseban status. Stoga je dobro da je člankom 5. stavak 4 uređeno posebno dodatno obrazovanje za rad s ovom dobnom skupinom.</p>	Djelomično prihvaćen	<p>Prihvaćena je primjedba u odnosu na članak 5. stavak 10. Nije prihvaćena primjedba u odnosu na članak 5. stavak 5. Naime,</p>

Međutim, uvođenjem suglasnosti ministra nadležnog za zdravstvo u definiranju posebnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima (Članak 5. stavak 10) nije u skladu s osnovnim premisama ovog zakona (djelatnost izvan zdravstvenog sustava, odvojenost od psihijatrije i psihologije) i predstavlja još jedan pokušaj da se dio psihoterapije (rad s djecom i mladima) zadrži unutar psihijatrije i zdravstvenog sustava što pokazuje i sporni članak 5. stavak 5. gdje se navodi da se psihoterapija s djecom i mladima može obavljati isključivo na temelju liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije od strane liječnika. Članak 5. stavak 5. je isključiv i definira psihoterapiju s djecom i adolescentima isključivo unutar medicinskog modela i poistovjećuje je s dječjom psihijatrijom. Što je s prevencijom, tj. mora li postojati dijagnoza da se djetetu odobri psihoterapija? Mora li svako dijete proći dijagnostički proces kod liječnika da bi npr. dobilo podršku tijekom preseljenja u drugu školu ili tijekom razvoda roditelja? Što je s nadarenom djecom koja imaju problem sa socijalizacijom? Hoće li sve to postati dijagnoza? Obzirom na stanje u Hrvatskoj, koliko je doista liječnika stručnjaka u radu s djecom i adolescentima koji mogu osigurati pravovremenu dijagnostičku dokumentaciju? Hoće li dijete biti stavljeno na listu čekanja kao što je to slučaj s mnogim korisnicima hrvatskog zdravstvenog sustava? Puno je pitanja koja se otvaraju ovim spornim stavkom 5. članka 5. i potpuno je jasno da nije dovoljno dobro definiran da bude u interesu djeteta.

Ako buduća psihoterapijska komora definira i odobrava edukacije za psihoterapiju odraslih, kako to da ne može definirati edukaciju i rad s djecom i mladima? Članovi buduće komore psihoterapeuta i njezinih stručnih tijela bit će profesionalci različitih usmjerenja i psihoterapijskih edukacija (liječnici, psiholozi, socijalni radnici, edukacijski rehabilitatori, pedagozi, itd...). Kako to da interdisciplinarni sud više različitih stručnjaka nije dovoljan u usporedbi sa sudom samo jedne skupine stručnjaka – dječjih i adolescentnih psihijatara? Volio bih znati po čemu je znanje dječjih i adolescentnih psihijatara bolje i kvalitetnije u procjeni psihoterapijske edukacije i rada s djecom i adolescentima od interdisciplinarnih stručnih tijela buduće komore psihoterapeuta koje će sačinjavati stručnjaci različitih usmjerenja i psihoterapijskih edukacija? Ovakva vrsta znanstvene i profesionalne isključivosti nezamisliva je u današnjem znanstvenom diskursu. I kad kažem današnjem, mislim na 21. stoljeće, ako je netko zaboravio...

Vedran Korušić, ECP
psihodramski psihoterapeut, Centar za psihodramu
dječji integrativni psihoterapeut, Udruženje za dječju integrativnu psihoterapiju (UPSI)

odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog

				stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.
Hrvatska udruga za terapiju igrom	I. OPĆE ODREDBE, Članak 1.	<p>Poštovani,</p> <p>slažemo se sa stvaranjem zakonske regulative koja definira i regulira djelatnost psihoeterapije. Podržavamo prijedlog zakona uz izražavanje neslaganja sa člankom 5. koji se odnosi na obavljanje djelatnosti psihoterapije u radu s djecom i adolescentima. Sporan je stavak 5. članka 5. predložen od strane Društva za dječju i adolescentnu psihijatriju.</p> <p>Smatramo neprihvatljivim da psihoterapeut i savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima smije obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije od strane liječnika.</p> <p>To bi značilo da se roditelju djeteta i/ili adolescenta oduzima mogućnost da dijete uključi u tretman bez prethodnog pregleda liječnika koji procjenjuje i donosi odluku treba li djetetu tretman ili ne. Roditelji se obraćaju liječnicima i imaju medicinsku dokumentaciju najčešće kada je problem kod djeteta već jako manifestan tj. kada je djetetu značajno otežano svakodnevno funkcioniranje. U praksi se svakodnevno susrećemo s tim da je mnogim roditeljima izuzetno teško potražiti pomoć iz brojnih razloga (stid, nedovoljna senzibiliziranost, nedostupnost stručnjaka, ...) i da to često čine kad je problem već kulminirao.</p> <p>Svakodnevno radimo na tome da senzibiliziramo roditelje da pomoć traže na vrijeme i da je u redu tražiti pomoć za sebe i svoje dijete. Smatramo da bi ovime prevencija i rana intervencija izostala ili bi bila u znatno manjem obimu.</p> <p>Čekati da dijete ima "očituju" simptomatologiju kada bi ga liječnik uputio na psihoterapiju je nedopustivo, obzirom da je najbolje intervenirati kad je problem u nastajanju ili kratko traje.</p> <p>Pitamo se i da li je etično uskratiti roditelju pravo da sam traži pomoć terapeuta direktno. Time se roditeljima ukida mogućnost donošenja odluka za dobrobit vlastitog djeteta za koje su sami odgovorni i uskraćuje im se mogućnost traženja stručne pomoći terapeuta kad im je ona potrebna. Uvijek ostaje mogućnost da terapeut, čiju je roditelj pomoć zatražio, procjenjuje treba li dijete pregled liječnika ili nekog drugog stručnjaka. Na to je terapeut ionako obvezan kroz Etički kodeks i pravila struke.</p> <p>Ovaj članak bi, ukoliko bude prihvaćen, doista mogao donijeti puno novih izazovnih trenutaka u prepoznavanju kada i na koji način se uključuje dijete u terapiju. (Liječnici znaju biti drugačijeg viđenja glede potrebe za terapijom.)</p> <p>Mnogo se problema ovime može otvoriti. U stavku 5. članka 5. nije navedeno koja liječnička dokumentacija se mora prikupiti i koji liječnici ju mogu indicirati. Pitamo se radi li se o dječjim i adolescentnim psihijatrima ili to</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage.</p> <p>Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl.</p> <p>Stoga smo</p>

moгу učiniti i pedijatri i liječnici obiteljske medicine. Mnogi će roditelji odustati jer neće htjeti o problemima razgovarati sa liječnicima niti dijete izlagati pregledima i procjenama (što zbog čekanja što zbog nepovjerenja u sustav, stavova prema psihijatrima i sl.).

Ukoliko se traži Zakonom da dijete bude pregledano isključivo od strane dječjeg i adolescentnog psihijatra to je izrazito zabrinjavajuće s obzirom na ionako premali broj stručnjaka ovog profila u Hrvatskoj koji djeluju u svega nekoliko gradova. Time se izravno uskraćuje pružanje pomoći djeci i obiteljima.

Ako bi Zakon odobravao da tu odluku donosi liječnik opće prakse ili neke druge specijalizacije, tada je problem što su za odluku o potrebi za tretmanom potrebna vrlo specifična znanja i vještine za koje se pitamo imaju li stručnjaci ovog profila. I dalje ostaje otvoreno pitanje, imaju li ti stručnjaci vremenski kapacitet primanja potrebitih roditelja i djecu.

Smatramo da nije uvijek nužno dijete izlagati procjeni i pregledima više različitih stručnjaka, pri čemu se često dogodi da dijete bude pregledano i procijenjeno, ali na kraju ipak ne dobije ono što mu treba.

Često djeca imaju neke teškoće koje ne zadovoljavaju kriterije za bilo koju dijagnozu već se radi o blažim teškoćama koje dijete može lako prevladati uz podršku terapeuta i roditelja koji je savjetovan.

Zašto se onda i za tretman odraslih-roditelja ne predloži ovakav članak? Hoće li se tko pitati postoji li indikacija da se roditelji uključe u terapiju? Roditelji su oni koji svojim ponašanjem, razmišljanjem, vrijednostima, stavovima, emocijama direktno utječu na razvoj djeteta u svim aspektima pa bi o tome trebalo promišljati jer se uključivanjem roditelja u savjetovanje ili psihoterapiju (in)direktno utječe i na dijete.

Roditelji imaju odgovornost i prava. Često ih društvo podržava u neadekvatnom postupanju prema svojoj djeci, a ovime bi im se oduzelo pravo da traže pomoć bez liječničke dokumentacije.

Time se i psiholozima, socijalnim radnicima, socijalnim pedagogima, logopedima, edukacijskim rehabilitatorima (koji su ujedno i psihoterapeuti) oduzima mogućnost da odlučuju o potrebi tretmana za dijete. Odnosno dijete se prema ovom prijedlogu neće moći uključiti u tretman ako npr. školski psiholog procijeni da mu je isti potreban ukoliko nije pregledano od strane liječnika.

Isto tako primjerice socijalni radnik u CZSS neće moći dijete uputiti na terapiju. Apsurdno je da o terapiji odlučuje netko tko ju ne radi.

Zar ne bi terapeuti nakon završenih fakulteta i psihoterapijskih pravaca te zadovoljenih visokih standarda koja propisuju europska i svjetska udruženja za psihoterapiju (minimalno 2000 sati edukacija i ostalih sati profesionalnog razvoja), trebali biti dovoljno odgovorni, kompetentni i etični da procjene da li djetetu treba terapija, kakva i jesu li oni ti koji će sa djetetom raditi. Pitamo se ad li se ovdje o nepovjerenju u terapeute koji rade sa djecom i adolescentima?

Stoga tražimo da se ovaj članak ukloni iz konačnog prijedloga zakona ili da se ukloni riječ „isključivo“.

Koliko nam je poznato takva praksa ne postoji u zemljama Europske unije.

Smatramo nepotrebnim isključivati one koji terapiju rade i koji su u direktnom kontaktu s djetetom iz odlučivanja o tome treba li djetetu terapija ili ne. Isto tako ovime se druge struke stavljaju u podređeni položaj u odnosu na liječnike što je kontradiktorno jer se zakonom omogućuje i drugima izuzev liječnika da se bave psihoterapijom.

Pitamo se da li je ovakva odredba u najboljem interesu djeteta.

Nemamo ništa protiv da djeca i adolescenti budu dodatno zaštićeni (od mogućih svjesnih i nesvjesnih manipulacija), ali mislimo da ovo nije dobar put ka tome. Pitamo se štite li se ovime djeca ili liječnici?

Mišljenja smo da terapeuti koji rade s djecom i adolescentima trebaju biti dodatno educirani za takav oblik rada, a osim toga i da se trebaju držati najviših etičkih principa (te kontinuirano biti u superviziji, osobnoj terapiji i edukaciji). Za terapeute koji rade sa djecom i adolescentima time su kriteriji stroži i zahtjevniji. Na mnogo načina, psihoterapija djece i obitelji zahtijeva najviši etički standard zbog posebnosti djece, njihove

mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.

vulnerabilnosti i kompleksnosti koja proizlazi iz rada sa više članova obitelji. Poštivanje etičkih principa i zakonskog okvira odgovornost je svakog terapeuta koji ju preuzima radeći sa djecom, adolescentima i njihovim roditeljima.

Mišljenja smo da rad sa djecom zahtijeva, kad god je to moguće, i rad sa njihovim roditeljima. Razlog dolaska može biti i u teškoćama roditelja i okoline da odgovore na potrebe djeteta i pruže mu potrebnu zaštitu ili podršku u razvoju. Stoga je na nama da prepoznamo što je u najboljem interesu djeteta, da li je to uključivanje roditelja u tretman, ili djeteta i roditelja.

Zaključno, ne smije se čekati da problemi postanu veliki, da simptomatologija ulazi u patologiju. Pitanje je koliko loše dijete i obitelj trebaju biti da liječnik indicira terapiju.

Također treba napomenuti da razumijevanje socijalnog, kognitivnog i emocionalnog razvoja djeteta nije isključivo u domeni medicine.

Važno je da roditelji imaju slobodu zatražiti pomoć za sebe i svoje dijete kad oni procijene da im je potrebna.

Etički principi su većinom pisani za odrasle klijente i kao takve ih je ponekad teško primijeniti na djecu i obitelji pa predlažemo da se djeca i adolescenti zaštite kroz etički kodeks psihoterapeuta koji će sadržavati specifičnosti vezane za rad sa ovom dobnom skupinom, a isti je predviđen ovim Zakonom.

Tatjana Gjurković, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (CTA), privremeni učitelj i supervizor transakcijske analize (PTSTA), registrirana terapeutkinja igrom (RPT), predsjednica Hrvatske udruge za terapiju igrom

Tea Knežević, mag. psihologije, registrirana terapeutkinja igrom (RTP), praktičarka transakcijske analize,

Asja Dubravčić, mag. educ. rehab, mag. logo., praktičarka terapije igrom

Šarlota Šajina, mag. psihologije, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom,

Dora Srdelić Ljubičić, prof. psihologije, klinička psihologinja, psihoterapeutkinja (GT), praktičarka terapije igrom

i ostali članovi Hrvatske udruge za terapiju igrom

Goran Arbanas	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	U ovom članku stoji da je psihoterapija tretman. Budući da tretman zapravo znači liječenje onda postavljam pitanje nije li to u suprotnosti s kaznenim zakonom koji u čl. 184. kaže da kad se netko tko nema propisanu stručnu spremu bavi liječenjem, to je nadriliječništvo, koje je kazneno djelo.	Odbijen	Riječ tretman ovdje se koristi kao psihoterapijski tretman i ne može se prevoditi kao liječenje budući da je tekst Zakona potrebno sagledati cjelovito. Naime, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava.
Vedran Korušić	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	Tretman ne znači liječenje. Tretman dolazi od francuske riječi traitement i znači postupanje, postupak, ponašanje, ophođenje. I stoga postoje različiti tretmani koje provode različite struke (liječnički tretman, psihoterapijski tretman, kozmetički tretman, psihijatrijski tretman, itd ...) obzirom da je ovo zakon o psihoterapiji, misli se na psihoterapijski tretman.	Primljeno na znanje	Riječ tretman ovdje se koristi kao psihoterapijski tretman.
Pragma	I. OPĆE ODREDBE, Članak 4.	<p>1) Predlažemo redefiniranje pojma psihoterapija (članak 4.), prema definiciji definicija Europskog saveza za psihoterapiju: sveobuhvatna namjerna i planirana terapija ili terapijska intervencija općeg ili specifičnog poremećaja ponašanja, razvojnih potreba uzrokovanih psihosocijalnim i psihosomatskim čimbenicima, a pomoću znanstvenih psihoterapijskih metoda, koje provodi psihoterapeut s ciljem ublažavanja ili uklanjanja utvrđenih simptoma, promjene poremećenih obrazaca ponašanja i stavova, te uz promoviranje procesa sazrijevanja, pozitivnog razvoja, zdravlja i dobrobiti osobe.</p> <p>2) U članku 4. predlažemo da se dodaje stavak 6. koji glasi: „Ako je drugim zakonom određena usluga savjetovanja, ono će se pružati prema tom zakonu“. Ovaj stavak će jasno razlikovati uslugu savjetovanja i osoba koje je mogu pružati sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (članak 78. i 79. Zakona o socijalnoj skrbi, NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17) od rada savjetodavnog terapeuta i usluga koje se pružaju sukladno ovome zakonu.</p>	Odbijen	Ovim Zakonom ne propisuje se usluga savjetovanja već djelatnost psihoterapije koju može obavljati psihoterapeut ili savjetodavni terapeut pod propisanim uvjetima. U definiranju pojma psihoterapije sudjelovali su stručnjaci različitih profila

				(psihijatri, psiholozi, rehabilitatori, socijalni radnici i sl.) te je tekst članka 4. rezultat dogovora ovih stručnjaka te smo mišljenja da ga nije potrebno mijenjati.
Tanja Dejanović Šagadin	MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU, II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE	<p>Prijedlog dopune je: U članku 5. pod točkom (2) dodati: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. te dodati pod prvom alineom studije pedagogije i sociologije.</p> <p>Tanja Dejanović Šagadin, prof. psihologije i gestalt psihoterapeut</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti</p>

njegovog
tretmana. Naime,
dijete može imati
neko medicinsko
stanje (npr. tumor
mozga), a
pokazuje "blaže"
smetnje ili dođe
do koincidencije
"stresnih
okolnosti" i nekog
medicinskog
stanja ili tijekom
psihoterapije
dođe do
promjene kliničke
slike i
manifestacije
nekog tjelesnog
stanja koje će
liječnik znati
prepoznati
budući da u
ovom području
ima šire
obrazovanje od
drugih struka.
Sukladno odredbi
članka 18.
Zakona o
sustavu državne
uprave (NN br.
150/11., 12/13.,
93/16. i 104/16.)
ministri, državni
tajnici središnjih
državnih ureda i
ravnatelji
državnih
upravnih
organizacija
donose
pravilnike,
naredbe i
naputke za
provedbu zakona

				<p>i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlašteni u granicama dane ovlasti. Prema citiranom članku nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.</p>
Goran Arbanas	<p>MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I SOCJALNU POLITIKU, II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p>	<p>Ovaj članak kaže se da i osobe koje nemaju završen odgovarajući preddiplomski i diplomski studij mogu biti savjetodavni terapeuti ako završe studij propedeutike psihoterapije i izobrazbu iz psihoterapije. Budući da izobrazbu iz psihoterapije provode stručna društva, a stručna društva su udruge građana, to znači da u konkretnom slučaju edukaciju za psihoterapeuta provodi udruga građana. To je presedan, jer je za bilo koju drugu prekvalifikaciju potrebno završavanje odgovarajuće škole/veleučilišta/sveučilišta. Ako se želite prekvalificirati za kuhara, npr., ne možete završiti edukaciju pri stručnom društvu hrvatskih kuhara, već morate završiti ŠKOLU za kuhara. Na ovaj način mi uvodimo da se psihoterapeutom može postati na račun edukacije udruge građana.</p>	Odbijen	<p>Za provođenje bilo kojeg programa edukacije temeljem koje se stječe certifikat potrebno je odobrenje Ministarstva znanosti i obrazovanja koji provjerava stručnost predavača i sadržaj programa tako da ukoliko je udruga građana udovoljila propisanim uvjetima, nema razloga da ne</p>

				provodi izobrazbu za koju ima odobrenje.
Lidija Butković-Anđelić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Lidija Butković-Anđelić, Udruga za kibernetiku psihoterapije i organizacije (UKPO) Rijeka</p> <p>Poštovani, podržavamo donošenje Zakona od djelatnosti psihoterapije u skladu s europskim normama, stavovima EAP-a i Strasburškom deklaracijom u svrhu etabliranja psihoterapije kao (zasebne) djelatnosti. Predlažemo da se Članak 5., stavak 2., podstavak 1. 'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj' zamijeni tekstem 'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.' te da se uz to doda slijedeći podstavak 'Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'</p> <p>Lidija Butković-Anđelić, dr.med. spec.psihijatrije, psihoterapeut ECP Predsjednica Udruge za kibernetiku psihoterapije i organizacije</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge</p>

				različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Hrvatska psihološka komora	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Nesporno je da ljudi koji su raznih zanimanja imaju interes za znanjima iz područja psihoterapije kojima mogu poboljšati svoj rad (primjerice pravnici, suci, novinari i druge struke) ili imaju potrebu za osobnim rastom i razvojem, ali oni ne mogu biti psihoterapeuti ni savjetodavni terapeuti koji terapijskim postupcima utječu na ishode liječenja psihičkih poremećaja, jer za to nemaju temeljna obrazovanja iz medicine i psihologije kao liječnici i psiholozi. HPK smatra kako je potrebno detaljnije razmotriti može li šestomjesečno obrazovanje iz propedeutike nadomjestiti nedostatno bazično obrazovanje iz područja medicine i psihologije.</p> <p>Potrebe građana za psihološkom podrškom, dijagnostikom, savjetovanjem, psihološkim tretmanima i psihoterapijom, kao i drugim uslugama koje pružaju psiholozi, uvelike nadmašuju postojeće kadrovske kapacitete zaposlenih u zdravstvenom sustavu i taj je problem potrebno rješavati sustavno donošenjem standarda zapošljavanja psihologa prema broju stanovnika na nekom području, a za što je potrebna bolja intersektorska suradnja na razini ministarstava i strukovnih Komora.</p>	Odbijen	<p>Nejasno je odakle je HPK dobila podatak da obrazovanje iz propedeutike traje šest mjeseci, a nije jasno niti što se mislilo pitanjem može li ovo šestomjesečno obrazovanje iz propedeutike nadomjestiti nedostatno obrazovanje iz područja medicine ili psihologije. Nadalje, napominjemo da ovaj zakon ne rješava kadrovske kapacitete zaposlenih u zdravstvenom sustavu, tj. problem što potrebe građana za psihološkom</p>

				podrškom, dijagnostikom, savjetovanjem, psihološkim tretmanima i psihoterapijom, kao i drugim uslugama koje pružaju psiholozi, uvelike nadmašuju postojeće kadrovske kapacitete zaposlenih u zdravstvenom sustavu.
HLZ	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Poštovani,</p> <p>Psijhijatri i psihoterapeuti -specijalisti za uže područje psijhijatrije tijekom svoje izobrazbe za specijalistu psijhijatra koja uključuje teoriju, osobno iskustvo i superviziju psihoterapije su prema hrvatskim zakonima osposobljeni za provođenje suportivne psihodinamske psihoterapije. Ovu vrstu psihoterapije provode psijhijatri i subspecijalisti psijhijatri iz područja psihoterapije kontinuirano, to je usluga koja se naplaćuje prema propisima HZZO-a. Stoga je potrebno u članak 5 vezano za uvjete za psihoterapeuta i savjetodavnog terapeuta dodati: i/ili ima izobrazbu za psihoterapeuta prema propisima Republike Hrvatske.</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje četiri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju , a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac i/ili ima izobrazbu za provođenje psihoterapije prema propisima Republike Hrvatske <p>(3) Savjetodavni terapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje tri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca koje priznaje Europska asocijacija za psihoterapiju , a koji su odobreni od Krovne međunarodne udruge za određeni psihoterapijski pravac i/ili ima izobrazbu za provođenje psihoterapije prema propisima Republike Hrvatske . <p>Ova predložena promjena je u skladu s Člankom 13 u kojem se navodi u stavki 2 slijedeće:</p> <p>(2) Psihoterapijske pravce koji nisu utemeljeni na programima priznatih psihoterapijskih pravaca iz Republike Hrvatske, drugih država članica Europske unije odnosno trećih država, odobrava Izvršni odbor Komore na temelju posebnih uvjeta koje svojom odlukom propisuje Skupština Komore.</p>	Odbijen	<p>Na traženje Ministarstva zdravstva, člankom 2. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se usluge psihoterapije prema ovom propisu pružaju kao gospodarska djelatnost izvan zdravstvenog sustava. Nadalje, člankom 5. stavkom 2. propisano je da psihoterapeut može biti osoba koja ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij</p>

		<p>Suportivna psihodinamska psihoterapije koju provode psihijatri u subspecijalisti psihoterapije je utemeljena na priznatom pravcu u RH.</p> <p>Predsjednica Hrvatskog društva za kliničku psihijatriju HLZ Prof dr sc Slađana Štrkalj Ivezić</p>		<p>u području medicine... Znači, nema zapreke da psihijatar ili psihoterapeut po ovom Zakonu obavlja djelatnost psihoterapije kao samostalne djelatnosti (izvan djelatnosti zdravstva) ukoliko osim bazičnog zvanja udovoljava i drugim propisanim uvjetima. U vezi s primjedbom koja se odnosi na Obrazloženje navodimo da Zakon imaju: Njemačka, Francuska, Malta, Italija, Nizozemska, Austrija, Finska, Švedska i Švicarska, a zakonskom regulativom djelatnost psihoterapije parcijalno imaju riješeno: Velika Britanija, Španjolska, Latvija, Poljska, Bugarska, Mađarska, Belgija i Island.</p>
Tanja	II. OBAVLJANJE	U članku 5. je stavak 5. suvišan. Predlažem brisanje stavka 5.	Odbijen	Odredbom

<p>Dejanović Šagadin</p>	<p>DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Razlozi: Psihoterapijski rad s djecom i adolescentima ne bi trebalo uvjetovati liječničkim pregledima i dijagnostikom. Posljedica ovakvog pristupa je demotiviranje roditelja i djece za traženjem stručne pomoći zbog dulje procedure i straha od stigmatizacije. Predstavlja i dodatno opterećenje već opterećenog zdravstvenog sustava.</p> <p>Također, „danas se psihoterapija shvaća kao proces u kojem terapeut podržava klijenta na putu osobnog rasta i različitim kreativnim tehnikama pomaže mu suočiti se s vlastitim problemima i pronaći adekvatne odgovore i načine njihova rješavanja sa ciljem postizanja bolje funkcionalnosti, cjelovitosti i osjećaja zadovoljstva.“(prim.dr. med. Jadran Morović i Maja Uštulica, prof.„Psihoterapija nije tabu“, SPUH, Zagreb, 2013.). Intenzitet problema i potrebe za podrškom, a kod adolescenata i želja za osobnim rastom često nemaju indikacija za liječničku obradu i dijagnostiku, a istovremeno su sasvim indikativni za psihoterapijski rad, i time preveniranja mentalnih oboljenja i poremećaja.</p> <p>Problematičan je stavak 10, članka 5</p> <p>Dodatno obrazovanje za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovog članka treba propisivati struka psihoterapeuta – dakle Komora psihoterapeuta, koja i inače regulira psihoterapijsku djelatnost, a ne ministarstva.</p> <p>Stoga predlažem izmjenu članka 5, stavak 10:</p> <p>(10) Vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovoga članka pravilnikom propisuje Izvršni odbor Komore na temelju uvjeta koje svojom odlukom propisuje Skupština Komore.</p> <p>Tanja Dejanović Šagadin, prof. psih. i gestalt psihoterapeut</p>	<p>članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom</p>
--------------------------	---	--	--

psihoterapije
dođe do
promjene kliničke
slike i
manifestacije
nekog tjelesnog
stanja koje će
liječnik znati
prepoznati
budući da u
ovom području
ima šire
obrazovanje od
drugih struka.
Sukladno odredbi
članka 18.
Zakona o
sustavu državne
uprave (NN br.
150/11., 12/13.,
93/16. i 104/16.)
ministri, državni
tajnici središnjih
državnih ureda i
ravnatelji
državnih
upravnih
organizacija
donose
pravilnike,
naredbe i
naputke za
provedbu zakona
i drugih propisa
kada su za to
izrijekom
ovlašteni u
granicama dane
ovlasti. Prema
citiranom članku
nije bilo moguće
dati ovlast
Komori da
uređuje ova
pitanja, no
prilikom

				<p>donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.</p>
Ana Šamarija	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Podržavam Zakon o psihoterapiji i njegovu svrhu. No smatram da je potrebno dodati neke izmjene: U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) DODATI:</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <p>- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije</p> <p>Važno je napomenuti kako u Hrvatskoj postoji mnogo osoba koje su trenutno edukanti određenih psihoterapijskih škola, a završili su studij ekonomije, pedagogije, odgajatelji, učitelji...</p> <p>Uz propedeutiku i znanja 4 godišnje psihoterapijske škole uz sve sate profesionalnog razvoja i osobnog rasta i razvoja, takve će osobe, nakon polaganja ispita imati sva potrebna znanja za provođenje psihoterapije kao psihoterapeuti. Mišljenja sam kako članak o određenoj diplomu s nekog od navedenih fakulteta postavlja granice ljudima koji imaju afinitete za postati vrstan psihoterapeut te ne znači da će netko s diplomom s navedenih fakulteta s usmjerenjima nužno završiti psihoterapijsku školu te postati dobar psihoterapeut. Kao i prilikom osobnog rasta i razvoja, doškolovanja, studija, važno je dati prostor ljudima koji imaju afinitete za takav poziv, da se mogu razvijati.</p> <p>Također je bitna stavka da će nakon 4 godine školovanja u psihoterapijskoj školi osobe morati polagati ispit pred komisijom.</p> <p>Magistra pedagogije i edukantica TA, Ana Šamarija</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje</p>

				uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Irena Jurjević	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Poštovani,</p> <p>Usporedbom studija pedagogije sa studijima socijalnog rada, logopedije, rehabilitacije i socijalne pedagogije evidentno je da navedeni programi studija kao ni studij pedagogije ne sadrže sve predmete koji su predviđeni u programu propedeutike psihoterapije. Međutim, svi navedeni studiji kao i studij pedagogije obuhvaćaju u svojim programima neke dijelove koji su predviđeni i programom propedeutike. Primjerice, na studiju logopedije postoji samo kolegij Psihologija u jednom semestru. Na studiju socijalnog rada postoje samo tri kolegija koja su srodna kolegijima iz studija propedeutike i to; Uvod u psihologiju, Socijalna psihologija i Socijalna psihijatrija. Na studiju pedagogije postoje sljedeći kolegiji iz navedenog područja: Opća psihologija, Razvojna psihologija, Socijalna patologija, Psihologija učenja, Psihologija adolescencije, Edukacijska psihologija i slično. Zbog svega navedenog smatram da nije jasno zašto bi, primjerice jedan logoped bio oslobođen polaganja programa propedeutike, a pedagog ne. Studij pedagogije ne može se uspoređivati s ostalim društvenim i humanističkim znanostima kao što su primjerice, pravo, ekonomija, filozofija, povijest, lingvistika i drugi, jer se na studiju pedagogije stječu određene kompetencije koje nam omogućavaju da se na njih nadograđuje edukacija iz psihoterapije.</p> <p>Pedagozi koji su već završili edukaciju iz psihoterapije priznatu od strane europskih asocijacija za psihoterapiju imaju zvanje psihoterapeuta. Na ovaj način nacionalna organizacija im to ne bi priznavala što je kontradiktorno.</p> <p>Stoga predlažem da se u drugu točku članka 5. doda i završeni studij pedagogije:</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p>	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.

		<p>- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Predsjednica udruge Humani studio Irena Jurjević, magistra pedagogije i sociologije, psihoterapeutkinja</p>		
Ivica Kranjčić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst:</p> <p>' - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p> <p>Psihoterapeuta ne stvara prethodno visokoškolsko obrazovanje bilo kojeg od navedenih fakultetskih smjerova, već minimalno četverogodišnje školovanje po programu i u obrazovnim institucijama odobrenima od Europske asocijacije za psihoterapiju (EAP).</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima</p>

mogućnost
odrediti svoje
uvjete za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije, a
Republika
Hrvatska je
uvažavajući
brojne prijedloge
različitih
stručnjaka i tijela
o tekstu ovog
Zakona tijekom
njegovog
donošenja, pri
propisivanju
uvjeta za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije
odlučila za
sadašnju
varijantu.
Osim već
navedenog u
prethodno danim
odgovorima,
navodimo da je
presudno u
donošenju odluke
pri propisivanju
prethodnog
obrazovanja za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije bila
činjenica da je
stručnjak u svom
obrazovanju
stekao osnovna
znanja u radu s
ljudima (tzv.
„pomagačke
struke“).

Ivica Kranjčić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Postojeći tekst u Članku 5, stavku 2., podstavak 1. postojećeg prijedloga Zakona</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeniti tekstem koji više odgovara inicijalnoj definiciji predloženoj od strane SPUH-a i koja je više u skladu s Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji:</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>Nigdje nitko nije objasnio zašto je navedeno baš ovih 6 sveučilišnih studija, niti koju to 'nedostajuću' kompetencije za psihoterapeute koji su se četiri godine školovali u od strane EAPa akreditiranim školama ti studiji imaju, a npr. teologija, filozofija ili sociologija nemaju. Ako napravite usporedni prikaz obaveznih kolegija svih navedenih sveučilišnih studija za svaku godinu pojedinog studija, jasno ćete vidjeti da ne postoji niti jedan kolegij osim Zdravstvene i tjelesne kulture zajednički za sve njih!!! Po tome stvarno nije jasno kojim bi to prethodnim studiranjem i tako stečenim kompetencijama neki logoped bio kompetentniji psihoterapeut od jednog teologa. Također u zemljama EU (Britanija, Austrija, Slovenija, Malta, Grčka...) postoje sveučilišni studiji psihoterapije u trajanju od 4 i 5 godina, koji u ovom popisu nisu navedeni, a pitanje je trenutka kada će se sličan sveučilišni program pojaviti i u Hrvatskoj. Na ovaku izmijenjenu definiciju se kao slijedeći podstavak može dodati i obveza propedeutike za sve studije koji ne spadaju u ovakvu s EAPom usklađeniju definiciju prethodnog obrazovanja.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom</p>
----------------	--	---	---------	---

				<p>njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu. Osim već navedenog u prethodno danim odgovorima, navodimo da je presudno u donošenju odluke pri propisivanju prethodnog obrazovanja za obavljanje djelatnosti psihoterapije bila činjenica da je stručnjak u svom obrazovanju stekao osnovna znanja u radu s ljudima (tzv. „pomagačke struke“).</p>
Biserka Tomljenović	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Stavak 10 izmijeniti tako da glasi (10) Vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovoga članka na prijedlog Komore pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi uz suglasnost ministra nadležnog za zdravstvo</p>	Odbijen	<p>Navedeno nije potrebno propisivati jer nadležni ministar, u izradu provedbenih akata, uvijek uključuje stručnjake koji se bave navedenom problematikom na način da ih imenuje članovima Radne</p>

<p>Jelena Krmpotić</p>	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>slažem se sa stvaranjem zakonske regulative koja definira i regulira djelatnost psihoeterapije. Podržavam prijedlog zakona uz izražavanje neslaganja sa člankom 5. koji se odnosi na obavljanje djelatnosti psihoterapije u radu s djecom i adolescentima. Sporan je stavak 5. članka 5. predložen od strane Društva za dječju i adolescentnu psihijatriju.</p> <p>Smatramo neprihvatljivim da psihoterapeut i savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima smije obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju liječničke dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije od strane liječnika.</p> <p>To bi značilo da se roditelju djeteta i/ili adolescenta oduzima mogućnost da dijete uključi u tretman bez prethodnog pregleda liječnika koji procjenjuje i donosi odluku treba li djetetu tretman ili ne. Roditelji se obraćaju liječnicima i imaju medicinsku dokumentaciju najčešće kada je problem kod djeteta već jako manifestan tj. kada je djetetu značajno otežano svakodnevno funkcioniranje. U praksi se svakodnevno susrećemo s tim da je mnogim roditeljima izuzetno teško potražiti pomoć iz brojnih razloga (stid, nedovoljna senzibiliziranost, nedostupnost stručnjaka, ...) i da to često čine kad je problem već kulminirao.</p> <p>Svakodnevno radimo na tome da senzibiliziramo roditelje da pomoć traže na vrijeme i da je u redu tražiti pomoć za sebe i svoje dijete. Smatramo da bi ovime prevencija i rana intervencija izostala ili bi bila u znatno manjem obimu.</p> <p>Čekati da dijete ima "očituju" simptomatologiju kada bi ga liječnik uputio na psihoterapiju je nedopustivo, obzirom da je najbolje intervenirati kad je problem u nastajanju ili kratko traje.</p> <p>Pitamo se i da li je etično uskratiti roditelju pravo da sam traži pomoć terapeuta direktno. Time se roditeljima ukida mogućnost donošenja odluka za dobrobit vlastitog djeteta za koje su sami odgovorni i uskraćuje im se mogućnost traženja stručne pomoći terapeuta kad im je ona potrebna. Uvijek ostaje mogućnost da terapeut, čiju je roditelj pomoć zatražio, procjenjuje treba li dijete pregled liječnika ili nekog drugog stručnjaka. Na to je terapeut ionako obavezan kroz Etički kodeks i pravila struke.</p> <p>Ovaj članak bi, ukoliko bude prihvaćen, doista mogao donijeti puno novih izazovnih trenutaka u prepoznavanju kada i na koji način se uključuje dijete u terapiju. (Liječnici znaju biti drugačijeg viđenja glede potrebe za terapijom.)</p> <p>Mnogo se problema ovime može otvoriti. U stavku 5. članka 5. nije navedeno koja liječnička dokumentacija se mora prikupiti i koji liječnici ju mogu indicirati. Pitamo se radi li se o dječjim i adolescentnim psihijatrima ili to mogu učiniti i pedijatri i liječnici obiteljske medicine. Mnogi će roditelji odustati jer neće htjeti o problemima razgovarati sa liječnicima niti dijete izlagati pregledima i procjenama (što zbog čekanja što zbog nepovjerenja u sustav, stavova prema psihijatrima i sl.).</p> <p>Ukoliko se traži Zakonom da dijete bude pregledano isključivo od strane dječjeg i adolescentnog psihijatra to je izrazito zabrinjavajuće s obzirom na ionako premali broj stručnjaka ovog profila u Hrvatskoj koji djeluju u svega nekoliko gradova. Time se izravno uskraćuje pružanje pomoći djeci i obiteljima.</p> <p>Ako bi Zakon odobravao da tu odluku donosi liječnik opće prakse ili neke druge specijalizacije, tada je problem što su za odluku o potrebi za tretmanom potrebna vrlo specifična znanja i vještine za koje se pitamo imaju li stručnjaci ovog profila. I dalje ostaje otvoreno pitanje, imaju li ti stručnjaci vremenski kapacitet primanja potrebitih roditelja i djecu.</p> <p>Smatramo da nije uvijek nužno dijete izlagati procjeni i pregledima više različitih stručnjaka, pri čemu se često</p>	<p>Odbijen</p>	<p>skupine iza izradu pojedinog propisa</p> <p>Ordredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe</p>
------------------------	--	--	----------------	---

dogodi da dijete bude pregledano i procijenjeno, ali na kraju ipak ne dobije ono što mu treba. Često djeca imaju neke teškoće koje ne zadovoljavaju kriterije za bilo koju dijagnozu već se radi o blažim teškoćama koje dijete može lako prevladati uz podršku terapeuta i roditelja koji je savjetovan. Zašto se onda i za tretman odraslih-roditelja ne predloži ovakav članak? Hoće li se tko pitati postoji li indikacija da se roditelji uključe u terapiju? Roditelji su oni koji svojim ponašanjem, razmišljanjem, vrijednostima, stavovima, emocijama direktno utječu na razvoj djeteta u svim aspektima pa bi o tome trebalo promišljati jer se uključivanjem roditelja u savjetovanje ili psihoterapiju (in)direktno utječe i na dijete. Roditelji imaju odgovornost i prava. Često ih društvo podržava u neadekvatnom postupanju prema svojoj djeci, a ovime bi im se oduzelo pravo da traže pomoć bez liječničke dokumentacije. Time se i psiholozima, socijalnim radnicima, socijalnim pedagogima, logopedima, edukacijskim rehabilitatorima (koji su ujedno i psihoterapeuti) oduzima mogućnost da odlučuju o potrebi tretmana za dijete. Odnosno dijete se prema ovom prijedlogu neće moći uključiti u tretman ako npr. školski psiholog procijeni da mu je isti potreban ukoliko nije pregledano od strane liječnika. Isto tako primjerice socijalni radnik u CZSS neće moći dijete uputiti na terapiju. Apsurdno je da o terapiji odlučuje netko tko ju ne radi. Zar ne bi terapeuti nakon završenih fakulteta i psihoterapijskih pravaca te zadovoljenih visokih standarda koja propisuju europska i svjetska udruženja za psihoterapiju (minimalno 2000 sati edukacija i ostalih sati profesionalnog razvoja), trebali biti dovoljno odgovorni, kompetentni i etični da procijene da li djetetu treba terapija, kakva i jesu li oni ti koji će sa djetetom raditi. Pitam se radi li se ovdje o nepovjerenju u terapeute koji rade sa djecom i adolescentima?

Stoga tražim da se ovaj članak ukloni iz konačnog prijedloga zakona ili da se ukloni riječ „isključivo“. Koliko nam je poznato takva praksa ne postoji u zemljama Europske unije. Smatram nepotrebnim isključivati one koji terapiju rade i koji su u direktnom kontaktu s djetetom iz odlučivanja o tome treba li djetetu terapija ili ne. Isto tako ovime se druge struke stavljaju u podređeni položaj u odnosu na liječnike što je kontradiktorno jer se zakonom omogućuje i drugima izuzev liječnika da se bave psihoterapijom. Pitam se da li je ovakva odredba u najboljem interesu djeteta. Nemam ništa protiv da djeca i adolescenti budu dodatno zaštićeni (od mogućih svjesnih i nesvjesnih manipulacija), ali mislimo da ovo nije dobar put ka tome.

Mišljenja sam da terapeuti koji rade s djecom i adolescentima trebaju biti dodatno educirani za takav oblik rada, a osim toga i da se trebaju držati najviših etičkih principa (te kontinuirano biti u superviziji, osobnoj terapiji i edukaciji). Za terapeute koji rade sa djecom i adolescentima time su kriteriji stroži i zahtjevniji. Na mnogo načina, psihoterapija djece i obitelji zahtijeva najviši etički standard zbog posebnosti djece, njihove vulnerabilnosti i kompleksnosti koja proizlazi iz rada sa više članova obitelji. Poštivanje etičkih principa i zakonskog okvira odgovornost je svakog terapeuta koji ju preuzima radeći sa djecom, adolescentima i njihovim roditeljima.

Mišljenja sam da rad sa djecom zahtijeva, kad god je to moguće, i rad sa njihovim roditeljima. Razlog dolaska može biti i u teškoćama roditelja i okoline da odgovore na potrebe djeteta i pruže mu potrebnu zaštitu ili podršku u razvoju. Stoga je na nama da prepoznamo što je u najboljem interesu djeteta, da li je to uključivanje roditelja u tretman, ili djeteta i roditelja.

Zaključno, ne smije se čekati da problemi postanu veliki, da simptomatologija ulazi u patologiju. Pitanje je koliko loše dijete i obitelj trebaju biti da liječnik indicira terapiju.

Također treba napomenuti da razumijevanje socijalnog, kognitivnog i emocionalnog razvoja djeteta nije isključivo u domeni medicine.

Važno je da roditelji imaju slobodu zatražiti pomoć za sebe i svoje dijete kad oni procijene da im je potrebna.

do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.

		<p>Etički principi su većinom pisani za odrasle klijente i kao takve ih je ponekad teško primijeniti na djecu i obitelji pa predlažemo da se djeca i adolescenti zaštite kroz etički kodeks psihoterapeuta koji će sadržavati specifičnosti vezane za rad sa ovom dobnom skupinom, a isti je predviđen ovim Zakonom.</p> <p>također, predlažem uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Smatram da je stjecanje potrebnih znanja i kompetencija kako bismo postali uspješan psihoterapeut nečija osobna stvar, tj. posljedica uloženog truda i vremena, a ne posljedica studiranja na određenom fakultetu. Mišljenja sam da bi psihoterapija trebala biti zasebna struka te da bi svaka osoba trebala imati jednake mogućnosti postati psihoterapeut, ukoliko udovolji svim postavljenim zahtjevima.</p>		
Dinko Štajduhar	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>uvjeti stjecanja profesionalnog statusa psihoterapeuta, kako su definirani člankom 5 ovoga zakona, nedovoljno su precizirani u usporedbi s vrlo dobrim primjerom važećega austrijskog Zakona o psihoterapiji (Psychotherapiegesetz BGBl.Nr. 361/1990 ST0151). Austrijski je zakon, u pogledu definicije edukacijskih standarda, iznimno precizan, i u člancima 1-10 iznimno detaljno definira opći i posebni dio obrazovanja za stjecanje profesionalnog statusa psihoterapeuta.</p> <p>Ovakva precizna definicija nužna je iz razloga što je navedeni austrijski zakon u bitnoj mjeri 'liberalizirao' područje psihoterapije - i otuda i obaveza države da odgovorno i precizno odredi uvjete stjecanja stručnog naziva psihoterapeuta, jer navedeno zanimanje treba i mora biti državno regulirano.</p> <p>Postojeći prijedlog definicije edukacijskog standarda u hrvatskom zakonskom prijedlogu minimalan je i doseže značajno ispod zakonskog prijedloga austrijskog zakona. Ne mislim osobno da u svemu treba nekritično preuzimati prakse drugih zemalja, ali ovdje govorimo o zakonskom rješenju koje je u Austriji na snazi unazad gotovo 30 godina i koje se pokazalo učinkovitim. Usto, kako je navedeni edukacijski standard definiran zakonom, očito su austrijska stručna društva i druga javna tijela smatrala da se radi o imperativnom minimumu koji je nužan radi standardizacije usluga i zaštite korisnika.</p> <p>Obaveza je, dakle, države da zakonom precizno definira jasne i mjerljive edukacijske standarde, kao i standarde kvalitete i pridržavanja etičkih standarda u provođenju psihoterapije. Zakonski prijedlog kako je naveden ne ispunjava taj zahtjev.</p> <p>U osnovi, austrijsko zakonsko rješenje predviđa obavezu propedeutičke izobrazbe u trajanju od 1-3 godine, što mora uključivati najmanje 765 sati teorijske izobrazbe, raspodijeljene u 5 definiranih područja s određenim minimalnim satnicama, i najmanje 550 sati praktične izobrazbe. Članci 3-5 gore navedenog austrijskog Zakon o psihoterapiji iscrpno definiraju sadržaj i uvjete obavljanja propedeutičkog treninga.</p> <p>U pogledu specijalnog treninga iz psihoterapije (koji traje 3-6 godina) austrijski zakon zahtijeva minimalno 300 sati teorijske nastave, te minimalno 1600 sati praktične izobrazbe, od čega minimalno 200 sati edukacijske terapije (u propedeutiku je uključeno 50 sati i tako ukupno dobivamo traženih 250 sati), 550 sati prakse u psihoterapijskom-psihosocijalnom području (zdravstvo i socijalna skrb) od čega najmanje 150 sati unutar jedne godine u okvirima zdravstvene ustanove, 30 sati supervizije prakse, i konačno psihoterapijski praktični rad od najmanje 600 sati s ukupno najmanje 120 sati supervizije.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima</p>

Posebним člancima definirani su uvjeti provođenja i tijela koja mogu steći odobrenje za provođenje navedenog obrazovanja.

Ukupno, austrijski zakon jasno definira minimum od 3215 sati izobrazbe.

U pogledu uključivanja osoba s različitim profilima pomagačkih struka, u gore navedeno obrazovanje mogu biti uključene osobe koje su u Austriji završile profesionalno akademsko obrazovanje izvan sveučilišta - diplomirani socijalni radnici, diplomirani pedagozi, muzikoterapeuti s diplomskim obrazovanjem, obiteljski savjetovatelji, te osobe sa završenim sveučilišnim studijem: doktori medicine, pedagozi, filozofi, psiholozi, osobe sa završenim studijem novinarstva i komunikacijskih znanosti, te teolozi.

Jasno je da se završenim liječnicima, psihijatrima i kliničkim psiholozima, kao i socijalnim radnicima i drugim pomagačkim strukama, odvojeno mogu priznati dijelovi profesionalnog školovanja, te im se utoliko, na temelju valjanih postupaka usporedbe akademskih programa, može značajno skratiti propedeutičko obrazovanje.

Procjena sukladnosti obrazovanja gore navedenim edukacijskim standardima treba biti zakonom određena definiranom stručnom tijelu, a obrazovanje iz područja psihoterapije mogu provoditi akreditirana profesionalna udruženja ili institucije.

S obzirom na to da sadašnji prijedlog ne korespondira s regulatornom obavezom države, predložio bih da tekst navedena članka glasi (prema austrijskom zakonu koji pak korespondira s propozicijama Europske asocijacije za psihoterapiju):

(2) Psihoterapeut može biti osoba koja:

- je završila preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, logopedije, teologije, sociologije, te završenim diplomskim studijem sestrinstva u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj

- je završila propedeutičko opće obrazovanje iz područja psihoterapije koje provodi akreditirana ustanova, a koje mora uključivati:

- minimalno 765 sati teorijske izobrazbe, od čega uvoda u psihoterapiju i psihoterapijske pravce 120 sati, teorije ličnosti 30 sati, opću i razvojnu psihologiju 60 sati, pedagogiju i rehabilitaciju 30 sati, psihodijagnostiku 60 sati te oblika psihosocijalnih intervencija 60 sati, uvoda u medicinsku terminologiju 30 sati, kliničku medicinu s naglaskom na psihijatriju, uz dječju i adolescentnu psihijatriju ukupno minimalno 120 sati, psihofarmakologiju minimalno 45 sati te prvu pomoć minimalno 15 sati;

- minimalno 550 sati praktične izobrazbe, koja mora uključivati iskustvo individualne ili grupne osobne psihoterapije u trajanju od najmanje 50 sati, praksu u psihosocijalnom području (zdravstvo i socijalna skrb) u trajanju od najmanje 480 sati, uz superviziju prakse od najmanje 20 sati;

- osobama sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem, ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije te završenim diplomskim studijem sestrinstva može se u postupku pred nadležnim

mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

stručnim tijelom Psihoterapijske komore, na temelju usporedbe nastavnih programa, priznati onaj dio programa propedeutike psihoterapije kojeg su odradili u dotadašnjem visokoškolskom programu kojeg su završili;

- je završila stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje četiri godine u organizaciji od nadležnog ministarstva akreditirane ustanove ili akreditiranog stručnog društva, u nekom od psihoterapijskih pravaca akreditiranih od Europske asocijacije za psihoterapiju, a koje mora uključivati:

- teorijski dio od ukupno najmanje 300 sati, od čega najmanje 60 sati teorije zdravog i patološkog razvoja ličnosti, najmanje 100 sati metoda i tehnike psihoterapije, najmanje 50 sati teorija ličnosti, te najmanje 40 sati psihoterapijske literature;

- praktični dio, koji mora uključivati ukupno najmanje 1600 sati izobrazbe, od čega 200 sati iskustva osobne psihoterapije, 550 sati prakse u psihoterapijskom-psihosocijalnom području (zdravstvo i socijalna skrb) od čega najmanje 150 sati unutar jedne godine u okvirima zdravstvene ustanove, 30 sati supervizije prakse, i konačno psihoterapijski praktični rad od najmanje 600 sati s ukupno najmanje 120 sati supervizije;

- je državljanin Republike Hrvatske odnosno države potpisnice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije ili je državljanin treće države

- poznaje hrvatski jezik u govoru i pismu

- je upisana u Imenik Komore

- ima odobrenje za samostalan rad (dopusnica)

(3) Savjetodavni terapeut može biti osoba koja:

- je završila preddiplomski stručni ili sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada, edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, logopedije, obrazovanja, i sestrištva u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj

- je završila stručni dio izobrazbe iz psihoterapije u trajanju od najmanje tri godine u nekom od psihoterapijskih pravaca akreditiranih od koje priznaje Europske asocijacije za psihoterapiju, a koje mora uključivati:

- /ovdje je nužno definirati precizne edukacijske standarde/

- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području, odnosno diplomski studij sestrištva, i završen studij propedeutike psihoterapije

- ima državljanstvo Republike Hrvatske odnosno države potpisnice Ugovora o europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije ili državljanstvo treće države

- ima znanje hrvatskog jezika u govoru i pismu

- je upisana u Imenik Komore

- ima odobrenje za samostalan rad (dopusnica)

Prijedlog, kako sam ga gore definirao, sukladan je smjernicama EAP-a iako, dakako, nije definitivno dorađen. No osobno smatram da zakonsko rješenje, kakvo je predloženo, ne treba izglasati jer je neprihvatljivo neprecizno. Osnovna svrha ovakvog zakona jest efikasna regulacija, i to je obaveza države koja aktualnim

		<p>prijedlogom ne može biti ispunjena.</p> <p>Svatko može usporediti 'naš' Zakon o psihoterapiji s austrijskim Zakonom, i jasno će vidjeti da je austrijski Zakon o psihoterapiji detaljno posvećen preciznom definiranju edukacijskih standarda, dok hrvatski prijedlog ne definira gotovo ništa u usporedbi s austrijskim – koji je na snazi već gotovo 30 godina i očito je učinkovit.</p> <p>U dodatku, uz navedene standarde edukacije, nema razloga da osobe različitih struka ne bi mogle biti uključene u školovanje do stjecanja statusa psihoterapeuta, i to ne samo diplomirane medicinske sestre, već i osobe drugih struka s akademskim obrazovanjem. Uvjet je u Austriji, primjerice, korektno odrađeno obrazovanje sukladno gore navedenim standardima.</p> <p>Navedeni zakonski prijedlog moguće je doraditi i definirati do razine da će zakonsko rješenje doista ispunjavati svoju svrhu: da država, koja liberalizira tržište psihoterapije, mora uspostaviti jasne i mjerljive kriterije kvalitete obrazovanja u području psihoterapije, kao i provedbe tih usluga, i time zaštititi kako prava provoditelja tih usluga, tako i njihovih korisnika.</p> <p>Dinko Štajduhar, spec. psihijatar, subspec psihijatrije ovisnosti, sistemski terapeut Odjel za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo</p>		
Goranka Rosanda Furlan	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Pozdravljamo donošenje Zakona o psihoterapiji, no predlažemo uvođenje promjene u čl. 5. stavak 2., podstavak 1. kako slijedi:</p> <p>“ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj”</p> <p>zamijeniti tekstem</p> <p>“ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.”</p> <p>Uz navedno predlažemo da se doda slijedeći podstavak:</p> <p>“Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.”</p> <p>Na stranici Europskog udruženja psihoterapeuta navodi se Deklaracija o psihoterapiji iz Strassbourga (21.10.1990.) gdje među ostalim u petoj (5.) točki stoji sljedeće: Pristup psihoterapijskoj edukaciji imaju kandidati nakon završenog obrazovanja ili završenog studija, posebno studija iz humanističkih i društvenih znanosti. Smatramo nepotrebnim uvjetovati pristup školovanju za psihoterapeuta sveučilišnim obrazovanjem na ograničavajući, te gotovo isključiv, način (medicina, psihologija, socijalni rad i edukacijska rehabilitacija, socijalna pedagogija i logopedija).</p> <p>Također, predlažemo da u čl. 5., st. 5 bude navedeno:</p> <p>“Psihoterapeut odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost sa tim da redovno obavještava Komoru psihoterapeuta o svom radu.”</p> <p>Djeca su osjetljiva skupina i svakako bi trebalo raditi sa njima posebno pažljivo. Ipak, i u radu sa djecom postoje ponašanja i situacije za koje nije potrebno postavljati prethodnu liječničku dijagnostiku i postavljanje indikacije za</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji</p>

provođenje psihoterapijskog tretmana. Stoga smatramo da bi psihoterapeuti koji rade sa djecom trebali informirati Komoru psihoterapeuta o svom radu kako bi se registrirale potencijalne neregularnosti u radu no da njihov rad sa djecom ne treba uvjetovati isključivo sa prethodnom liječničkom dijagnostikom.

Goranka Rosanda Furlan, prof. hrv. jez. i knjiž., prof tal. jez. i knjiž., završena četverogodišnja edukacija transakcijske analize, dvije godine u superviziji, u pripremi za CTA ispit, certificirana voditeljica terapijskih pasa, u edukaciji za terapeuta Animal Assisted Psychotherapy (AAP), predsjednica Udruge za pet therapy Indeficienter Pula

ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu. Nadalje, odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano niti bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi

dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.

<p>Nikoleta Poljak</p>	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji te predlažem promjene u čl. 5. stavak 2., podstavak "ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj "zamijeniti tekstem "ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi" te dodati podstavak "Psihoterapeut može biti osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije."</p> <p>Nikoleta Poljak, mag. andragogije</p>	<p>Odbijen</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom</p>
------------------------	--	--	--

				njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Jelena Vrsaljko	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE , Članak 5.	<p>Poštovani podržavam donošenje ovog Zakona uz napomenu da: U Članak 5., stavak 2., treba dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst: '- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p> <p>Prvotna ideja zakona je bila da svi mogu postati psihoterapeutima, a za one koji nemaju završen studij psihologije, medicine (psihijatrije), socijalnog rada i rehabilitacijskih znanosti (u daljnjem tekstu PMSR) predviđena je propedeutika psihoterapije koja predstavlja edukaciju iz područja psihologije, medicine (psihijatrije), socijalnog rada i rehabilitacijskih znanosti. Na primjer, kada netko završi ekonomski fakultet, psihoterapijsku školu i propedeutiku on je osposobljen za zvanje psihoterapeuta kao i netko tko je završio PMSR i psihoterapijsku školu.</p> <p>Izmjena zakona nakon prvog čitanja zahtjeva da se osoba iz prethodnog primjera koja je završila ekonomski fakultet zove psihoterapijski savjetnik, a osoba koja je završila PMSR ima pravo zvati se psihoterapeut. Time se diskriminiraju studenti psihoterapije koji nisu završili PMSR, jer im se ne daje nikakva mogućnost da steknu zvanje psihoterapeuta, iako im je propedeutika dala znanja i vještine koje su im potrebne za obavljanje psihoterapije, a koje imaju i osobe koje su završile PMSR.</p> <p>Ne treba zaboraviti da studij psihoterapije znači ozbiljan i dugotrajan napor i sustavnu dugogodišnju edukaciju. Psihoterapijske škole se odvijaju u organizaciji privatnih udruga i firmi i sve one zadovoljavaju kriterije Europske asocijacije psihoterapeuta, tj. škole vode licencirani i certificirani učitelji psihoterapije i supervizori.</p> <p>U psihoterapijskoj školi transakcijske analize put do cetrifikata Psihoterapeut transakcijske analize izgleda ovako</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvodna radionica transakcijske analize radi upoznavanja s osnovnim konceptima • Napredna edukacija iz transakcijske analize u trajanju 480 sati • Tijekom edukacije i poslije edukacije studenti transakcijske analize prikupljaju ukupno 2000 sati i to: <ul style="list-style-type: none"> o 750 sati direktnog rada s klijentima uz obaveznu superviziju o 600 sati edukacije o 150 sati supervizije o 500 sati profesionalnog razvoja što uključuje individualnu psihoterapiju, grupe za rast i razvoj, sudjelovanje na kongresima i konferencijama te dodatne edukacije • Student koji je sakupio propisan broj sati priprema završni ispit koji se sastoji od dva djela: pismenog i usmenog. Pismeni ispit je rad od 24 000 riječi u kojima kandidat predstavlja svoj profesionalni i osobni razvoj, studij slučaja i shvaćanje teorije psihoterapijskog pravca transakcijske analize. Na usmenom ispitu pred internacionalnom komisijom, a u okviru europske asocijacije transakcijske analize kandidat predstavlja svoj rad. 	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za

		<p>• Tek kada je prošao cijeli proces on dobiva certifikat transakcijskog analitičara. Njegov daljnji samostalan rad također uključuje supeviziju.</p> <p>Po mom mišljenju zanimanje psihoterapeuta zahtjeva cjeloživotno učenje, uključenost u edukacije i suradnju s kolegama te stalno ulaganje u svoj osobni i profesionalni razvoj.</p> <p>Pitam se onda koji bi bio razlog da nakon sve te silne edukacije i dodatne edukacije te psihoterapeute, koji su to zvanje i te kako zaslužili, diskriminiramo i ne dozvoljavamo im da se tako i nazivaju? Posebno ako bi kao psihoterapijski savjetnici sadržajno radili isto?</p> <p>Jelena Vrsaljko, dipl. soc. radnik, psihoterapeut (CTA), učitelj i supervizor psihoterapije iz područja transakcijske analize (PTSTA)</p>		<p>obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ivanka Pejić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Predlažem dodatak u Članak 5., stavak 2., potrebno je uz navedene studije dodati studij pedagogije odnosno studije humanističkih znanosti. Naime kao diplomirani pedagog- prof., a nakon završene edukacije stekla sam i europski certifikat psihoterapeuta (ECP).</p> <p>Stoga podržavam obrazloženja kolege Škopca i kolegice Jakelić.</p> <p>Ivanka Pejić</p>	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.
Berislav Bulat	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Nema definiranih kriterija prema kojima bi netko s diplomom baš navedenih 6, a niti jednog drugog studija, bio bolji kandidat za psihoterapeuta, dok se za "savjetodavnog terapeuta" navodi da treba imati završen studij propedeutike psihoterapije koji se, pak, isto nigdje pobliže ne definira (kao uostalom niti pojam "savjetodavni terapeut" koji bi stoga trebalo ili detaljnije definirati ili čak izbaciti i Prijedloga!). Istovremeno Prijedlog zakona u velikom broju članaka predviđa način rada komore psihoterapeuta - nešto što je moguće riješiti aktima same komore, a ne Zakonom.</p> <p>Dakle, predlažem izbaciti suvišne članke o funkcioniranju komore kao i odredbe o savjetodavnom terapeutu, a uvesti neke osnovne odredbe o studiju propedeutike psihoterapije koji bi bio usklađen sa sličnim studijima zemalja u našem okruženju (Slovenija, Austrija) i, kroz period od 2-3god, omogućavao usklađivanje znanja stečenih osnovnom VSS (i njihovo djelomično priznavanje) s onima potrebnima za uspješno svladavanje većine psihoterapijskih pravaca. Za potrebe toga studija neophodno je osigurati i kadrove te financiranje što bi vjerojatno bilo lakše uz odredbu obaveznog učlanjivanja u komoru te svakako postupaka relicenciranja bez kojih nema kvalitetnog rada niti njegove evaluacije.</p>	Odbijen	<p>Razlika između poslova koje obavlja psihoterapeut u odnosu na savjetodavnog terapeuta definirana je člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Nadalje, sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.)</p>

ministri, državni tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija donose pravilnike, naredbe i naputke za provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlašteni u granicama dane ovlasti te stoga nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu. Vezano uz odredbe o članstvu u komori i relicenciranja navodimo da je tekst zakona usklađen s Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i

			Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu.
Mirela Makovičić Mujić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	članak 5. stavak 2 dodati "- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije"	Odbijen Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je

				<p>uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Pragma	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>U članku 5. podržavamo prijedlog da se fakultetsko obrazovanje, kao temelj za izobrazbu iz psihoterapije, proširi i na neka druga zanimanja poput pedagogije i sestrištva, ali i na druga društveno - humanistička zanimanja, uz uvjet pohađanja propedeutike iz psihoterapije; predlažemo da se u članku 5. stavak 2. nadopuni i glasi: „ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. stavka 2. ovog članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom društveno-humanističkom području i završen studij propedeutike psihoterapije“.</p> <p>U stavku 4. predlažemo dopunu tako da sada glasi: „Psihoterapeut, odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima, mora imati posebno dodatno obrazovanje za rad s ovom dobnom skupinom. Uvjete i načine za dodatno obrazovanje svojim pravilnikom određuje Komora uz suglasnost nadležnih ministarstava za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb“. Predložena izmjena detaljnije će posebnim pravilnikom odrediti vrste dodatnog obrazovanja, pružatelje, trajanje i očekivane ishode obrazovanja koje donosi Komora, a svoju suglasnost daju ministarstva nadležna za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb. Tim nadopunama bi se brisao stavak 10. ovoga članka.</p> <p>U stavku 5. ovog članka predlažemo izmjene i dopune tako da sada glasi: „Psihoterapeut, odnosno savjetodavni terapeut koji radi s djecom i adolescentima može obavljati svoju djelatnost isključivo na temelju prethodno prikupljene liječničke ili druge dijagnostičke dokumentacije i postavljene indikacije za provođenje tretmana kada troškove terapije, sukladno ovom zakonu, snosi javno tijelo koje je odredilo terapiju“. Predložena odredba da je obvezna liječnička dokumentacija za psihoterapiju ili savjetodavnu terapiju nije primjenjiva kod osoba koje koriste usluge u privatnoj praksi i uz suglasnost roditelja, odnosno skrbnika i kada javna tijela ne snose troškove terapije. Odredba da je potrebna liječnička ili druga specijalistička dokumentacija (npr. stručno mišljenje psihologa ili socijalnog radnika ili socijalnog pedagoga u centru za socijalnu skrb i drugoj ustanovi socijalne skrbi, školi, učeničkom) primjenjiva je kada se terapija plaća iz javnih izvora čime se uvodi stroga kontrola javnih troškova i svrhovitosti terapije. Svojim pravilnicima bi Komora dalje trebala regulirati načine izvještavanja i praćenja rada terapeuta kada troškove terapije snosi javno tijelo.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost</p>

psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu. Nadalje, sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.) ministri, državni tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija donose pravilnike, naredbe i naputke za

				provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijeckom ovlaštteni u granicama dane ovlasti te stoga nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.
Martina Stažnik	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak : "- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije." Podržavam obrazloženje kolege Marka Škopca koji je detaljno naveo kontradikciju i nelogičnost koja se pojavljuje: "Obrazloženje: Europska psihoterapijska asocijacija (EAP) ne radi ovakvu distinkciju između zanimanja nego psihoterapiju smataju neovisnim zanimanjem, u Deklaraciji o psihoterapiji iz 1990. god.,, na koju se pozivate u kao vodilju u pisanju ovog Zakona, u točki 5., koja se odnosi na pristup edukaciji za psihoterapeuta navedeno je: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences ." Također, treba podsjetiti da veliki broj psihoterapeuta nije iz navedenih struka u članku 5. stavak 2., a nositelji su Europskog certifikata iz psihoterapije od EAP-a, ukoliko se ova odredba ne dopuni navedenim podstavkom, dovodite do kontradiktorne situacije da ista osoba može imati Europski certifikat iz psihoterapije a neće moći biti po domaćem zakonu psihoterapeut već samo savjetodani terapeut, na taj način i "poništavate" već stečene certifikate od EAP-a, a sam EAP vam je dao podršku za donošenje Zakona. Osim toga, ovaj podstavak je bio već naveden u prvom prijedlogu Zakona." Kolege i kolegice koji su završili i stekli certifikate od EAP-a, i prema tome imaju pravo na zvanje psihoterapeuta, na ovaj način diskriminirate, posebice ukoliko će završiti studij propedeutike psihoterapije te će na taj način još dodatno steći potrebne kompetencije. Ne znam koji su argumenti doveli do promjene 1. verzije, posebice kada je javan stav EAP-a koji ne diskriminira ostale struke prilikom upisa u akreditirane psihoterapijske škole niti	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i

		<p>izdavanju Europskog certifikata iz psihoterapije od EAP-a ukoliko se uspješno ispune uvjeti za izdavanje Europskog certifikata iz psihoterapije. Ukoliko ne dodje do promjene ovoga stavka, imati ćemo situaciju gdje će se kolege i kolegice koji imaju stečen Europskog certifikata iz psihoterapije ionako imati pravo koristiti terminom psihoterapeut, a Zakon kao takav ih neće prepoznavati. Nelogično, nekonzistentno i diskriminatorno prema kolegama i kolegicama, te protivno standardima EAP-a kao krovne europske psihoterapijske asocijacije koja zvanje psihoterapeuta smatra neovisnim zanimanjem, a ne ovisnim o nekom prethodnom obrazovnom stečenom statusu.</p>		<p>nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Katarina Špiljak	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Propedeutiku psihoterapije kao dodatnu mogućnost doškoloavanja nakon završenih od strane Europske asocijacije za psihoterapiju akreditiranih četverogodišnjih strukovnih školovanja sigurno imaju Austrija, Slovenija pa čak i Srbija, a vjerojatno i neke druge EU države. Što znači da ne smišljamo ništa novo, već preuzimamo već uhodana iskustva zemalja koja su ovaj proces prošle prije nas.</p> <p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst:</p> <p>'- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način</p>

Cilj ovog Zakona je definirati psihoterapiju kao samostalnu i nezavisnu djelatnost te je nije potrebno niti uputno direktno povezivati s prethodnim sveučilišnim obrazovanjem, jer je to u suprotnosti s definicijom psihoterapije danom od Europske komisije u ESCO sustavu.

regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

<p>Miranda Novak</p>	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Pozdravljam donošenje Zakona o psihoterapiji i smatram da može doprinijeti jasnoći, prije svega ljudima koji traže podršku. Kako je velik broj kolega različitog bazičnog obrazovanja a prošli su edukaciju ili se školuju za psihoterapeute, smatram da propedeutika treba biti dio ovog članka, to je praksa raznih europskih zemalja. Predlažem izmjenu: stavak 2., dodati kao podstavak 3. tekst:</p> <p>'- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p> <p>doc.dr.sc.Miranda Novak, prof.psih., diplomirana gestalt terapeutica</p>	<p>Odbijen</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom</p>
----------------------	--	---	--

				njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Tajana Pavić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst: '- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije' Tajana Pavić, gestalt terapeut	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za

				<p>obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ivana Jurić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Članak 5, stavak 5. je suvišan. Uključivanje djeteta ili adolescenta u proces psihoterapije ne isključuje pravo na medicinsku ili zdravstvenu pomoć i psihijatrijski pregled ukoliko ima potrebe za time. Često taj dio postupka inicira upravo psihoterapeut, i potakne roditelje na taj dio. Međutim, većina stanja tj. djece kojima se mi bavimo ne trebaju taj dio obrade. Ova klauzula imala bi loše posljedice za mnogu takvu djecu jer roditelji bi se još rjeđe odlučivali za uključivanje djece u psihoterapiju. Ova klauzula pogodovala bi jedino privatnim psihijatrima jer državne ustanove vabe za više djelatnika ionako imaju preveliki broj korisnika.</p> <p>Ivana Jurić, dipl. psiholog i dječji integrativni psihoterapeut</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite,</p>

				<p>specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.</p>
Marijana Pasarić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. sljedeći tekst: '- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske</p>

unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za

Ivana Jugović	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, no smatram da bi zakon trebao biti inkluzivniji po pitanju bazičnog visokoškolskog obrazovanja osoba koje imaju završenu edukaciju iz psihoterapije, posebice ako uz to imaju i završen studij propedeutike psihoterapije. Ovakva praksa susreće se i u drugim europskim državama. Nadalje, trenutno postoji velik broj kolega i kolegica koje nisu završile neki od 6 predloženih studija, a kvalitetno obavljaju psihoterapijsku djelatnost. Restriktivna definicija kakva je predložena u ovom zakonu onemogućila bi im da se zovu psihoterapeutima.</p> <p>Stoga bih predložila sljedeću izmjenu: stavak 2., dodati kao podstavak 3. tekst: „- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije“</p> <p>dr.sc. Ivana Jugović, prof.psih., edukantica završne godine Gestalt psihoterapije</p>	sadašnju varijantu. Odbijen Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih
---------------	---	---	---

				stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Irena Kevo	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, te predlažem i molim uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom:</p> <p>"ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije."</p> <p>Obrazloženje predložene izmjene:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propedeutika psihoterapije je sveobuhvatna edukacija kojom se stječu sva potrebna teorijska i praktična znanja za obavljanje psihoterapijske djelatnosti. Detaljni program možete pogledati na: https://www.savez-spuh.hr/wp-content/uploads/2016/04/SPUH-Pravilnik-propedeutika-psihoterapije-RH.pdf - Propedeutiku psihoterapije prepoznaju i ostale članice EU kao potrebnu i dovoljnu edukaciju za pristupanje edukaciji iz određenog psihoterapijskog pravca i stjecanje zvanja psihoterapeut, npr. Austrija http://www.europsyche.org/contents/14286/austria. - Predložena izmjena te program propedeutike su usklađeni s uputstvima Europskog udruženja psihoterapije – EAP, tekst je dostupan na http://www.europsyche.org/download/cms/100510/National_PTLaw_modified-version-21Feb2009_voted-by-Board.pdf - Predložena izmjena usklađuje Zakon sa stavovima Europske komisije koja jasno definira: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.' Tekst je dostupan na: http://data.europa.eu/esco/occupation/af69484e-b43f-4685-b22d-f3418df45c4d - Predložena izmjena usklađuje Zakona sa odredbama Strasburške deklaracije o psihoterapiji, koja je dostupna na http://www.europsyche.org/download/cms/100510/EAPLogo-Strassburg-Dekl-e.pdf <p>Irena Kevo, mr. sc. oec, edukant iz Gestalt terapije</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima

				<p>mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Zlatko Stanec	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Smatram da su kriteriji odabira bazične edukacije iz odredbe u čl. 5. stavku 2. podstavku 1., po kojem bi se netko mogao nazvati psihoterapeutom samo zato što je nekad tijekom bazičnog visokoškolskog obrazovanje odslušao kolegije poput psihopatologije, psihijatrije, psihoterapije i sl, suviše, općeniti i nesigurni u smislu jamstva posjedovanja bazičnog znanja za odgovarajući psihoterapijski rad s klijentima/pacijentima, a s druge strane duboko nepravedni u stjecanju prava dobivanja naziva psihoterapeut. Tako primjerice, netko sa završenim studijem dentalne medicine, bez obzira na to što je tijekom studija slušao obavezni kolegije psihijatrije i psihološke medicine i za ispit trebao usvojiti znanja: "Etiologija, epidemiologija, klinička slika, osnovne metode dijagnostike i terapije psihičkih poremećaja; reakcija na stres, akutnu ili kroničnu tjelesnu bolest, posttraumatski stresni poremećaj (PTSP), bol, anksioznost, depresivnost; ovisnosti o alkoholu i ilegalnim drogama s posebnim naglaskom na rizične skupine za HIV i hepatitis infekciju; motivacija bolesnika za suradnju; krizne intervencije itd." (izvod iz Nastavnog plana SFZG-a), ne dobiva pravo naziva psihoterapeut niti sa završenim studijem propedeutike psihoterapije dok, primjerice, kolega otorinolaringolog ili oftalmolog dobiva to pravo i bez propedeutike. Ovo je samo jedan primjer apsurdnosti odredbe iz čl. 5. st. 2. Vjerujem da ih ima još ne samo u ovoj biomedicinskoj grupi već i društveno-humanističkoj. Nadam se da će o tome više progovoriti kolege iz tih područja. Držim im da su bazična znanja stečena, kod nekih i prije više od 10 g., mala garancija za adekvatno provođenju psihoterapije, a budući da je takav kriterij odabira samo "izabranih" pritom i duboko nepravedan, predlažem da, ako želimo očuvati načela pravednosti i imati jamstvo sigurnosti ovog Zakona da se u čl.5 stavku 2. doda: Psihoterapeut može biti i osoba koja:</p> <p>ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i</p>

		<p>propedeutike psihoterapije</p> <p>jer će tako ovaj Zakon jamčiti da svi budući psihoterapeuti posjeduju adekvatna na novostečena znanja, a da istovremeno imaju prava i obveze koje im isti daje.</p> <p>Dr. sc. Zlatko Stanec, dr.med.dent. edukant 4. godine Gestalt psihoterapije</p>	<p>nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Ana Morić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Podržavam ovakav nacrt konačnog prijedloga zakona s naglaskom na članak 5 u kojem se nesrodnim strukama omogućava obavljanje djelatnosti psihoterapije, uz završeni studij propedeutike psihoterapije te edukaciju iz psihoterapije. S obzirom na različitu razinu i vrstu predznanja, prethodnog iskusstva i profesionalnih vještina kod recimo psihijatra i inženjera građevine, držim opravdanim i stjecanje različitog zvanja (uz razlike predviđene i u samoj edukaciji).</p> <p>U konačnici, kako stoji u čl.5, st.1. i psihoterapeuti i savjetodavni terapeuti obavljat će djelatnost psihoterapije. Sadržajno se ne mijenja ništa, i nadalje će inženjer građevine nakon završenog studija propedeutike i edukacije iz psihoterapije obavljati djelatnost psihoterapije. Zakon donosi obvezu dodatnog obrazovanja iz područja kojim se obavljajući psihoterapiju bave, a stjecanje dodatnog znanja u ovoj profesiji, naročito kada se bazično znanje odnosi na financije, geologiju ili građevinu, je neophodno.</p>	<p>Odbijen</p> <p>Potencijalnom korisniku usluge psihoterapije značajna je činjenica da je stručnjak osposobljen za pružanje usluge psihoterapije neovisno o</p>

		<p>Osim formalne razlike u nazivlju, ono što bi se bitno promijenilo, je profit koji sada ostvaruju škole/udruge/instituti/centri koji provode edukacije iz psihoterapije, kao i oni koji rade supervizije s edukantima, s obzirom da je omjer edukanata u gotovo svim školama u korist nesrodnih struka.</p> <p>Money makes the world go round!</p> <p>Podržavam i ranije navedeni prijedog da se u čl.13 uvede obveza isticanja bazične struke uz zvanje psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta.</p>		<p>njegovom prethodnom obrazovanju. Stoga smo mišljenja da je isticanje bazične struke nepotrebno samim tim što su zvanja koja mogu obavljati ovu djelatnost, propisana Zakonom</p>
Boris Duras	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst:</p> <p>'- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'</p> <p>Boris Duras, edukant u zadnjoj godini za Gestalt terapeuta.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa.</p>

				Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Dragana Miletić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Postojeći tekst u Članku 5, stavku 2., podstavak 1. postojećeg prijedloga Zakona</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'</p> <p>zamijeniti tekstem koji više odgovara inicijalnoj definiciji predloženoj od strane SPUH-a i koja je više u skladu s Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji:</p> <p>'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'</p> <p>te da se uz to doda slijedeći podstavak u Članak 5., stavak 2.</p> <p>'- psihoterapeut može biti i osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Na ovaj bi se način osobama koje su priznati psihoterapeuti od strane EAP-a i imaju višegodišnje psihoterapeutsko iskustvo omogućilo nastavljanje psihoterapeutske prakse.</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao

		<p>Naime, postojećim prijedlogom zakona ograničava se mogućnost brojnim stručnjacima da se obrazuju u području psihoterapije. Ovo, u prvom redu humano zanimanje traži na prvom mjestu, osim stručnosti, ne ograničenost već otvorenost prema različitom, a ovako usko svedenom mogućnošću da samo stručnjaci navedenih 6 zanimanja mogu postati psihoterapeuti, ograničavamo se. To naravno ne podrazumijeva da se u ovo područje ne treba uvesti red i zaista pozdravljam ovo nastojanje da se donese zakon o psihoterapiji. Ono što sada smatram važnim je da u trenutku kada se donosi zakon uzmemo u obzir što više mogućnosti i uz propisane uvjete omogućimo i onima koji nisu iz navedenih struka niti iz društveno humanističkih struka ali su završili dodiplomski i diplomski studij da postanu psihoterapeuti.</p> <p>Pitam se kako je uopće došlo do toga da se predlaže da psihoterapeut uz druge navedene uvjete može biti logoped i edukacijski rehabilitator, a ne može biti pedagog, sociolog ili neki drugi stručnjak društvenog usmjerenja.</p> <p>Dragana Miletić, diplomirana socijalna radnica, diplomirani geštalt terapeut</p>		<p>zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Jelena Zelenbrz Kvasnička	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Podržavam Zakon o psihoterapiji i njegovu svrhu i podržavam izmjenu: U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) DODATI: Psihoterapeut može biti osoba koja: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Jelena Zelenbrz Kvasnička, prof.psih. (Filozofski fakultet u Zagrebu), diplomirani gestalt terapeut</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na</p>

istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju

			varijantu.
Lahorka Jurčić	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani, podržavam donošenje Zakona o psihoterapiji, a predlažem sljedeću izmjenu:</p> <p>U članku 5. pod točkom (2) dodati:</p> <p>- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Zahvaljujem, srdačan pozdrav</p> <p>Lahorka Jurčić, dipl. psiholog i geštalt psihoterapeut (DGPIH, EAGT) iz Rijeke</p>	<p>Odbijen</p> <p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela</p>

				o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu
Barbara Tomašić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	Također podržavam Zakon o psihoterapiji i njegovu svrhu i podržavam izmjenu: U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) DODATI: Psihoterapeut može biti osoba koja: - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije. Barbara Tomašić, mag.psych., diplomirani gestalt terapeut	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost

				odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Branka Jakelić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Kao psihoterapeutkinja s dugogodišnjim iskustvom, lehr terapeutkinja i supervizorica u geštalt psihoterapiji te supervizorica i trenerica u psihodrami podržavam Zakon o psihoterapiji.</p> <p>Budući da je među psihoterapeutima i edukantima iz pojedinih psihoterapijskih modaliteta zamjetan broj kolega različitih bazičnih profesija, predlažem:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da se u članak 5, stavak 2 uz popis završenih "adekvatnih" dodiplomskih studija unesu i humanistički i društveni sveučilišni studiji tim više što u provođenju psihoterapijskih edukacija u Hrvatskoj sudjeluju kolege čije prethodno fakultetsko obrazovanje zadovoljava upravo takve kriterije, ali ne odgovara striktno onima s popisa. 2. dodatak u smislu da osoba može biti psihoterapeut i ako ne zadovoljava postavljene kriterije u pogledu dodiplomskog studija ali je završila dodiplomski studij u nekom drugom području te studij propedeutike psihoterapije <p>Branka Jakelić</p>	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne

				<p>profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Aleksandar Jelovac	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>iako vrlo srodna sa psihologijom i medicinom, psihoterapija je zasebna struka. Tako je u cijeloj Europskoj uniji, pa bi bilo u redu da je tako i u Hrvatskoj. Stoga predlažem sljedeće promjene i dopune kako bi zakon bio ravnopravan prema svima. PRIJEDLOG IZMJENE, ODNOSNO DOPUNE JE:</p> <p>U ČLANKU 5. POD TOČKOM (2) DODATI:</p> <p>- ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala</p>

području i završen studij propedeutike psihoterapije
srdačan pozdrav s nadom da ćete psihoterapiju otvoriti i ostalim strukama jer i mi znamo i možemo napraviti
puno toga dobroga pri radu s našim klijentima kojima je potrebna podrška i pomoć.

djelatnost
psihoterapije što
samo po sebi
dovoljno govori o
kompleksnosti
ovog područja.
Cilj ovog Zakona
bio je utemeljenje
psihoterapije kao
zasebne i
nezavisne
profesije s
kompatibilnim
standardima na
razini cijele
Europe, a koji
ujedno jamči
raznolikost
psihoterapijskih
škola i pristupa.
Svaka zemlja ima
mogućnost
odrediti svoje
uvjete za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije, a
Republika
Hrvatska je
uvažavajući
brojne prijedloge
različitih
stručnjaka i tijela
o tekstu ovog
Zakona tijekom
njegovog
donošenja, pri
propisivanju
uvjeta za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije
odlučila za
sadašnju
varijantu.

<p>Danijela Jandrić</p>	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Slažem se sa prijedlozima vezanim uz brisanje stavka 5 u članku 5.</p> <p>Mnogoj djeci koja žive u pretežno ruralnim sredinama nije dostupan (dječji) psihijatar, a dostupni pedijatri, odnosno liječnici školske medicine, često zbog opsega svoga posla, nisu u mogućnosti provoditi opsežnu psihodijagnostiku na temelju koje bi preporučili psihoterapiju. Psihoterapeuti u vrtićima i školama su često i jedini stručnjaci dostupni djeci u nekim sredinama. Stoga, "vezanje ruku" psihoterapeutima u pogledu psihodijagnostike, ujedno bi onemogućilo provođenje psihoterapije za djecu i adolescente u nekim manjim mjestima.</p> <p>Danijela Jandrić, diplomirana psihologinja, II stupanj KBT-a</p>	<p>Odbijen</p> <p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog</p>
-------------------------	--	---	---

				stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.
Ivan Salečić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	U kontekstu članka 5. predlažem da se ovim zakonom uz djelatnosti psihoterapije i savjetodavne djelatnosti regulira i djelatnost coachinga (ukoliko ona već nije uključena u područje savjetovanja) - područja koje je vrlo rasprostranjeno, a istodobno izuzetno deregulirano, unutar kojeg se psihološke "usluge" zaista često nude sa strane osoba koje nikakve kompetencije za tako nešto nemaju s velikom štetom kao posljedicom. Pritom, edukacija za coaching je dostupna kroz većinu priznatih psihoterapijskih pristupa te nema nikakvog razloga da se zakon ne odnosi i na ovu vrstu pomagačkih profesija. Hvala i pozdrav, Ivan Salečić, profesor psihologije	Odbijen	Budući da je coaching vrsta treninga, a ne djelatnost, nije predmet rješavanja ovim Zakonom.
Ana Čović	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	Poštovani, Mišljenja sam da je u članku 5. stavak 5. suvišan. Psihoterapijski rad s djecom i adolescentima ne bi trebalo uvjetovati liječničkim pregledima i dijagnostikom. Razloga je više. Prije svega, niz poteškoća koje se mogu javiti u djetinjstvu i adolescenciji ne zadovoljavaju kriterije za postavljanje dijagnoze ali mogu biti indicacija za psihoterapiju. Također, posljedica ovakvog pristupa bila bi demotiviranje roditelja i djece za traženjem stručne pomoći zbog složene procedure i straha od stigmatizacije kao i dodatno opterećivanje (ionako opterećenog) zdravstvenog sustava. Nadalje, kod ovako definiranog odnosa između liječnika i psihoterapeuta kako je navedeno u stavku 5. postavlja se niz pitanje koja mogu donijeti više štete nego koristi, u prvom redu djeci. Npr. koja liječnička dijagnostička dokumentacija je relevantna, što ako liječnici različitih specijalizacija imaju različito viđenje oko toga je li djetetu potrebna psihoterapija (što se u praksi događa) itd. . Smisao ovog zakona je da psihoterapeuti budu educirani i kompetentni i da u skladu s tim sami procijene je li indicirana psihoterapija i kada trebaju poslati dijete na dodatnu liječničku dijagnostiku, ukoliko se roditelj s djetetom prvo obrati njima za pomoć. Smatram da se liječnici, psihoterapeuti kao i stručnjaci drugih profila, mogu i trebaju nadopunjavati unutar svog djelokruga rada, u cilju što kvalitetnije podrške djeci i njihovim roditeljima. Također, mišljenja sam da vrstu posebnog dodatnog obrazovanja za rad s djecom i adolescentima iz stavka 4. ovog članka treba propisivati struka psihoterapeuta, a ne ministarstva. Struka tj. Komora psihoterapeuta je mjerodavna reći koje kriterije treba zadovoljiti i koje kompetencije treba imati psihoterapeut koji radi s djecom i adolescentima i u skladu s tim razvijati programe dodatnog obrazovanja za psihoterapeute. U skladu s tim predlažem izmjenu stavka 10. Ana Čović, prof.klinički psiholog, gestalt psihoterapeut	Odbijen	Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar

primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka. Sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.) ministri, državni

				<p>tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija donose pravilnike, naredbe i naputke za provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlašteni u granicama dane ovlasti. Prema citiranom članku nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.</p>
Antonija Kovač	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Također podržavam napore za donošenjem Zakona o psihoterapiji, uz primjedbu da se uvede promjena u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom: -ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike.</p> <p>Time bi se omogućilo omogućilo svim stručnjacima sa završenim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem upis u edukacije iz psihoterapije i dobivanje legalne zaštite i kontrole svojeg rada. Smatram da visokoobrazovani stručnjaci uz obavezno završenu edukaciju iz psihoterapije i dodatnu propedeutiku u područjima koja im nedostaju u preddiplomskom i diplomskom studiju, mogu biti kvalificirani za obavljanje</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način</p>

djelatnosti psihoterapije.

Takav stav iznosi i Europska komisija koja navodi slijedeći tekst: 'Psychotherapists are not required to have academic degrees in psychology or a medical qualification in psychiatry. It is an independent occupation from psychology, psychiatry, and counselling.'

Uvođenjem navedenih promjena u članak 5 pod točkom 2, predloženi Zakon bio bi u skladu sa Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji gdje se navodi u točki 5. deklaracije: "Access to training is through various preliminary qualifications, in particular human and social sciences."

S poštovanjem, Antonija Kovač, dipl. oec, edukant Psihoterapije pokretom i plesom

regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.

<p>Danko Butorac</p>	<p>II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE</p> <p>Članak 5.</p>	<p>Komentirat ću upotrebljavajući termine koje razumiju terapeuti jer vjerujem da ovo čitaju stručnjaci. KBT nije modalitet priznat od strane EAP-a. Prema prijedlogu kako ga razumijem, KBT-ovci ne mogu biti psihoterapeuti?</p> <p>Nadalje... četiri godine ili tri godine edukacije ne znači puno jer možeš imati u četiri godine edukacije i manje od 1000 sati edukacije i manje od 400 sati obavezne kliničke prakse. Npr. teoretski osnuje se neka međunarodna udruga za neki modalitet (npr. sistemski), koja je priznata od EAP-a ali nije članica, i pruža edukaciju iz psihoterapije bez obzira što nema niti jedan institut (EAPT1) kojeg je verificirao EAP. Ovaj zakon bi dopustio ljudima koji se tako školuju da rade kod nas.</p> <p>Zakon treba definirati minimalni broj sati edukacije i kliničke prakse.</p> <p>Danko Butorac, psiholog, psihoterapeut (ECP) član skupštine EAP</p>	<p>Odbijen</p>	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom</p>
----------------------	--	---	----------------	---

				njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Hrvoje Pranjić-Anušić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	U Članak 5., stavak 2., dodati kao podstavak 3. slijedeći tekst: ' - ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije'	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za

				obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Jakov Burić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Poštovani,</p> <p>predlažem uvođenje promjene u članku 5. pod točkom 2. sa sljedećim dodatkom:</p> <p>-ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.</p> <p>Smatram da je stjecanje potrebnih znanja i kompetencija kako bismo postali uspješan psihoterapeut nečija osobna stvar, tj. posljedica uloženog truda i vremena, a ne posljedica studiranja na određenom fakultetu. Mišljenja sam da bi psihoterapija trebala biti zasebna struka te da bi svaka osoba trebala imati jednake mogućnosti postati psihoterapeut, ukoliko udovolji svim postavljenim zahtjevima.</p> <p>Jakov Burić, magistar psihologije.</p>	Odbijen	<p>Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim</p>

				standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Mihela Pašalić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	Nije mi jasno zašto se sveučilišno obrazovanje veže kao <i>conditio sine qua non</i> za biti psihoterapeutom. Naime ja sam diplomirana medicinska sestra, radim na psihijatriji i idem u psihoterapijsku školu. Po ovom prijedlogu zakona ja nikako neću moći postati psihoterapeutom budući da sam visokoobrazovanje nisam stekla na sveučilištu. Zdravstveno veleučilište je prva visokoobrazovna ustanova za sestre, ima specijalističke diplomske programe za sestre, izmeđuostalog i program za psihijatrijsko sestrinstvo. Visoko obrazovanje sestara u Hrvatskoj postoji na spomenutom Veleučilištu od 2003. g., a u SAD-u diplomski studiji sestrinstav postoje još od pedesetih godina prošlog stoljeća. Zdravstveno veleučilište osim nastavne djelatnosti obavlja i stručnu, znanstvenu i izdavačku djelatnost, upisano je u Upisnik znanstvenih ustanova Ministarstva znanost i obrazovanja i od osnivanja do danas ima prijavljene i provodi znanstvene projekte financirane od Ministarstva. Napominjem da su sestrinstvo i zdravstvena njega postale znanstvene kategorije i da postoje sveučilišni studiji sestrinstva koji također nisu uključeni u ovaj zakonski prijedlog o psihoterapiji. Nadalje napominjem da je u saborsku proceduru ministrica obrazovanja uputila zakon za izjednačavanje sveučilišnih i stručnih studija. Smatram da su visokoobrazovane sestre koje rade na svim razinama zdravstvene zaštite u kontaktu sa	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što

		<p>heterogenom populacijom bolesnika resurs koji je idealan za psihoterapijske usluge. Naprosto bi bilo nepravedno i neracionalno isključiti mogućnost diplomiranim medicinskim sestrama da postanu psihoterapeutom.</p> <p>U pripremi Zakona o psihoterapiji, na suradnju su pozvani Hrvatska liječnička komora, Hrvatska psihološka komora, sekcije pri Hrvatskom liječničkom zboru, Hrvatsko psihološko društvo, strukovne udruge socijalnih radnika i defektologa, nezadovoljna sam što su iz suradnje i pripreme Zakona isključene sve sestrinske udruge. Nažalost, prilikom izrade Zakona nije se savjetovala niti Hrvatska komora medicinskih sestara, niti Hrvatski sindikat medicinskih sestara, niti Hrvatska udruga medicinskih sestara koja je sestrinska organizacija analogna Hrvatskom liječničkom zboru u kojoj skoro 50 godina postoji i strukovno aktivno djeluje Psihijatrijsko društvo medicinskih sestara.</p> <p>Obzirom na sve navedeno trebalo bi medicinsku sestru koja ima završen diplomski stručni studij obuhvatiti člankom 5, stavak 2, Zakona o djelatnosti psihoterapije.</p> <p>Stoga predlažem izmjenu Članaka 5, stavka 2</p> <p>(2) Psihoterapeut može biti osoba koja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni ili stručni studij, integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni ili stručni studij u području medicine, sestrinstva, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj. 	<p>samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.</p>
Igor Anić	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI	Pridružujem se većini kolega koji su imali sličan komentar na ovaj članak. Dakle postojeći tekst u Članku 5, stavku 2., podstavak 1. postojećeg prijedloga Zakona:	Odbijen Djelatnost psihoterapije

PSIHOTERAPIJE

Članak 5.

'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj'

zamijeniti tekstem koji više odgovara inicijalnoj definiciji predloženoj od strane SPUH-a i koja je više u skladu s Strasburškom deklaracijom o psihoterapiji:

'ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski studij u području psihoterapije, zdravstva, društvenih ili humanističkih znanosti u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi.'
te da se uz to doda slijedeći podstavak u Članak 5., stavak 2.

'- psihoterapeut može biti i osoba koja ne ispunjava uvjete iz podstavka 1. ovoga članka, ali ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u nekom drugom području i završen studij propedeutike psihoterapije.'

Na ovaj bi se način osobama koje su priznati psihoterapeuti od strane EAP-a i imaju višegodišnje psihoterapeutsko iskustvo omogućilo nastavljanje psihoterapeutske prakse.

Nadam se da ćete još jednom pažljivo razmotriti činjenicu da je trenutno dosta ljudi uključeno u psihoterapijski rad i/ili edukaciju koji ne zadovoljavaju kriterije kako to stoji u ovom članku te da određena praksa i višegodišnja tradicija postoji, a što se ne da iščitati iz trenutnog prijedloga teksta Zakona.

Igor Anić, edukant Gestalt terapije

različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način regulirala djelatnost psihoterapije što samo po sebi dovoljno govori o kompleksnosti ovog područja. Cilj ovog Zakona bio je utemeljenje psihoterapije kao zasebne i nezavisne profesije s kompatibilnim standardima na razini cijele Europe, a koji ujedno jamči raznolikost psihoterapijskih škola i pristupa. Svaka zemlja ima mogućnost odrediti svoje uvjete za obavljanje djelatnosti psihoterapije, a Republika Hrvatska je uvažavajući brojne prijedloge različitih stručnjaka i tijela o tekstu ovog Zakona tijekom njegovog donošenja, pri

				propisivanju uvjeta za obavljanje djelatnosti psihoterapije odlučila za sadašnju varijantu.
Lana Vincelj Bele	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Slažem se s ranijim komentarom da je u članku 5. stavak 5 nepotreban. Naime, mnogi roditelji vode djecu i adolescente na savjetodavni ili terapijski rad u udruge, savjetovaništa i dr. koji besplatno pružaju svoje usluge, a također je odlazak u te organizacije manje stigmatizirajuć za djecu nego odlazak u bolnice, koje su prenatrpane i imaju kapacitete samo za prioritete, hitnije, ekstremnije slučajeve. Smatram da bi se tim stavkom otežala dostupnost usluga za mnoge maloljetnike, pogotovo one koji odbijaju odlazak u zdravstvene ustanove i one čiji problemi nisu toliko izraženi i vidljivi 'izvana'. Za postati psihoterapeut potrebno je opsežno znanje i iskustvo, stečeno tijekom 5 godina fakulteta i 5 godina psihoterapijske škole (uz koju je obavezan i rad u praksi) te rada, a novi zakon predviđa i posebno dodatno obrazovanje za rad s djecom i mladima. Stoga smatram da psihoterapeuti mogu samostalno donijeti odluku hoće li dijete ili adolescenta uključiti u tretman ili neće i koje informacije će prikupiti iz drugih relevantnih izvora. Postavljanje indikacije za provođenje tretmana može zaista biti neugodno za dijete s obzirom na to da ga u našem društvu negativno obilježava kao 'nenormalnog', 'ludog' i slično, što odmaže postizanju njegove dobrobiti. Zaključno, u cilju zaštite djece i mladih od 'neodgovornih' psihoterapeuta ne treba im ograničavati mogućnosti tretmana.</p> <p>Lana Vincelj Bele, magistra psihologije i edukantica Realitetne terapije</p>	Odbijen	<p>Odredbom članka 5. stavka 5. nije uvjetovano bolničko liječenje djece odnosno liječnička terapija, već se željelo osigurati kvalitetnu zaštitu svakom djetetu na način da dijete, prije početka bilo kojeg tretmana, u sustavu zdravstva obavi dijagnostičke pretrage. Navedeno ne mora nužno biti dječji psihijatar već to može biti npr. pedijatar primarne zaštite, specijalista školske medicine, liječnik obiteljske medicine i sl. Stoga smo mišljenja da na ovaj način nisu ograničene mogućnosti njegovog tretmana. Naime, dijete može imati</p>

				neko medicinsko stanje (npr. tumor mozga), a pokazuje "blaže" smetnje ili dođe do koincidencije "stresnih okolnosti" i nekog medicinskog stanja ili tijekom psihoterapije dođe do promjene kliničke slike i manifestacije nekog tjelesnog stanja koje će liječnik znati prepoznati budući da u ovom području ima šire obrazovanje od drugih struka.
Rozana Petani	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 5.	<p>Poštovani,</p> <p>Usporedbom studija pedagogije sa studijima socijalnog rada, logopedije, rehabilitacije i socijalne pedagogije evidentno je da navedeni programi studija kao ni studij pedagogije ne sadrže sve predmete koji su predviđeni u programu propedeutike psihoterapije. Međutim, svi navedeni studiji kao i studij pedagogije obuhvaćaju u svojim programima neke dijelove koji su predviđeni i programom propedeutike. Npr. na studiju logopedije postoji samo kolegij Psihologija u jednom semestru; na studiju socijalnog rada ima samo tri kolegija koja su srodna kolegijima iz studija propedeutike i to Uvod u psihologiju, Socijalna psihologija i Socijalna psihijatrija. Na studiju pedagogije postoje sljedeći kolegiji iz navedenog područja: Opća psihologija, Razvojna psihologija, Socijalna patologija, Psihologija učenja, Psihologija adolescencije, Edukacijska psihologija i slično. Zbog svega navedenog smatram da nije jasno zašto bi, primjerice jedan logoped bio oslobođen polaganja programa propedeutike, a pedagog ne. Studij pedagogije ne može se uspoređivati s ostalim društvenim i humanističkim znanostima kao što su, primjerice pravo, ekonomija, filozofija, povijest, lingvistika i drugi, jer se na studiju pedagogije stječu određene kompetencije koje nam omogućavaju da se na njih nadograđuje edukacija iz psihoterapije.</p> <p>Pedagozi koji su već završili edukaciju iz psihoterapije priznatu od strane europskih asocijacija za psihoterapiju imaju zvanje psihoterapeuta, a na ovaj način nacionalna organizacija im to ne bi priznavala što je kontradiktorno.</p> <p>Stoga predlažem da se u drugu točku članka 5. doda i završeni studij pedagogije:</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja:</p>	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.

		<p>- ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije, odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj.</p> <p>izv. prof. dr. sc. Rozana Petani, psihoterapeutkinja Odjel za pedagogiju Sveučilišta u Zadru Studentsko savjetovanište Sveučilišta u Zadru</p>		
Goran Arbanas	II. OBAVLJANJE DJELATNOSTI PSIHOTERAPIJE Članak 13.	Ovaj članak kaže se da osoba koja udovoljava uvjetima ovlaštena je staviti naziv psihoterapeut iza svog imena i naziva osnovne struke, ali se nigdje ne propisuje da MORA staviti naziv osnovne struke, što znači da i može to propustiti. Moje je pitanje je li to pošteno prema klijentima/pacijentima da ne znaju liječi li ih liječnik-psihoterapeut, psiholog-psihoterapeut ili možda inženjer rudarstva – psihoterapeut?	Odbijen	Potencijalnom korisniku usluge psihoterapije značajna je činjenica da je stručnjak osposobljen za pružanje usluge psihoterapije neovisno o njegovom prethodnom obrazovanju. Stoga smo mišljenja da je isticanje bazične struke nepotrebno samim tim što su zvanja koja mogu obavljati ovu djelatnost, propisana Zakonom.
Biserka Tomljenović	III. IZDAVANJE DOPUSNICE, Članak 17.	Izmijeniti stavak time što će se dodati "na prijedlog Komore" (2) Način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije na prijedlog Komore propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi svojim pravilnikom. Ministarstvo nema stručna znanja potrebna za predlaganje, a moguće je da će se zbog činjenice da unutar ministarstva nema stručnih djelatnika koji bi mogli izraditi prijedlog zakomplicirati proces pa će provedba zakona biti otežana	Odbijen	Sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.) ministri, državni tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih

				<p>upravnih organizacija donose pravilnike, naredbe i naputke za provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlašteni u granicama dane ovlasti. Prema citiranom članku nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutsko m radu.</p>
Vedran Korušić	III. IZDAVANJE DOPUSNICE, Članak 17.	Način vođenja i čuvanje psihoterapijske dokumentacije trebala bi definirati struka tj. buduća komora psihoterapeuta.	Odbijen	<p>Sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.) ministri, državni tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija</p>

				<p>donose pravilnike, naredbe i naputke za provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlašteni u granicama dane ovlasti. Prema citiranom članku nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.</p>
Ivica Kranjčić	III. IZDAVANJE DOPUSNICE, Članak 17.	<p>'Način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi svojim pravilnikom.'</p> <p>zamijeniti tekstem</p> <p>'Način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije propisuje Komora svojim pravilnikom.'</p> <p>Pojedinci sa značajnim praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapijskom radu će puno bolje moći definirati/propisati način vođenja i čuvanja psihoterapijske dokumentacije nego što bi to mogao Ministar uz pomoć stručnih službi ministarstva u kojima u trenutku donošenja pravilnika možda neće biti osobe s realnim i praktičnim iskustvom u psihoterapijskom radu. Iskusni psihoterapeuti najbolje mogu ocijeniti koji su to sadržajni elementi koje je smisleno i praktično voditi kao obaveznu psihoterapijsku dokumentaciju, a da to bude svrhovito s jedne strane te da istovremeno nije nepotrebno opterećujuće za praktičan rad psihoterapeuta.</p>	Odbijen	<p>Sukladno odredbi članka 18. Zakona o sustavu državne uprave (NN br. 150/11., 12/13., 93/16. i 104/16.) ministri, državni tajnici središnjih državnih ureda i ravnatelji državnih upravnih organizacija donose pravilnike,</p>

				<p>naredbe i naputke za provedbu zakona i drugih propisa kada su za to izrijekom ovlaštene u granicama dane ovlasti. Prema citiranom članku nije bilo moguće dati ovlast Komori da uređuje ova pitanja, no prilikom donošenja pravilnika, nadležni ministar će obavezno konzultirati stručnjake s praktičnim iskustvom i stručnošću u psihoterapeutskom radu.</p>
Hrvatska psihološka komora	V. KOMORA, Članak 20.	<p>Dobrovoljno članstvo u Komori koja bi provodila regulaciju rada psihoterapeuta je u suprotnosti s europskim, kontinentalnim zakonodavstvom prema kojem svaki pripadnik struke obavezno mora biti član strukovne komore. Dobrovoljnost bi se mogla propisati samo za pripadnike onih struka koje su već članovi svojih strukovnih komora (liječnici, psiholozi, socijalni radnici i rehabilitatori), ali je to obzirom na funkcije koje imaju Komore potpuno suvišno. Funkcije Komora obuhvaćaju kontrolu ulaska pružatelja određenih usluga na tržište kroz sustave licenciranja, certificiranja i registriranja, evaluaciju kompetencija članova i akreditiranje programa njihova osposobljavanja i usavršavanja, uz nadzor nad pridržavanjem profesionalnih normi i mogućnost primjene sankcija u slučaju njihova kršenja.</p> <p>Shodno navedenom, HPK smatra da je nužno predmetni nacrt urediti na način da se odredbe o Komori psihoterapeuta na odgovarajući način primjenjuju na HPK u odnosu na psihologe koji su ovlaštene obavljati psihološku djelatnost i obvezni biti članovima HPK sukladno Zakonu o psihološkoj djelatnosti, a koji ujedno obavljaju i psihoterapijsku djelatnost, te da isti nisu dužni biti članovima Komore psihoterapeuta kako bi ostvarili prava i obveze definirane ovim nacrtom zakona.</p>	Odbijen	<p>Vezano uz odredbe o članstvu u komori navodimo da je tekst Konačnog prijedloga zakona usklađen s Direktivom 2006/123/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu. Konačni prijedlog zakona o</p>

				djelatnosti psihoterapije ne regulira psihološku djelatnost niti ne ograničava psiholozima s dodatnom edukacijom iz psihoterapije da i nadalje obavljaju psihološku djelatnost. Njihov je izbor da li će se registrirati kao psihoterapeuti ili će nastaviti rad obavljanjem psihološke djelatnosti pod za to propisanim uvjetima
Biserka Tomljenović	V. KOMORA, Članak 23.	dodati natuknicu - pruža stručnu i savjetodavnu podršku nadležnom ministru pri donošenju svih provedbenih akata predviđenih ovim Zakonom	Odbijen	Navedeno nije potrebno propisivati jer nadležni ministar, u izradu provedbenih akata, uvijek uključuje stručnjake koji se bave navedenom problematikom na način da ih imenuje članovima Radne skupine iza izradu pojedinog propisa
Biserka Tomljenović	V. KOMORA, Članak 23.	dodati - donosi etički kodeks rada psihoterapeuta, savjetodavnih terapeuta i psihoterapijskih vježbenika	Odbijen	Navedeno je već propisano člankom 24. stavkom 1. podstavkom

Jasenska Pregrad	V. KOMORA, Članak 30.	Predlažem uvođenje mogućnosti sudjelovanja u prethodnim raspravama o aktima i drugim važnim i strateškim pitanjima, kao i mogućnosti glasanja elektroničkim putem. Tako bi se položaj članova koji žive izvan Zagreba izjednačio i učinio ravnopravnim u odnosu na one koji žive u Zagrebu. A odluke bi Skupština donosila natpolovičnom većinom svih članova Komore ili svih koji su prisutni i koji su glasali elektroničkim putem. Jasenska Pregrad, psiholog, psihoterapeut, supervizor	Prihvaćen	Prijedlog prihvaćen.
Jasenska Pregrad	V. KOMORA, Članak 32.	Trebaju li svi članovi Izvršnog odbora biti psihoterapeuti i članovi Komore? Mislim da je to potrebno s obzirom na djelokrug ovlasti i odluka koje ovo tijelo donosi. Naime, tajnik, blagajnik i referent za upise bi mogli biti i zaposlenici Komore s nekim drugim strukama i zvanjima. Zato predlažem da se to u ovom članku i navede. Tim više što članak 26. ostavlja Komori da odredi način izbora ovih članova.	Odbijen	Kao što je navedeno u samoj primjedbi, člankom 26. Konačnog prijedloga zakona propisano je da se ustroj, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore detaljnije uređuju Statutom Komore i drugim općim aktima. Primjerice, sadržaj naveden u primjedbi može se detaljnije propisati poslovnikom o radu te smo mišljenja da ga nije potrebno propisivati zakonom
Biserka Tomljenović	VI. STRUČNI NADZOR, Članak 36.	Izmijeniti stavak tako da se doda na prijedlog Komore i glasi (4) Način, uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora na prijedlog Komore propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pravilnikom.	Ne postoji odgovor	
Ivica Kranjčić	OBRAZLOŽENJE , IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA	'Prihvaćen je prijedlog da se propedeutika psihoterapije veže samo uz savjetodavnog terapeuta, a ne psihoterapeuta te je podstavak 3. stavka 2. članka 5. prebačen u stavak 3. istog članka.' Može li predlagatelj Zakona objasniti tko je točno predložio ukidanje propedeutike kao mogućnosti za kategoriju psihoterapeuta i s kojim točno obrazloženjem?	Odbijen	Djelatnost psihoterapije različito je definirana u različitim zemljama. Naime, niti jedna zemlja Europske unije nije na istovjetan način

RJEŠENJA IZ
PRIJEDLOGA
ZAKONA I
RAZLOZI ZBOG
KOJIH SU TE
RAZLIKE
NASTALE

regulirala
djelatnost
psihoterapije što
samo po sebi
dovoljno govori o
kompleksnosti
ovog područja.
Cilj ovog Zakona
bio je utemeljenje
psihoterapije kao
zasebne i
nezavisne
profesije s
kompatibilnim
standardima na
razini cijele
Europe, a koji
ujedno jamči
raznolikost
psihoterapijskih
škola i pristupa.
Svaka zemlja ima
mogućnost
odrediti svoje
uvjete za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije, a
Republika
Hrvatska je
uvažavajući
brojne prijedloge
različitih
stručnjaka i tijela
o tekstu ovog
Zakona tijekom
njegovog
donošenja, pri
propisivanju
uvjeta za
obavljanje
djelatnosti
psihoterapije
odlučila za
sadašnju
varijantu.

HLZ	<p>OBRAZLOŽENJE</p> <p>V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM</p> <p>OBRAZLOŽENJE M</p>	<p>Poštovani,</p> <p>U dijelu V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM</p> <p>Navodi se da 17 država EU imaju zakon o psihoterapijskoj djelatnosti, točno je da zakon imaju tek 4 EU zemlje.</p> <p>Predsjednica Hrvatskog društva za kliničku psihijatriju HLZ Prof dr sc Slađana Štrkalj Ivezić</p>	Djelomično prihvaćen	<p>U vezi s primjedbom koja se odnosi na Obrazloženje navodimo da Zakon imaju: Njemačka, Francuska, Malta, Italija, Nizozemska, Austrija, Finska, Švedska i Švicarska, a zakonskom regulativom djelatnost psihoterapije parcijalno imaju riješeno: Velika Britanija, Španjolska, Latvija, Poljska, Bugarska, Mađarska, Belgija i Island.</p>
Dijana Vrsaljko	<p>OBRAZLOŽENJE</p> <p>V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM</p> <p>OBRAZLOŽENJE M</p>	<p>Poštovani,</p> <p>Usporedbom studija pedagogije sa studijima socijalnog rada, logopedije, rehabilitacije i socijalne pedagogije evidentno je da navedeni programi studija kao ni studij pedagogije ne sadrže sve predmete koji su predviđeni u programu propedeutike psihoterapije. Međutim, svi navedeni studiji kao i studij pedagogije obuhvaćaju u svojim programima neke dijelove koji su predviđeni i programom propedeutike. Npr. na studiju logopedije postoji samo kolegij Psihologija u jednom semestru; na studiju socijalnog rada ima samo tri kolegija koja su srodna kolegijima iz studija propedeutike i to Uvod u psihologiju, Socijalna psihologija i Socijalna psihijatrija. Na studiju pedagogije postoje sljedeći kolegiji iz navedenog područja: Opća psihologija, Razvojna psihologija, Socijalna patologija, Psihologija učenja, Psihologija adolescencije, Edukacijska psihologija i slično. Zbog svega navedenog smatram da nije jasno zašto bi, primjerice jedan logoped bio oslobođen polaganja programa propedeutike, a pedagog ne. Studij pedagogije ne može se uspoređivati s ostalim društvenim i humanističkim znanostima kao što su, primjerice pravo, ekonomija, filozofija, povijest, lingvistika i drugi, jer se na studiju pedagogije stječu određene kompetencije koje nam omogućavaju da se na njih nadograđuje edukacija iz psihoterapije. Pedagozi koji su već završili edukaciju iz psihoterapije priznati od strane europskih asocijacija za psihoterapiju imaju zvanje psihoterapeuta, a na ovaj način nacionalna organizacija im to ne bi priznavala što je kontradiktorno. Stoga predlažem da se u drugu točku članka 5. doda i završeni studij pedagogije:</p> <p>Psihoterapeut može biti osoba koja: - ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i</p>	Prihvaćen	<p>Prijedlog prihvaćen.</p>

	<p>diplomski sveučilišni studij u području medicine, psihologije, socijalnog rada i edukacijske rehabilitacije, socijalne pedagogije, pedagogije i logopedije u Republici Hrvatskoj ili nekoj drugoj državi članici Europske unije odnosno u nekoj trećoj državi ukoliko mu je inozemna stručna kvalifikacija priznata u Republici Hrvatskoj.</p>		
--	---	--	--

Srdačan pozdrav,

Dijana Vrsaljko, prof pedagogije, psihoterapeut

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI KONAČNOG PRIJEDLOGA PROPISA S
PRAVNOM STEČEVINOM EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa (na hrvatskom i engleskom jeziku)

*Zakon o djelatnosti psihoterapije
Act about the activities of psychotherapy*

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Ne postoji veza s Programom VRH za preuzimanje i provedbu stečevine EU. Naime, radi se o novom zakonu kojim će se prvi puta regulirati djelatnost psihoterapije.

4. Usklađenost prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

*UFEU, Glava IV., Slobodno kretanje osoba, usluga i kapitala, Poglavlje 3. članci 56. i 57.
TFEU, Title IV, Free movement of persons, services and capital, Chapter 3 Articles 56 and 57.*

b) Odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

*Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu (Direktiva o uslugama) (SL L 376, 27.12.2006.)
Directive 2006/123 / EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on services in the internal market (Services Directive) (SL L 376, 27.12.2006.)*

c) Jesu li odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u potpunosti prenesene u prijedlog propisa (obrazloženje)?

Odredbe gore navedene Direktive djelomično su prenesene u odredbe Zakona o djelatnosti psihoterapije, a u preostalom dijelu sadržene su u sektorskim propisima

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

e) Ostali izvori prava Europske unije (na hrvatskom i engleskom jeziku)

/

5. Tehnička pomoć korištena u izradi prijedloga propisa

6. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se prenose odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Potpis koordinatora za Europsku uniju stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Margareta Maderić, državna tajnica
Zagreb, 24. travnja 2019.

Državna tajnica i koordinatorica za EU, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić
18.05.2019.

ZM

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EUROPSKE UNIJE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa Europske unije te predmet i cilj njegovog uređivanja

Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu (Direktiva o uslugama)

2. Naziv prijedloga propisa te predmet i cilj njegovog uređivanja

Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije

Final Proposal of the Act about the activities of psychotherapy

Predloženim Zakonom uredili bi se poslovi psihoterapije kao samostalne djelatnosti na način da ove poslove mogu obavljati i nezdravstveni radnici pod propisanim uvjetima, a za koju je potrebno osnivanje Hrvatske komore psihoterapeuta. Osim navedenog propisat će se sadržaj, područje primjene, uvjeti i način obavljanja djelatnosti psihoterapije, standard obrazovanja, izdavanje dopusnica za rad (licenciranje) i relicenciranje, organiziranje trajne edukacije, rješavanje etičkih i deontoloških pitanja, dužnosti, stručni nadzor nad radom psihoterapeuta te nad provođenjem djelatnosti psihoterapije.

Donošenje novog Zakona o djelatnosti psihoterapije koji će biti usklađen s europskim standardima, jamčit će kvalitetnu razinu usluge ove profesije kojoj je glavni cilj pružiti pomoć ljudima da unaprijede kvalitetu življenja poticanjem pozitivnog razvoja osobnosti.

Građani će biti informirani o tome što jest znanstveno utemeljena psihoterapijska praksa, kako bi imali mogućnost izbora te kako bi bili zaštićeni od zlouporabe.

3. Uskladenost odredbi propisa Europske unije (sekundarni izvori prava) s odredbama prijedloga propisa

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbe propisa Europske unije	Odredbe prijedloga propisa	Je li sadržaj odredbe propisa Europske unije u potpunosti prenesen u odredbu prijedloga propisa?	Obrazloženje (ako je sadržaj odredbe propisa Europske unije djelomično prenesen u odredbu prijedloga propisa)	Predvideni datum za postizanje potpune usklađenosti
<i>Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. godine o uslugama na unutarnjem tržištu (Direktiva o uslugama)</i>	<i>Konačni prijedlog zakona o djelatnosti psihoterapije</i>			
<i>Čl. 8. Postupci elektroničkim putem</i>	<i>Čl. 12. st. 1. Zahtjev za obavljanje psihoterapijske djelatnosti iz članka 8.</i>			

<p><i>1. Države članice osiguravaju da se svi postupci i formalnosti vezani uz pristup i izvođenje uslužne djelatnosti mogu lako ispuniti na daljinu i elektroničkim putem preko pripadajuće jedinstvene kontaktne točke i pri odgovarajućem nadležnom tijelu.</i></p>	<p><i>st. 2. , čl. 9. st. 3. i čl. 10. st. 3. ovog Zakona može se podnijeti i u elektroničkom obliku.</i></p>			
<p><i>Čl. 10. st. 5. Ovlaštenje se izdaje čim se odgovarajućim ispitivanjem utvrdi da su zadovoljeni uvjeti za ovlašćivanje.</i></p> <p><i>St. 6. Osim u slučaju dodjele ovlaštenja , svaka odluka nadležnih tijela , uključujući odbijanje ili ukidanje ovlaštenja , mora se u cijelosti obrazložiti i može biti predmet spora pred sudom ili drugim organima za pritužbe.</i></p>	<p><i>Čl. 8. st 2.</i> <i>Zahtjev za obavljanje privatne psihoterapeutske prakse podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za početak rada privatne prakse nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka.</i></p> <p><i>Čl. 9. st 3.</i> <i>Zahtjev za obavljanje grupne psihoterapijske prakse podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za rad nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. i 2. ovoga članka.</i></p> <p><i>Čl. 10. st. 3. Zahtjev za obavljanje psihoterapijske prakse u trgovačkom društvu ili obrtu podnosi se Komori koja rješenjem izdaje odobrenje za rad nakon što utvrdi da su ispunjeni uvjeti iz članka 5. ovoga Zakona.</i></p> <p><i>Čl. 14.</i> <i>St. 1. Dopusnicu izdaje Komora u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva.</i> <i>St. 2. Rješenje o izdavanju i ukidanju dopusnice donosi komora.</i> <i>St. 5. Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka žalba nije dopuštena, već se protiv tog rješenja</i></p>			

	<p>može pokrenuti upravni spor.</p> <p>Čl.15. st.1. Dopusnica se može steći na temelju završenog osposobljavanja u ustanovi koja provodi izobrazbu iz psihoterapije prema odobrenju Komore.</p> <p>Čl.16. Hrvatska komora psihoterapeuta može psihoterapeutu i savjetodavnom terapeutu ukinuti dopusnicu ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> -povrijedi odredbe ovog Zakona i odredbe Kodeksa psihoterapeutske etike , -obavlja djelatnost psihoterapije nestručno uslijed neznanja i nehaja, - u obavljanju djelatnosti psihoterapije počini kazneno djelo za koje mu je pravomoćnom presudom izrečena kazna zatvora - ako se trajno ne usavršava sukladno članku 15. stavku 2. i 3. <p>Čl.19.</p> <p>St. 3. O prestanku obavljanja djelatnosti Komora donosi rješenje.</p> <p>St. 4. Protiv rješenja iz stavka 3. ovog članka žalba nije dopuštena , već se protiv tog rješenja može pokrenuti upravni spor.</p>			
<p>Čl.31. st.1.</p> <p><i>U skladu s nacionalnim zahtjevima koji se mogu prepisati sukladni čl. 16. ili 17. , država članica u kojoj se pruža usluga odgovorna je za nadzor djelatnosti pružatelja na svom teritoriju. U skladu s pravom Zajednice država</i></p>	<p>Čl.36.</p> <p>St. 1. Stručni nadzor nad radom psihoterapeuta i savjetodavnih terapeuta provodi Komora.</p> <p>St. 2. Stručni nadzor obuhvaća ocjenu stručnosti i etičnosti obavljanja psihoterapijske</p>			

članica u kojoj se pruža usluga :a) poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da pružatelj ispunjava zahtjeve u vezi s pristupom i izvođenjem djelatnosti; b) provodi potrebne provjere, inspekcije i istrage radi nadzora usluge.

djelatnosti te kakvoće i opsega izvršenih usluga.
St. 3. Komora je dužna obaviti stručni nadzor po službenoj dužnosti kao i na prijedlog fizičke ili pravne osobe, kad za to postoje opravdani razlozi.

St. 4. Način , uvjete i postupak provođenja stručnog nadzora propisuje ministar nadležan za poslove socijalne skrbi.

Čl. 37.

St. 1. Na temelju izvješća o provedenom stručnom nadzoru nad radom psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta Komora može odlukom u skladu sa svojim propisima:

- zabraniti obavljanje onih poslova u kojima su uočeni nedostaci dok se ti nedostaci ne otklone,*
- privremeno ili trajno oduzeti dopusnicu za obavljanje djelatnosti psihoterapije,*
- odrediti obvezu dodatnog stručnog usavršavanja za psihoterapeuta ili savjetodavnog terapeuta kod kojeg je ustanovljena nedostatna stručna osposobljenost.*

St. 2. Protiv odluka donijetih na temelju ovog članka žalba nije dopuštena, već se protiv njih može pokrenuti upravni spor.